

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС
ДИСТРИБУЦИЈА“ ДОО, БЕОГРАД ЗА 2019. ГОДИНУ

Број: 400-2624/2019-06/13
Београд, 12. новембар 2020. године

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд.....3

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....8

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ ДОО, БЕОГРАД ЗА 2019. ГОДИНУ.....20

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ ДОО., БЕОГРАД ЗА 2019. ГОДИНУ.....116

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Извештај о ревизији финансијских извештаја Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд (у даљем тексту: Друштво) за 2019. годину који обухватају 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима*, финансијски извештаји за 2019. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд на дан 31. децембар 2019. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

- 1) На крају извештајног периода Друштво није извршило процену надокнадивог износа Некретнина, постројења и опреме у припреми у складу са параграфом 9 МРС 36 Умањење вредности имовине и усвојеним рачуноводственим политикама Друштва, и поред постојања индикатора, односно назнака из параграфа 12 истог стандарда, да је дошло до умањења вредности инвестиција. Због наведеног није било могуће потврдити да се исказана књиговодствена вредност Некретнина, постројења и опреме у припреми од 8.527.175 хиљада динара значајно не разликује од надокнадивог износа.
- 2) Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину више исказало резервисања по основу губитака судских спорова у износу од најмање 639.929 хиљада динара која нису извршена у складу са захтевима прописаним чланом 37 усвојених рачуноводствених политика Друштва и параграфима 14, 23, 59 и 61 МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина. Због наведеног прецењени су трошкови резервисања за 2019. годину најмање за 220.884 хиљада динара и за раније године најмање за 419.045 хиљада динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Скретање пажње

1) Као што је наведено под тачком 1.1. Напомена уз Извештај, према информацијама и документацији добијеним од Друштва, до дана издавања овог извештаја поступак продужења рока важења лиценце за обављање енергетске делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом започет 2. септембра 2016. године, није окончан.

Због непоседовања лиценце за обављање енергетске делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, Друштву је на испоручену електричну енергију за надокнаду губитака у дистрибутивном систему у 2019. години, Јавно предузеће Електропривреда Србије, Београд као произвођач и снабдевач електричном енергијом и обвезник акцизе обрачунало и у фактурама исказало акцизу у укупном износу од 1.847.817 хиљада динара.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.13.1. Напомена уз Извештај, у пословним књигама Друштва на дан 31. децембар 2019. године исказан је основни капитал у износу од 77.798.214 хиљада динара, што је мање за 9.140.693 хиљада динара, у односу на износ основног капитала утврђеног у Оснивачком акту Друштва и који је регистрован код Агенције за привредне регистре у износу од 86.938.907 хиљада динара.

Основни капитал Друштва дефинисан је Одлуком о оснивању Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, број 08.01.-9.1.1.0-308571/1-15 од 9. децембра 2015. године (пречишћен текст). Оснивач Друштва је Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд. Наведеном Одлуком, у члану 26. утврђено је да укупан регистрован основни капитал Друштва износи 97.876.422.291,85 динара и то: неновчани капитал 97.876.207.020,90 динара и новчани капитал 215.270,95 динара. Даље је, у истом члану, наведено да се као резултат статусне промене издвајања дела имовине и обавеза Друштва, зависног-контролисаног друштва Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, као Друштва преносиоца и преноса имовине и обавеза припајањем матичном-контролном друштву Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд, као друштву стицаоцу, основни капитал Друштва смањује на уписаном неновчаном улогу за износ од 10.937.515.394,88 динара.

У ставу 3 члана 26 Оснивачког акта, наведено је да након регистрације статусне промене основни капитал Друштва износи 86.938.906.896,97 динара и то:

- 86.938.691.626,02 динара неновчани капитал и
- 215.270,95 динара новчани капитал.

Увидом у податке о основном капиталу, код Агенције за привредне регистре, утврђено је да износ регистрованог капитала одговара износу наведеном у Одлуци о оснивању Друштва од 9. децембра 2015. године (пречишћен текст).

Анализирајући податке о променама на основном капиталу претходних година и претходне статусне промене, утврђено је да неусаглашеност, тј. мање исказан износ Удела друштва са ограниченом одговорношћу, у пословним књигама Друштва у односу на оснивачака акта, датира још од прве статусне промене припајања, тј. од 1. јула 2015. године.

Наше мишљење не садржи резерву по овим питањима.

Остала питања

1) Финансијски извештаји Друштва, у ранијем периоду након статусних промена спроведених у 2015. и 2016. години, нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

2) Извршни одбора Јавног предузећа Електропривреде Србије, Београд у функцији Скупштине Оператора дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд Одлуком број 05.0.0.0.-08.01.-171769/4-16 од 24. јуна 2016. године са припадајућом изменом и допуном именовано је вршиоца дужности директора Оператора дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд. Одредбом члана 52 став 1 Закона о јавним предузећима, прописано је да се вршилац дужности директора може именовати до именовања директора јавног предузећа по спроведеном јавном конкурс. Ставом 2 претходно наведеног члана Закона, прописано је да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године. Мандат вршиоца дужности директора по наведеној Одлуци са припадајућом изменом и допуном Извршног одбора Јавног предузећа Електропривреде Србије, Београд је истекао.

Друштво је упутило Оснивачу Јавном предузећу „Електропривреда Србије“ Београд иницијативу за благовремени избор директора Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд број 00.0.0.2.-08.01-00174/1-17 од 19. априла 2017. године. ЈП „Електропривреда Србије“, Београд у Одговору у вези иницијативе за благовремени избор директора Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд број 12.01.-198816/2-17 од 5. маја 2017. године навело је да одредбом члана 52 Закона о јавним предузећима није предвиђено да функција вршиоца дужности директора јавног предузећа престаје по сили закона протеклом једногодишњег рока који је прописан чланом 52. став 2 Закона о јавним Предузећима и да би престала функција вршиоца дужности директора јавног предузећа неопходно је да се донесе решење о његовом разрешењу. У Одговору даље се наводи да се смисао наведених законских одредби састоји у томе да вршилац дужности директора обавља ту дужност до именовања директора по спроведеном јавном конкурс, при чему је законодавац определио претпостављени рок од годину дана као рок примерен времену потребном да се спроведу све радње и активности које спровођење јавног конкурса подразумевају. У поменутом Одговору се даље наводи да у случају да директор јавног предузећа није именован у року од годину дана, вршилац дужности директора наставља да обавља ту дужност и након истека годину дана све док не буде разрешен дужности, односно све до именовања директора јавног предузећа по спроведеном јавном конкурс (нпр. уколико се јавни конкурс услед фактичких или процедуралних разлога није могао спровести у законом претпостављеном року). Даље, одредбе члана 52. Закона о јавним предузећима сходно се примењују на друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) овог закона а наведени правни став изнет је и у Мишљењу Министарства привреде број 119-01-139/2017-01 од 21. марта 2017. године.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

– Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

– Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.

– Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

– Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

– Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
12. новембар 2020. године

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

1. **Приоритет 1** - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.
2. **Приоритет 2** - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
3. **Приоритет 3** - грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

САДРЖАЈ

---

1. Резиме налаза	11
2. Резиме датих препорука	16
3. Мере предузете у поступку ревизије	18
4. Захтев за достављање одазивног извештаја	18

1. Резиме налаза

ПРИОРИТЕТ 1

1) Као што је наведено под тачком 2.1.3. Напомена уз Извештај, у поступку ревизије откривене су слабости у функционисању контрола приликом спровођења годишњег пописа које се огледају у следећем:

(1) Вредност некретнина постројења и опреме у припреми у аналитичкој евиденцији у дистрибутивном подручју Београд није усаглашена са вредношћу истих у главној књизи. Вредност у аналитичкој евиденцији је за 711.701 хиљаду динара већа од исказане вредности у главној књизи.

(2) Вредност некретнина постројења и опреме из донација у аналитичким евиденцијама у дистрибутивним подручјима Београд и Ниш није усаглашена са вредношћу истих у главној књизи. Вредност у аналитичким евиденцијама је за 544.509 хиљада динара већа од исказане вредности у главној књизи.

(3) Уочени су пропусти у контролама приликом вршења пописа залиха са стањем на дан 31. децембар 2019. године који се односе на:

- Припремне радње на обележавању, груписању и сортирању артикала у појединим магацинима, које је требало спровести у циљу ефикасног и правилног пописивања залиха, нису у потпуности спроведене и то:
  - Није свуда извршено јасно физичко одвајање залиха Друштва од залиха ЈП Електропривреда Србије, Београд (Техничких центара), као ни раздвајање истих артикала, који се налазе на залихама обе организационе целине;
  - На локацијама на којима се налазе залихе, смештен је и отпадни материјал који није на свим локацијама потпуно и јасно одвојен од употребљивог материјала и за који није утврђена вредност;
  - Нису сви артикли били доступни за бројање, јер им је приступ био онемогућен, односно отежан, или су се налазили физички на другим локацијама, а не на локацији магацина у коме се воде књиговодствено;
  - Артикли са истом шифром нису на истом месту (налазе се на више локација у оквиру истог магацина);
  - Неке од залиха, нарочито оних које су смештене на отвореном магацинском простору нису обележене шифрама;
  - Нису сви артикли обележени SAP-шифрама, већ се на идентификационим картицама налазе старе шифре;
  - Под истом шифром евидентирани су различити артикли, који немају исте карактеристике;
  - Исти артикли евидентирани су на више различитих шифара.

(4) Неке од пописних комисија, након извршеног пописа, попуњене пописне листе су достављале књиговођи који је вршио савјештање, односно утврђивање разлика између стварног и књиговодственог стања јер комисије за попис нису извршиле вредносно обрачунавање пописане имовине.

(5) Само неке од пописних комисије за попис залиха, а које су се сусретале са проблемима приликом пописа, су у својим извештајима указале на уочене проблеме, док Централна пописна комисија Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, у свом извештају није навела проблеме са којима се сусретале Комисије за попис залиха материјала, а које су то истакле у својим извештајима.

(6) Недостатак физичког простора на неким од локација за адекватно складиштење залиха.

(7) Кратак рок вршења пописа за неке од складишних локација.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.1.1. Напомена уз Извештај, Друштво је у оквиру нематеријалне имовине у припреми евидентирало и опрему, у вредности од 77.543 хиљаде динара, што није у складу са захтевима параграфа 8 МРС 38 – Нематеријална улагања и одредбама члана 5 и 6 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као ни у складу са чланом 3. усвојених рачуноводствених политика.

Поступајући на тај начин Друштво је, на дан 31. децембар 2019. године, у финансијским извештајима више исказало нематеријалну имовину у припреми за 77.543 хиљаде динара, а мање је исказало некретнине постројења и опрему за исти износ.

3) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, за исказане залихе материјала и резервних делова на путу укупне вредности од 87.887 хиљада динара, не постоји аналитичка евиденција нити је пружена рачуноводствена документација којом се доказује постојање исказаних залиха по врсти, количини, вредности и локацији на којој се залихе налазе. Због наведеног нисмо се уверили да исказане залихе материјала и резервних делова на путу укупне вредности од 87.887 хиљада динара постоје и испуњавају услове за признавање у складу са МРС 2 Залихе и рачуноводственим политикама Друштва.

ПРИОРИТЕТ 2

1) Као што је наведено под тачком 3.3.2.6. Напомена уз Извештај, Друштво није вршило преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 6 став 6 и чланом 12 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама Друштва, параграфом 104 МРС 38 Нематеријална имовина и параграфом 51 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема. Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих нематеријалних и материјалних средстава до 31. децембра 2019. године износи 7.555.464 хиљаде динара.

2) Као што је наведено под тачком 3.3.2.7. Напомена уз Извештај, Друштво на крају извештајног периода није извршило процену надокнадивог износа Некретнина, постројења и опреме у припреми у складу са параграфом 9 МРС 36 Умањење вредности имовине и усвојеним рачуноводственим политикама Друштва, и поред постојања индикатора, односно назнака из параграфа 12 истог стандарда, да је дошло до умањења вредности инвестиција. Због наведеног нисмо се уверили да се исказана књиговодствена вредност Некретнина, постројења и опреме у припреми од 8.527.175 хиљада динара значајно не разликује од надокнадивог износа;

3) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, Друштво је исказало залихе у вредности од најмање 108.379 хиљада динара које се не могу користити у даљем пословању Друштва, а које нису расходоване/обезвређене, услед чега су залихе више исказане а расходи по основу расходања/обезвређења залиха мање исказани за 108.379 хиљада динара;

4) Као што је наведено под тачком 3.3.5.1. Напомена уз Извештај, Друштво није извршило процену умањења вредности плаћених аванса за услуге у земљи у најмањем износу од 120.725 хиљада динара који потичу из ранијих година и односе се на дате авансе извршитељима по основу извршних поступака за наплату потраживања од купаца који су покренути пре статусне промене издвајања дела имовине и обавеза Друштва уз припајање код „ЈП Електропривреда Србије“, Београд, којом су потраживања над којима је покренут поступак извршења пренета на ЈП ЕПС-огранак Снабдевање који је преузео улогу извршног повериоца. Наведено представља објективни доказ да постоји значајна неизвесност у погледу враћања ових аванса односно да је дошло до умањења вредности ових аванса у смислу параграфа 58-62 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и чланом и 34 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Друштва;

5) Као што је наведено под тачком 3.3.11. Напомена уз Извештај, у финансијским извештајима за 2019. годину на позицији активна временска разграничења исказани су унапред плаћени трошкови у износу од 100.595 хиљада динара који се односе расходе који су настали у ранијим годинама, и који немају карактер активних временских разграничења односно унапред плаћених трошкова у смислу члана 22 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину преценило износ активних временских разграничења за 100.595 хиљада динара а потценило расходе ранијих година у истом износу;

6) Као што је наведено под тачком 3.3.11. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину преценило позиције активних и пасивних временских разграничења за 1.271.983 хиљаде динара јер је на овим позицијама обухватило трансакције које по природи и по члану 22 и 28 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, не припадају временским разграничењима. Обухваћене трансакције преко активних и пасивних временских разграничења се односе на делимично оспорени износ обавеза Друштва према Јавном предузећу Електропривреда Србије Београд по издатим фактурама за услуге у износу од 827.541 хиљаду динара као и на делимично оспорени износ обавеза по фактурама за набавку електричне енергију за покриће губитака у дистрибутивном систему за месеце новембар и децембар 2019. године у износу 444.452 хиљаде динара;

7) Као што је наведено под тачком 3.3.11. Напомена уз Извештај, у финансијским извештајима Друштва за 2019. годину у оквиру позиције активна временска разграничења исказан је износ од 167.252 хиљаде динара који се односи на унапред плаћен порез на имовину и накнаде за коришћење грађевинског земљишта сагласно закљученом протоколу II између Друштва и Града Јагодина о начину измирења обавеза за утрошену електричну енергију јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета града Јагодина. У поступку ревизије нису пружени докази који би потврдили да ће исказани износ активних временских разграничења од 167.252 хиљаде динара у наредном периоду бити искоришћен на начин предвиђен закљученим протоколом II између Друштва и Града Јагодина, због чега се нисмо уверили да су исказана активна временска разграничења у складу са чланом 22 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике;

8) Као што је наведено под тачком 3.3.12. Напомена уз Извештај, у пословним књигама и финансијским извештајима за 2019. годину, у оквиру ванбилансне евиденције, Друштво није исказало средства финансијског обезбеђења на име наплате приступа дистрибутивном систему, у најмањем износу од 6.739.965 хиљада динара, што није у складу са чланом 64 и 65 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

9) Као што је наведено под тачком 3.3.14.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину више исказало резервисања по основу губитака судских спорова у најмањем износу од 639.929 хиљада динара која нису извршена у складу са захтевима прописаним чланом 37 усвојених рачуноводствених политика Друштва и параграфима 14, 23, 59 и 61 МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, а односе се на:

- извршена резервисања за спорове по којима је обавеза исплаћена и за спорове који су окончани у корист Друштва, односно по којима не постоји садашња обавеза (законска или изведена) као последицу прошлог догађаја,
- извршена резервисања обрачуната применом вероватноће настанка губитка судских спорова исказане у процентима на процењену вредност спора, што није у складу са захтевима параграфа 23 МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина,
- извршена резервисања за судске спорове у којима је процењен позитиван исход, или је исход неизван, и код којих су одбијени тужбени захтеви,
- спорове за које, због непостојања одговарајуће аналитичке евиденције, Друштво није на адекватан начин вршило укидање резервисања јер приликом укидања резервисања није доведен у везу износ који је резервисан и износ који је исплаћен а што је имало ефекте и на износе исказаних трошкова и прихода од укидања резервисања.

Због наведеног прецењени су трошкови резервисања за 2019. годину најмање за 220.884 хиљада динара и за раније године најмање за 419.045 хиљада динара.

10) Као што је наведено под тачком 3.3.18. Напомена уз Извештај, у билансу стања за 2019. годину Друштво је исказало примљене авансе старије од три године у износу од 341.429 хиљада динара за које нису пружени докази о постојању уговорених обавеза у смислу параграфа 14 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, због чега се нисмо уверили у постојање обавеза за примљене авансе, по основу којих је извесно очекивати одлив ресурса који представљају економске користи Друштва.

ПРИОРИТЕТ 3

1) Као што је наведено под тачком 3.3.2.1. Напомена уз Извештај, на основу достављених података у поступку ревизије утврђено је да за најмање 3.855 електроенергетских објеката нису закључени уговори о преносу права својине на објектима у смислу члана 409 Закона о енергетици, нити су поменути објекти евидентирани у пословним књигама Друштва. Најмање 19 електроенергетских објеката, укључених у дистрибутивну мрежу, за које су закључени уговори о преносу права својине са корисника дистрибутивног система на Друштво као оператора дистрибутивног система, нису евидентирани у пословним књигама Друштва. Наведене објекте који су део дистрибутивне електроенергетске мреже и који испуњавају услове за признавање прописане параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, Друштво није исказало у финансијским извештајима за 2019. годину.

Није било могуће утврдити утицај наведеног питања на финансијске извештаје Друштва за 2019. годину.

2. Резиме датих препорука

ПРИОРИТЕТ 1

1) Препоручује се Друштву да:

- пре почетка годишњег пописа усагласи стање између помоћних књига и главне књиге,
- код пописа залиха предузме мере које ће омогућити правовремено спровођење припремних радњи предвиђених Правилником о спровођењу Упутства о начину пописа имовине и обавеза ЈП ЕПС, број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године као и да обавезе лица задужена за руковање залихама да поднесу извештај у писаној форми Централној пописној комисији огранка Друштва и координатору дистрибутивног подручја о спроведеним припремним радњама у вези пописа залиха за које су надлежни,

- да Извештај о извршеном попису имовине и обавеза издат од стране Централне пописне комисије Друштва садржи све елементе предвиђене Правилником о спровођењу Упутства о начину пописа имовине и обавеза ЈП ЕПС, број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године, а који укључује и све битне елементе садржане у Извештајима пописних комисија Дистрибутивних подручја и огранака са посебним освртом на друге примедбе и предлоге у вези са пописом према члану 8 тачка 8.1. наведеног Правилника. (Напомена број 2.1.3-Препорука број 1);

2) Препоручује се Друштву да преиспита аналитичку евиденцију нематеријалне имовине у припреми и да сва средства која не испуњавају услове за признавање као нематеријална имовина, евидентира на одговарајућем рачуну као и да изврши књиговодствено активирање ставки нематеријалне имовине које се налазе у употреби (Напомена 3.3.1.1.- Препорука број 2);

3) Препоручује се Друштву да изврши анализу залиха материјала и резервних делова на путу ради провере да ли исказане залихе испуњавају услове за признавање у складу са МРС 2 Залихе и рачуноводственим политикама Друштва и на бази извршене анализе да спроведе одговарајућа књижења (Напомена број 3.3.5 – Препорука број 6)

ПРИОРИТЕТ 2

1) Препоручује се Друштву да, у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама, МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и МРС 38 Нематеријална имовина, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. (Напомена број 3.3.2.6. - Препорука број 4);

2) Препоручује се Друштву да на крају сваког извештајног периода, за некретнине постројења и опрему у припреми, врши процену да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена и ако такве назнаке постоје да врши процену надокнадивог износа за такво средство и евентуалне ефекте прокњижи у пословним књигама у складу са усвојеним рачуноводственим политикама. (Напомена број 3.3.2.7. - Препорука број 5);

3) Препоручује се Друштву да интерним актом уреди метод рачуноводствене процене нето оствариве вредности залиха који ће се применити на све залихе са стањем на крају извештајног периода, а ефекти примене обухватити у пословним књигама. (Напомена број 3.3.5. - Препорука број 7);

4) Препоручује се Друштву да на крају сваке пословне године изврши анализу и процену постојања објективних доказа да је дошло до умањења вредности датих аванса и да на основу извршене процене спроведе одговарајуће евидентирање у пословним књигама. (Напомена број 3.3.5.1. - Препорука број 8);

5) Препоручује се Друштву да изврши корекцију прецењених активних временских разграничења-унапред плаћених трошкова за износ од 100.595 хиљада динара и ефекте истих искаже у складу са захтевима МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена број 3.3.11. - Препорука број 9);

6) Препоручује се Друштву да изврши корекције погрешно евидентираних трансакција на рачунима активних и пасивних временских разграничења у износу од 1.271.983 хиљада динара у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке као и да изврши одговарајућа обелодањивања у Напоменама уз финансијске извештаје (Напомена број 3.3.11. - Препорука број 10);

7) Препоручује се Друштву да изврши анализу будућег коришћења рачуна активних временских разграничења у износу од 167.252 хиљаде динара насталих по закљученом протоколу II између Друштва и Града Јагодина о начину измирења обавеза за утрошену електричну енергију, јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета града Јагодина у и да на основу извршене анализе евентуалне корекције спроведе у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена број 3.3.11. - Препорука број 11);

8) Препоручује се Друштву да употпуни ванбилансне евиденције са средствима финансијског обезбеђења за наплату приступа дистрибутивном систему (Напомена број 3.3.12. - Препорука број 12);

9) Препоручује се Друштву да приликом процене резервисања за губитке по судским споровима доследно примени МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, као и да устроји аналитичке евиденције (прегледе) о судским споровима које ће садржати податке и информације потребне за утврђивање и признавање износа резервисања у складу са поменутиим рачуноводственим стандардом. (Напомена број 3.3.14.2. - Препорука број 13);

10) Препоручује се Друштву да преиспита позицију примљених аванса старијих од три године у смислу параграфа 39-42 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и да након анализе изврши одговарајућа књижења у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. (Напомена број 3.3.18. - Препорука број 14);

ПРИОРИТЕТ 3

1) Препоручује се Друштву да:

- За објекте који су део дистрибутивне мреже, а за које су идентификовани власници, закључи уговоре о преносу својине са корисника система на Друштво (оператора дистрибутивног система);

- Да за објекте који су део дистрибутивне мреже, а за које нису идентификовани власници, или код којих постоје ограничења у преносу власништа, покрене иницијативу код надлежног министарства за изналагање начина за адекватну и потпуну примену члана 409 Закона о енергетици, који ће омогућити да сви објекти који су део дистрибутивне електроенергетске мреже буду у својини Друштва;

-Да сва средства – објекте дистрибутивне електроенергетске мреже, који испуњавају услове за признавање прописане параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема евидентира у пословним књигама. (Напомена број 3.3.2.1. – Препорука број 3)

3. Мере предузете у поступку ревизије

У поступку ревизије Друштво је предузело следеће мере на отклањању откривених неправилности:

1) Као што је наведено под тачком 3.3.2.1. Напомена уз Извештај, Друштво је у пословним књигама евидентирало 57 електроенергетских објеката у вредности од 27.989 хиљада динара за које је по основу 15 закључених уговора између Друштва и корисника електроенергетских објеката извршен пренос права својине са корисника на Друштво;

2) Као што је наведено под тачком 3.3.5. Напомена уз Извештај, Друштво је у пословним књигама спровело одговарајућа књижења трошкова реализованих услуга из ранијих година за које су плаћени аванси јавним извршитељима у ранијим годинама у износу од 69.064 хиљада динара.

4. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, је на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд у одазивном извештају треба да исказе мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја, који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 став 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ ДОО,
БЕОГРАД ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Основни подаци о субјекту ревизије	23
1.1. Лиценца за обављање енергетске делатности	24
2. Интерна финансијска контрола	26
2.1. Финансијско управљање и контрола	26
2.1.1. Контролно окружење	27
2.1.2. Управљање ризицима	29
2.1.3. Контролне активности	30
2.1.4. Информисање и комуникације	33
2.1.5. Праћење и процена система	33
3. Финансијски извештај	35
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	35
3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене	36
3.3. Биланс стања	53
3.3.1. Нематеријална имовина	56
3.3.2. Некретнине, постројења и опрема	57
3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани	65
3.3.4. Дугорочна потраживања	66
3.3.5. Залихе	67
3.3.6. Потраживања по основу продаје	71
3.3.7. Друга потраживања	72
3.3.8. Краткорочни финансијски пласмани	73
3.3.9. Готовински еквиваленти и готовина	73
3.3.10. Порез на додату вредност	74
3.3.11. Активна временска разграничења	74
3.3.12. Ванбилансна евиденција	78
3.3.13. Капитал	80
3.3.14. Дугорочна резервисања	84
3.3.15. Дугорочне обавезе	89
3.3.16. Одложене пореске обавезе	89
3.3.17. Краткорочне финансијске обавезе	90
3.3.18. Примљени аванси, депозити и кауције	90
3.3.19. Обавезе из пословања	91
3.3.20. Остале краткорочне обавезе	92
3.3.21. Обавезе по основу пореза на додату вредност	93
3.3.22. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	94
3.3.23. Пасивна временска разграничења	94
3.4. Биланс успеха	95
3.4.1. Приходи од продаје производа и услуга	96
3.4.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	98
3.4.3. Други пословни приходи	98
3.4.4. Приходи од активирања учинака и робе	99
3.4.5. Трошкови материјала	99
3.4.6. Трошкови горива и енергије	100
3.4.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	101
3.4.8. Трошкови производних услуга	102
3.4.9. Трошкови амортизације	104
3.4.10. Трошкови дугорочних резервисања	104
3.4.11. Нематеријални трошкови	104
3.4.12. Финансијски приходи	105
3.4.13. Финансијски расходи	105
3.4.14. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	106
3.4.15. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	106
3.4.16. Остали приходи	106
3.4.17. Остали расходи	107
3.4.18. Нето губитак	108

3.5. Извештај о осталом резултату	108
3.6. Извештај о променама на капиталу	108
3.7. Извештај о токовима готовине	108
3.8. Напомене уз финансијске извештаје	108
3.8.1. Трансакције са повезаним правним лицима	109
3.8.2. Корекције почетног стања	110
4. Потенцијалне обавезе	112
5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора	113
6. Друга питања у поступку ревизије	113

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Пун назив Друштва: Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о, Београд

Скраћени назив: ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд

Седиште и адреса: Масарикова1-3, Београд

Матични број: 07005466

ПИБ: 100001378

Претежна делатност Друштва је 35.13 - Дистрибуција електричне енергије

Према Закону о рачуноводству, Друштво је за 2019. годину, разврстано у велико правно лице.

Просечан број запослених у 2019. години је 3.414.

Оснивач Друштва је Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд са 100% удела у основном капиталу.

Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“ Београд, основано је Одлуком о оснивању јавних предузећа за дистрибуцију електричне енергије коју је донео Привремени Управни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд број 42/3-5 од 20. децембра 1991. године, на коју је Влада Републике Србије дала сагласност Одлуком 05 број 414-6944/5 од 15. јануара 1992. године и које је уписано у Регистар привредних субјеката под бројем 52807.

Одлуком о измени Одлуке о оснивању Јавних предузећа за дистрибуцију електричне енергије у делу којим је основано Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“ промењена је правна форма предузећа тако да Друштво почев од 1. јануара 2006. године послује под називом Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“ д.о.о., Београд. Наведена Одлука број 5914/9 је донета на седници Управног одбора ЈП „Електропривреда Србије“ Београд 23. новембра 2005. године и на исту је дала сагласност Влада Републике Србије решењем од 01. децембра 2005. године. Наведена измена је регистрована код Агенције за привредне регистре под бројем Б.Д. 102786 из 2006. године.

Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд у функцији Скупштине Друштва на 8. седници одржаној 25. маја 2015. године донео је Одлуку број 9110-01-466-15 о статусној промени припајања привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије Привредном друштву за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“, д.о.о., Београд.

Решењем Владе Републике Србије 05 број 023-5904/2015-1 од 29. маја 2015. године дата је сагласност на Одлуке о статусној промени припајања Привредном друштву „Електродистрибуција-Београд“, Београд четири привредна друштава за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом и то: ПД „Електровојводина“ д.о.о., Нови Сад, ПД „Електросрбија“ д.о.о., Краљево, ПД „Југоисток“ д.о.о., Ниш и ПД „Центар“ д.о.о., Крагујевац.

Решењем Агенције за привредне регистре БД 57192/2015 од 1. јула 2015. године уписана је промена пословног имена „Електродистрибуција-Београд“, Београд у Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд као и статусна промена припајања четири привредна друштава за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд.

Дана 4. јануара 2016. године извршена је статусна промена - издвајање дела имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о. Београд уз пренос и припајање Друштву стицаоцу-Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд. Решењем АПР-а БД број 113220/2015 од 4. јануара 2016. године уписана је статусна промена - издвајање дела имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“, д.о.о., Београд, као зависног–контролисаног друштва уз припајање код ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, као контролног–матичног друштва.

Претежна делатност Друштва је енергетска делатност дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом.

Поред претежне делатности Друштво је регистровано за обављање других делатности и то:

- изградња електричних и телекомуникационих водова,
- постављање електричних инсталација,
- остали инсталациони радови у грађевинарству,
- остали непоменути специфични радови,
- друмски превоз терета,
- одмаралишта и слични објекти за краћи боравак,
- кабловске телекомуникације,
- бежичне телекомуникације,
- сателитске телекомуникације,
- остале телекомуникационе делатности,
- рачунарско програмирање,
- управљање рачунарском опремом,
- обрада података, хостинг инжењерске делатности и техничко саветовање,
- техничко испитивање и анализе и слично.

Органи управљања Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд су: Скупштина и Директор.

Одлуком о оснивању је одређено да функцију Скупштине Друштва обављају Надзорни одбор и Извршни одбор Оснивача, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком.

Према Одлуци о оснивању Директора Друштва именује и разрешава Извршни одбор Оснивача у обављању функције Скупштине друштва.

Одлука о оснивању Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд (пречишћен текст) од 9. децембра 2015. године није усаглашена са Законом о јавним предузећима.³

1.1. Лиценца за обављање енергетске делатности

Претежна делатност Друштва је енергетска делатност дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом према члану 16 став 1 тачка 4 Закона о енергетици⁴.

Енергетске делатности су прописане чланом 16 Закона о енергетици.

Чланом 17 Закона о енергетици је прописано да енергетску делатност може да обавља јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник који има лиценцу за обављање енергетске делатности, ако овим законом није другачије прописано.

Према члану 49 Закона о енергетици лиценце за обављање енергетске делатности издаје Агенција за енергетику Републике Србије.

³ „Службени гласник РС“, бр. 15/2016

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 145/2014 и 95/2018- др. закон

Захтев за продужетак рока важења лиценце подноси се Агенцији за енергетику Републике Србије најкасније 30 дана пре истека рока на који је издата лиценца. Друштво је располагало лиценцом за обављање енергетске делатности управљања дистрибутивним системом за електричну енергију којој је рок важења истекао 2. октобра 2016. године. Сагласно члану 20 став 3 Закона о енергетици Друштво је поднело Агенцији за енергетику Републике Србије захтев за продужење лиценце са пратећом документацијом дана 2. септембра 2016. године. На поднети захтев Друштва за продужење лиценце и допуне захтева за продужење лиценце за обављање енергетске делатности, Агенција за енергетику Републике Србије је одговарала позивима за исправку поднесака који углавном подразумевају уређење и допуну поднетих поднесака. Дописом од 4. јуна 2019. године Агенција за енергетику Републике Србије је Друштву доставила пресек стања активности по свим отвореним питањима, односно недовршеним предметима уз навођење свих отворених питања и нерешених предмета и то:

- Доказ да објекти испуњавају техничке услове у погледу енергетске ефикасности,
- Употребне дозволе за све објекте по поднетом захтеву
- Изјаву подносиоца захтева о испуњености услова из члана 25 ст. 6 и 7 Закона о енергетици,
- Давање сагласности АЕРС-а на Годишњи извештај одговорног лица за праћење усклађености ЕПС-Дистрибуција д.о.о. Београд за 2017. годину,
- Достављање плана развоја и плана инвестиција на сагласност,
- Достављање плана имплементације економски оправданих облика напредних мерних система Агенцији ради прибављања мишљења,
- Преузимање мерних уређаја, мерних ормана и прикључних водова.

Према објашњењу Друштва, датом у поступку ревизије, само прве три алинеје из поменутог дописа се односе на поступак продужења лиценце, док преостале алинеје чине део других процедура из надлежности Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, које спроводи/ контролише Агенција за енергетику Републике Србије.

У вези навода из прве алинеје, који се тиче доказа да објекти испуњавају техничке услове у погледу енергетске ефикасности Друштво је у поступку ревизије дало образложење да је доставило Агенцији за енергетику Републике Србије изјашњење Министарства рударства и енергетике број 401-00-01154/6/2015-04 од 3. марта 2017. године, у коме је наведено да с обзиром да подзаконски акти за спровођење Закона о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25 /2013) још увек нису донети не постоје прописани критеријуми на основу којих би надлежни инспектори могли да Друштву издају извештај да постројења неопходна за обављање енергетске делатности дистрибуције електричне енергије и управљање дистрибутивним системом, испуњавају услове и захтеве утврђене прописима о енергетској ефикасности. Даље је наведено да с обзиром да је због ступања на снагу једног подзаконског акта уз Закон о ефикасном коришћењу енергије, по позиву Агенције за енергетику Републике Србије потребно доставити ново инспекцијско изјашњење за област енергетске ефикасности, Друштво је 31. августа 2020. године поднело Министарству рударства и енергетике захтев за добијање Извештаја надлежног инспектора у погледу испуњености услова и захтева утврђених прописима о енергетској ефикасности, за потребе добијања лиценце АЕРС-а, број: 247004 од 31. августа 2020. године.

- У погледу навода из друге алинеје, који се тичу употребне дозволе за све објекте по поднетом захтеву, Друштво је током ревизије навело да је у поступку продужења лиценце истакло да се одредбе Правилника о лиценци за обављање енергетске делатности и сертификацији у погледу употребних дозвола, а сагласно одговарајућим одредбама Закона о планирању и изградњи, могу односити само на трансформаторске станице 110 kV/kV. У ту

сврху, у поступку продужења лиценце је достављено мишљење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, број: 351 -03- 00844/2017- 07 од 12. јуна 2017. године. Даље је наведено, да с обзиром да је део ових трансформаторских станица у поступку озакоњења (по различитим основима), за њих се ни не може још увек доставити употребна дозвола - али, у овом поступку јесте Агенцији за енергетику Републике Србије достављено употребних дозвола за тачно 110 оваквих трансформаторских станица од укупно 190.

- У погледу навода из треће алинеје, који се односе на изјаву подносиоца захтева о испуњености услова из члана 25. ст. 6 и 7 Закона о енергетици Друштво је у поступку ревизије навело да је у међувремену достављена изјава Агенцији за енергетику Републике Србије, која носи датум 21. август 2019. године.

На Допис Агенција за енергетику Републике Србије од 4. јуна 2019. године Друштво је упутило Одговор који носи датум 8. јул 2019. године у коме је навело коментаре и образложења по отвореним питањима односно нерешеним предметима који су наведени у допису. У Одговору Агенцији за енергетику Републике Србије Друштво је истакло да је у поступку продужења лиценце доследно поступило по свим захтевима за исправку поднесака, тако да су преостала само три услова: енергетска ефикасност, употребне дозволе и правни основ коришћења објеката.

Према информацијама и документацији добијеним од Друштва до дана издавања овог извештаја поступак продужења рока важења лиценце за обављање енергетске делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, није окончан.

Чланом 2. Закона о акцизама је прописано да се акцизом опорезује електрична енергија за крајњу потрошњу. Чланом 6 истог Закона је прописано да је обвезник акцизе произвођач односно увозник акцизних производа. Чланом 40љ став 1 тачка 5 Закона о акцизама је прописано да се акциза не плаћа на електричну енергију која се користи за надокнаду губитака у преносном и дистрибутивном систему. Чланом 5 Правилника о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу је прописано да обвезник акцизе може да оствари ослобођење од плаћања акцизе за испоручену електричну енергију лицима за потребе из члана 40љ став 1 тач. 3 и 5 Закона, ако та лица поседују лиценцу за обављање енергетске делатности у складу са законом којим се уређује област енергетике.

Због непоседовања лиценце за обављање енергетске делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом, на испоручену електричну енергију Друштву за надокнаду губитака у дистрибутивном систему у 2019. години, Јавно предузеће Електропривреда Србије, Београд као произвођач и снабдевач електричном енергијом и обвезник акцизе је обрачунало и у фактурама исказало акцизу у укупном износу од 1.847.817 хиљада динара.

2. Интерна финансијска контрола

2.1. Финансијско управљање и контрола

Законом о буџетском систему⁵ и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору⁶ прописана је обавеза руководиоца корисника јавних средстава да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13

усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80 утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Финансијско управљање и контрола је систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз:

- пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима;
- потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- добро финансијско управљање;
- заштиту средстава и података (информација).

Финансијско управљање и контрола садрже пет међусобно повезаних компоненти:

- контролно окружење,
- управљање ризицима,
- контролне активности (контроле),
- информисање и комуникације,
- праћење и процена система.

2.1.1. Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Мисија Друштва је сигурна и квалитетна дистрибуција електричне енергије на територији Републике Србије са сталним улагањима у бољу поузданост мреже и веће задовољство корисника дистрибутивног система.

Визија Друштва је да буде поуздан и друштвено одговоран оператор дистрибутивног система који остварује профит из регулисане делатности потпуно у складу са прописима Републике Србије и Регулативама Европске уније.

Основни циљеви пословне политике Друштва су:

- повећање поузданости рада дистрибутивног система и капацитета електроенергетских објеката;
- квалитетно одржавање дистрибутивног система;
- увођење нових технологија за модеран и флексибилан систем дистрибуције електричне енергије;
- транспарентан и недискриминаторан наступ на тржишту електричне енергије;

- посвећеност унапређењу квалитета услуга и поштовању права корисника дистрибутивног система;
- отвореност за регулаторне изазове и спремност за превазилажење ризика које они носе;
- смањење губитака у мрежи;
- повећање степена наплате старих потраживања и неовлашћене потрошње;
- благовремено и економично спровођење набавки;
- унапређење пословања Друштва у свим областима: техничко-технолошким, економско-финансијским, организационим и управљачким;
- унапређење заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду.

Одлуком о основама унутрашњег организовања од 18. новембра 2015. године са припадајућим изменама и допунама уређено је да организацију и вођење послова у Друштву обавља Директор Друштва, директор пословног и техничког система у оквиру области рада за коју су одговорни, директори огранака и руководиоци организационих целина у складу са поделом рада и послова по наведеној Одлуци и актом о организацији послова и радних места ЕПС Дистрибуције.

Правилником о организацији и систематизацији послова радних места у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд од 30. новембра 2015. године утврђена је организација рада у складу са Одлуком о основама унутрашњег организовања и систематизују послови који се обављају у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд а нарочито:

- утврђују се најшире и посебне организационе целине као и послови организационих целина у Друштву;
- утврђује се делокруг и подручје рада организационих целина;
- систематизују се послови по врсти;
- утврђује се начин руковођења и координације организационим целинама, повезаност организационих целина и одговорност за извршавање послова и задатака;
- утврђује се назив и опис радних места и потребни услови за обављање послова на систематизованим радним местима као што су врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања и други посебни услови за рад на тим пословима;
- утврђује се идентификациони број сваког радног места.

Најшире организационе целине за обављање послова из делокруга рада Друштва у складу са законом, Оснивачким актом Друштва и овом одлуком су: дирекције, центри и огранци и технички центри.

Управу Друштва чине директор, директор пословног система, директор техничког система, дирекције, центри и посебне организационе целине.

Најшире организационе целине у Друштву су;

- Дирекција за планирање и инвестиције,
- Дирекција за управљање дистрибутивним електроенергетским системом,
- Дирекција за подршку тржишту и смањење губитака,
- Дирекција за корпоративне послове,
- Дирекција за економско-финансијске послове,
- Центар за интегрисани менаџмент систем,
- Центар за информационо комуникационе технологије.

Посебне организационе целине у Друштву су: Кабинет директора, Тело за праћење усклађености, Служба за корпоративну безбедност и Служба за приговоре и притужбе корисника.

У дирекцијама и центрима се образују, у зависности од сложености послова, врсте и сродности послова, техничко-технолошке и друге функционалне односно територијалне повезаности послова, ниже организационе целине: одсек, сектор, служба и одељење.

У оквиру Друштва се зависно од сложености, врсте и сродности послова, техничко-технолошке и друге функционалне односно територијалне повезаности Одлуком о образовању огранака, према територијалном принципу образују се огранци за обављање претежне делатности која је регистрована у складу са законом.

Ради разграничења надлежности између организационих јединица формираних по територијалном принципу, односно комбинацијом територијалног и функционалног принципа, утврђена су следећа дистрибутивна подручја:

- 1) дистрибутивно подручје Београд, кога чине подручја огранака Београд-центар, Баново брдо, Земун, Крњача, Младеновац и Обреновац;
- 2) дистрибутивно подручје Нови Сад, кога чине подручја огранака Нови Сад, Суботица, Сомбор, Рума, Сремска Митровица, Зрењанин и Панчево;
- 3) дистрибутивно подручје Краљево, кога чине подручја огранака Краљево, Аранђеловац, Јагодина, Чачак, Крушевац, Лазаревац, Лозница, Нови Пазар, Шабац, Ужице и Ваљево;
- 4) дистрибутивно подручје Ниш, кога чине подручја огранака Ниш, Лесковац, Пирот, Прокупље, Врање и Зајечар;
- 5) дистрибутивно подручје Крагујевац, кога чине подручја огранака Крагујевац, Пожаревац и Смедерево.

Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова радних места у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд од 3. новембра 2017. године укинута су организационе целине Технички центри и Сектор за економско – финансијске послове у Дирекцији за економско финансијске послове. Гашењем Сектора за економско-финансијске послове укинута су службе за финансијске и пореске послове, служба за рачуноводствене послове и служба за комерцијалне послове. Послове из делокруга Техничких центара и Сектора за економско – финансијске послове и припадајућих служби у оквиру Сектора и Техничких центара, Друштво је уговором о пружању услуга (СЛА уговор) поверило матичном правном лицу Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд.

2.1.2. Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност Друштва, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату зарада. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењује и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати негативан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава, са задатком да пружи разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени.

Пословником интегрисаног система менаџмента који је одобрен од стране руководства Друштва 30. маја 2019. године установљен је Регистар ризика. Регистром ризика, идентификовани су ризици по организационим целинама, процењена је вероватноћа настанка, процењене су последице ризика, процењен је резултат ризика и утврђен је ранг ризика. На основу поменутог дефинисан је однос према ризику као и предлози мера за контролу и избегавање ризика, начине контроле и период праћења ризика.

2.1.3. Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог Програма пословања и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврде и елиминирају њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

Правилником о организацији и систематизацији послова радних места у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд установљен је организациони део под називом Центар за интегрисани менаџмент систем, безбедност и заштиту и контролисање мерила електричне енергије у коме се обављају следећи послови:

- организовање послова на имплементацији, развоју и унапређењу интегрисаног система менаџмента и примене захтева инфраструктуре квалитета;
- израда и развој јединственог модела интегрисаног система менаџмента;
- управљање документацијом интегрисаног система менаџмента;
- управљање и унапређење заштите и безбедности;
- управљање и унапређење заштите животне средине;
- послови праћења, контроле, надзора и верификације процеса пружања услуга (СЛА уговор);
- остваривање планираних и корективних мера на примени захтева инфраструктуре квалитета укључујући и контролу и оверавање мерила електричне енергије;
- контрола и оверавање мерила електричне енергије.

Интегрисани менаџмент систем у Друштву описан је у документу под називом Пословник интегрисаног система менаџмента, у коме је дефинисан предмет и подручје примене, целокупна документација која је утврђена ради обезбеђења ефективне примене горе

наведених система и опис међусобних деловања свих процеса у систему. Пословник интегрисаног система менаџмента одобрен је од стране в.д. директора Друштва, директора пословног система и директора техничког система у мају 2019. године.

На дан 19. децембар 2019. године у Друштву је усвојено и објављено осам системских процедура и 87 процедура које се односе на процесе и то:

- Дирекција за планирање и инвестиције – три процедуре
- Дирекција за управљање дистрибутивним електроенергетским системом - 15 процедура
- Дирекција за подршку тржишту и смањење губитака-11 процедура
- Дирекција за економско финансијске послове – девет процедура
- Дирекција за корпоративне послове – једна процедура
- Центар за информационо комуникационе технологије – 11 процедура
- Безбедност и заштита – осам процедура
- Безбедност информација – 19 процедура
- Контролисање мерила електричне енергије – 10 процедура.

Да би омогућило остваривање и унапређење задатих циљева, Друштво је послове из делокруга своје делатности, односно пословања, уредило интерним општим и појединачним актима (правилницима, одлукама и упутствима), међу којима су: Правилник о организацији и систематизацији послова радних места у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд са изменама и допунама, Правилник о спровођењу Упутства о начину пописа имовине и обавеза ЈП ЕПС број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године, Правилник о рачуноводству, Одлука о рачуноводственим политикама, Одлука о коришћењу платних картица, Одлука о условима коришћења службених мобилних телефона са изменама и допунама, Одлука о коришћењу средстава репрезентације, Одлука о коришћењу путничких возила за службене потребе, Одлука о електронској овери улазних рачуноводствених исправа.

Директор пословног система Одлуком од 22. марта 2017. године именовано је руководиоца одговорног за успостављање, одржавање и унапређење система финансијског управљања и контроле.

У поступку ревизије уочени су појединачни пропусти у функционисању контрола приликом спровођења годишњег пописа.

Налаз:

У поступку ревизије откривене су слабости у функционисању контрола приликом спровођења годишњег пописа које се огледају у следећем:

1) Вредност некретнина постројења и опреме у припреми у аналитичкој евиденцији у дистрибутивном подручју Београд није усаглашена са вредношћу истих у главној књизи. Вредност у аналитичкој евиденцији је за 711.701 хиљаду динара већа од исказане вредности у главној књизи;

2) Вредност некретнина постројења и опреме из донација у аналитичким евиденцијама у дистрибутивним подручјима Београд и Ниш није усаглашена са вредношћу истих у главној књизи. Вредност у аналитичким евиденцијама је за 544.509 хиљада динара већа од исказане вредности у главној књизи;

3) Уочени су пропусти у контролама приликом вршења пописа залиха са стањем на дан 31. децембар 2019. године који се односе на:

- Припремне радње на обележавању, груписању и сортирању артикала у појединим магацинима, које је требало спровести у циљу ефикасног и правилног пописивања залиха, нису у потпуности спроведене и то:
- Није свуда извршено јасно физичко одвајање залиха Друштва од залиха ЈП Електропривреда Србије, Београд (Техничких центара), као ни раздвајање истих артикала, који се налазе на залихама обе организационе целине;
- На локација на којима се налазе залихе, смештен је отпадни материјал који није на свим локацијама потпуно и јасно одвојен од употребљивог материјала и за који није утврђена вредност;
- Нису сви артикли били доступни за бројање, јер им је приступ био онемогућен, односно отежан, или су се налазили физички на другим локацијама, а не на локацији магацина у коме се воде књиговодствено;
- Артикли са истом шифром нису на истом месту (налазе се на више локација у оквиру истог магацина);
- Неке од залиха, нарочито оних које су смештене на отвореном магацинском простору нису обележене шифрама;
- Нису сви артикли обележени SAP-шифрама, већ се на идентификационим картицама налазе старе шифре;
- Под истом шифром евидентирани су различити артикли, који немају исте карактеристике;
- Исти артикли евидентирани су на више различитих шифара.

4) Неке од пописних комисија, након извршеног пописа, попуњене пописне листе су достављале књиговођи који је вршио сравњење, односно утврђивање разлика између стварног и књиговодственог стања јер комисије за попис нису извршиле вредносно обрачунавање пописане имовине.

5) Само неке од пописних комисије за попис залиха, а које су се сусретале са проблемима приликом пописа, су у својим извештајима указале на уочене проблеме, док Централна пописна комисија Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, у свом извештају није навела проблеме са којима се сусретале Комисије за попис залиха материјала а које су то истакле у својим извештајима.

6) Недостатак физичког простора на неким од локација за адекватно складиштење залиха.

7) Кратак рок вршења пописа за неке од складишних локација.

Ризик:

Уколико се пре спровођења пописа не ускладе стања из помоћних књига и главне књиге, а код пописа залиха не спроведу припремне радње које претходе попису залиха, а односе се на шифрирање и сортирање, те уколико је складишни простор неадекватан а време предвиђено за попис недовољно, постоји ризик да пописне комисије неће правилно и тачно извршити попис истих.

Препорука број 1:

Препоручује се Друштву да:

- пре почетка годишњег пописа усагласи стање између помоћних књига и главне књиге,
- код пописа залиха предузме мере које ће омогућити правовремено спровођење припремних радњи предвиђених Правилником о спровођењу Упутства о начину пописа имовине и обавеза ЈП ЕПС, број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године као и да обавезе лица задужена за руковање залихама да поднесу извештај у писаној форми Централној пописној комисији огранка Друштва и координатору дистрибутивног подручја о спроведеним припремним радњама у вези пописа залиха за које су надлежни,

- да Извештај о извршеном попису имовине и обавеза издат од стране Централне пописне комисије Друштва садржи све елементе предвиђене Правилником о спровођењу Упутства о начину пописа имовине и обавеза ЈП ЕПС, број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године, а који укључује и све битне елементе садржане у Извештајима пописних комисија Дистрибутивних подручја и огранака са посебним освртом на друге примедбе и предлоге у вези са пописом према члану 8 тачка 8.1. наведеног Правилника.

2.1.4. Информисање и комуникације

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило неопходан је информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Обављање рачуноводствених послова Друштво је поверило матичном правном лицу, Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд уговором о пружању услуга закљученом 8. јануара 2016. године. Уговором о пружању услуга су поверени следећи послови из економско-финансијске и комерцијалне области: финансијска оператива, комерцијални послови и рачуноводство.

Правилником о рачуноводству Друштва број 9110-01-587/4-15 од 26. јуна 2015. године није прописана могућност поверавања рачуноводствених послова другом правном лицу.

Чланом 55 Правилника о рачуноводству број 05.000-08.01-168735/3-20 од 24. јуна 2020. године је прописано да Друштво може поверити вођење пословних књига и састављање финансијских и пореских извештаја као и извештаја о пословању уговором, у складу са законом, правном лицу или предузетнику, који је уписан у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга или повезаном правном лицу.

2.1.5. Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контролу његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава⁷.

⁷ „Службени гласник РС“, бр. 99/2011 и 106/2013

Корисници јавних средстава треба да успоставе интерну ревизију у складу са чланом 82 Закона о буџетском систему. Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору су прописани модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава: 1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава; 2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија; 3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија. Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију из става 1 овог члана, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.

Друштво је корисник јавних средстава у смислу члана 2 став 1 тачка 5 Закона о буџетском систему.

Одлуком о основама унутрашњег организовања Електропривреде Србије број 2870/1-15 од 16. јуна 2015. године утврђено је да се образује Сектор за интерну ревизију и контролу, као организациона целина којом непосредно руководи директор ЈП „ЕПС“. Правилником о организацији и систематизацији послова у ЈП ЕПС број 2871/1-15 од 16. јуна 2015. године са припадајућим изменама и допунама утврђене су основе организовања и руковођења интерне ревизије у ЈП „ЕПС“, као и организација рада и систематизација послова који се у истом обављају.

Према Повељи интерне ревизије број 739/1-14 од 5. фебруара 2014. године, утврђено је да делокруг рада интерне ревизије није ограничен и обухвата све програме, активности и процедуре у ЈП „ЕПС“ и зависним привредним друштвима.

У 2019. години субјекти ревизије интерне ревизије били су ЈП „ЕПС“ и Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, као зависно привредно друштво.

Планирање ревизија за 2019. годину је извршено на основу категоризације ризика у појединим процесима и системима. Процеси у којим су идентификовани високи ризици су приоритет приликом планирања ревизија за 2019. годину и то су:

- 1) Попис и финансијско извештавање;
- 2) Планирање и реализација инвестиција у дистрибутивном сектору;
- 3) Губици у дистрибутивном систему;
- 4) Односи са купцима и потраживања;
- 5) Одржавање и употреба возила;
- 6) Безбедност и здравље на раду.

У повељи интерне ревизије Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд је наведено да делокруг Сектора за интерну ревизију и контролу није ограничен и обухвата све програме, активности и процедуре у ЈП ЕПС, привредним друштвима чији је оснивач ЈП ЕПС и привредним друштвима где је ЈП ЕПС већински власник, укључујући средства Европске уније као и свих осталих ресурса које су обезбедила друга тела и институције.

Током 2019. године Сектор за интерну ревизију Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд је спровео укупно 10 ревизија у Друштву, као зависном правном лицу ЈП ЕПС. Области које су ревидиране су: попис залиха са стањем на дан 31. децембар 2018. године (укупно седам ревизија) и систем планирања и реализације инвестиција у Друштву (укупно три ревизије).

Директор пословног система је решењем од 21. новембра 2017. године именовано комисију од пет чланова која има задатак да евидентира и прати реализацију и поступање по спроведеним интерним ревизијама о пословању и пословним књигама Друштва. У извештају комисије о односу реализованих препорука у односу на препоруке дате у извештајима интерне ревизије се наводи да је по препорукама из седам извештајима интерне ревизије за 2019. годину Друштво у потпуности поступило а по препорукама из три извештаја интерне ревизије поступање је току.

Извештавање о систему финансијског управљања и контроле

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину Друштво је поднело Министарству финансија Републике Србије 31. марта 2020. године.

3. Финансијски извештај

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у велико правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике⁸. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Одлуком Надзорног одбора Јавног предузећа Електропривреда Србије, Београд у функцији Скупштине Друштва број 05.000-08.01-209560/4-20 од 31. јула 2020. године усвојени су годишњи финансијски извештаји за 2019. годину.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване

⁸ „Службени гласник РС”, број 95/14 и 144/14.

вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2019. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2018. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3.2. Рачуноводствене политике и рачуноводствене процене

Рачуноводствене политике су посебна начела, основи, конвенције, правила и пракса које је усвојило руководство Друштва за састављање и презентацију финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству, Међународним стандардима финансијског извештавања, Међународним рачуноводственим стандардима и Тумачењима која даје Комитет за тумачење рачуноводствених стандарда.

На састављање финансијских извештаја за 2019. годину, Друштво је применило Одлуку о рачуноводственим политикама и начелима број 05.000-08.01-13583/5-20 од 22. јануара 2020. године.

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Друштва.

Финансијски извештаји се састављају по начелу настанка пословног догађаја и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја, пословни догађај се признаје када је настао и укључује се у финансијске извештаје у периоду на који се односи, независно од пријема и исплате новца у вези са тим пословним догађајем.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика.

3.2.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина је немонетарна имовина без физичке садржине, која се може идентификовати. Имовина је препознатљива ако је:

- одвојива, односно када се може одвојити или оделити од Друштва и продати, пренети, лиценцирати, изнајмити или разменити, било појединачно или заједно са повезаним уговором, препознатљивом имовином или обавезом, без обзира да ли Друштво има намеру да то уради;
- настаје по основу уговорних или других законитих права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од Друштва или од других права и обавеза (МРС-38 параграф 12).

Нематеријално средство почетно се мери по набавној вредности или цени коштања. (МРС-38 параграф 24).

Вредност из претходног става састоји се од набавне цене, укључујући увозне дажбине, порезе који се не рефундирају и било које директно приписиве трошкове припреме имовине за намењену употребу и умањене за све трговинске попусте и рабате, (МРС-38 параграф 27).

Признавање трошкова у књиговодствену вредност нематеријалне имовине престаје када се имовина налази у стању потребном да би могла да функционише на начин који је менаџмент предвидео. Трошкови који настану током коришћења или поновног распоређивања нематеријалне имовине не укључују се у књиговодствену вредност те имовине, (МРС 38 параграф 30).

Након почетног признавања нематеријално средство вреднује се по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређивања, (МРС-38 параграф 74). Накнадни издатак на признатом нематеријалном средству признаје се као расход, осим у случају накнадних издатака пројекта у фази развоја, ако Друштво може да докаже: (а) техничку изводљивост завршавања нематеријалне имовине, тако да ће она бити расположива за коришћење или продају; (б) своју намеру да заврши нематеријалну имовину и да је користи или прода; (ц) своју способност коришћења или продаје нематеријалне имовине; (д) како ће нематеријална имовина генерисати вероватне будуће економске користи; (е) расположивост адекватних техничких, финансијских и других ресурса за завршавање развоја и коришћење или продају нематеријалне имовине; (ф) његову способност поузданог одмеравања издатака који се могу приписати нематеријалној имовини током њеног развоја (МРС-38 параграф 43,57).

Издаци настали након почетног признавања стечене нематеријалне имовине признају се у књиговодствену вредност имовине ако накнадни издаци вероватно превазилазе очекивану будућу економску корист садржану у постојећој нематеријалној имовини. Накнадни издаци који вероватно одржавају очекивану будућу економску корист садржану у постојећој нематеријалној имовини признају се као расход периода, (МРС -38 параграф 20). Руководилац организационе целине који рукује нематеријалним средством врши процену из претходног става. Нематеријална средства са ограниченим корисним веком амортизују се у току коришћења економских користи средстава методом праволинијског (линеарни) отписа, (МРС-38 параграф 97). Обрачун амортизације започиње када имовина постане расположива за употребу, односно када се налази на локацији и у стању спремном за пословање на начин који је руководство предвидело (најкасније по истеку месеца у коме је почело коришћење). Амортизација нематеријалне имовине са ограниченим корисним веком престаје на ранији од следећа два датума:

- 1) на датум на који престаје признавање имовине (као нпр. истеком периода права коришћења и сл.) или
- 2) на датум на који се имовина класификује као имовина која се држи за продају (МРС-38 параграф 97).

Нематеријална имовина са неограниченим корисним веком се не амортизује. Ова имовина тестира се на умањење вредности на годишњем нивоу или кад год постоје назнаке да је дошло до умањења вредности нематеријалне имовине, (МРС-38 параграф 107 и 108). Руководилац организационе целине одређен актом директора, у складу са Правилником о рачуноводству, одређује корисни век употребе нематеријалног средства са ограниченим корисним веком у складу са уговорним правом, врши рекласификацију имовине и врши тестирање на умањење вредности.

Уколико лице из претходног става не одреди корисни век употребе, процењени корисни век употребе новонабављеног нематеријалног средства (улагања) изражава се у складу са актом директора, којим се утврђује начин и поступак обрачуна амортизације и номенклатура нематеријалних улагања, некретнине, постројења и опреме, осим ако није другачије одређено уговором на основу којег је стечена имовина. Амортизациони период и метод амортизације се проверавају на крају сваког обрачунског периода. Уколико је очекивани век употребе значајно различит од претходно процењеног, предлог новог корисног века употребе за предметна средства даје руководилац организационе целине која рукује средством о чему надлежни орган доноси одлуку (МРС-38 параграф 104). Корекција трошка амортизације признаје се као расход у билансу успеха за текући и будући период (МРС-8).

3.2.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства која служе за употребу у производњи или испоруци робе или пружању услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе, за која се очекује да се користе дуже од једног обрачунског периода. Под имовином подразумевају се и резервни делови, када испуњавају дефиницију некретнина, постројења и опреме, када су намењена замени неког дела за ограничени број признатих средстава и када су трошкови замене тог дела значајни у односу на књиговодствену вредност тог средства, (МРС -16 параграф 8).

Некретнине, постројења и опрема почетно се мере по набавној вредности или цени коштања. Компоненте набавне вредности су:

- фактурна вредност добављача умањена за све рабате садржане у рачуну,
- увозне дажбине и други јавни приходи који се не рефундирају,
- други директно приписиви трошкови неопходни за довођење тог средства у стање функционалне приправности (утовар, испорука, инсталирање и др.)
- иницијалну процену трошкова демонтаже, уклањања средстава и обнове подручја на којем је средство лоцирано, ако постоји обавеза која је наметнута када је средство набављено или као последица коришћења, (МРС-16 параграф 16).

Некретнине, постројења и опрема добијене по основу размене за друга средства у случају да размена има комерцијални карактер признају се по фер вредности, осим: (а) када трансакција размене нема комерцијалну суштину или (б) када се не може поуздано одмерити поштена вредност ни примљеног ни датог средства (МРС-16 параграф 24). Ако набављено средство није одмерено по фер вредности, његова набавна вредност се одмерава по књиговодственој вредности средства које је дато кориговано за примљене или дате доплате.

Постројења и опрема прибављене у послу финансијског лизинга у складу са законом, признају се као средства и обавезе у билансу стања у износима који су на почетку лизинга једнаки фер вредности или садашњој вредности минималних рата плаћања, уколико је ова вредност нижа (МРС-17 параграф 20). Накнадна улагања у средство повећавају књиговодствену вредност средстава ако издаци настају као резултат доградње средстава, замене неког дела или сервисирања, осим свакодневног одржавања, ако је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим улагањима притицати у Друштво и ако се набавна вредност улагања у то средство може поуздано одмерити (МРС 16 параграф 10,7,12-14).

Остала улагања на свакодневном одржавању, коришћењу или премештању средстава који се јављају како би средство могло да функционише на начин који је предвиђен или који нису неопходни за довођење на локацију и у стање које им омогућава да функционишу на начин како је предвиђено признају се као расход, (МРС 16 параграф 12,20 и 21). Надлежни орган приликом доношења годишњег програма пословања или појединачне одлуке у складу са Правилником о рачуноводству опредељује карактер улагања, на основу критеријума из (инвестиционо улагање или одржавање).

Руководилац организационе целине одређен актом директора, у складу са Правилником о рачуноводству одређује преостали процењени век коришћења средства у које се врши накнадно улагање. Књиговодствена корекција преосталог процењеног века коришћења некретнина, постројења и опрема у које је вршено накнадно улагање се спроводи на начин да књиговодствена вредност средства одражава преостали корисни век коришћења.

После почетног признавања некретнине, постројења и опрема, а које служе за обављање енергетске делатности, се исказују по ревалоризованом износу, који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности и то за следеће класе средстава: (МРС-16 параграф 31)

- грађевински објекти за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом,
- привредно пословне зграде, осим управних и других зграда за вршење канцеларијских послова, угоститељства и туризма,
- опрема за дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом,
- резервни делови,
- транспортна средства за обављање енергетске делатности.

После почетног признавања, некретнине, постројења и опрема зависних привредних друштава чија регистрована претежна делатност није енергетска делатност се исказују у ревалоризованом износу, у случају да се иста користе за обављање делатности која је наведена у оснивачком акту зависних привредних друштава.

Фер вредност некретнина, постројења и опреме је цена која би се добила за продају имовине или била плаћена за пренос обавеза у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. При одмеравању фер вредности користе се технике процењивања при чему се максимално користе релевантни уочљиви инпуту и на минимум своди коришћење неуочљивих инпута (МСФИ-13 параграф 61). Технике процене фер вредности, које се користе, доследно се примењују и то:

- тржишни приступ, за земљиште, управне и друге зграде за вршење канцеларијских послова, угоститељства и туризма,
- трошковни приступ (садашњи трошак замене), за остала средства наведена у ставу 1. овог члана (МСФИ-13 параграф 62, Б8).

Ревалоризација некретнина, постројења и опреме врши се уколико постоје индиције које указују да се књиговодствена вредност значајно разликује од фер вредности на дан биланса стања (МРС -16 параграф 34). Уколико је преостали процењени век коришћења некретнине, постројења и опрема једнак првобитно процењеном, вредносно усклађивање спроводи се сразмерном корекцијом набавне вредности и исправке вредности (МРС-16 параграф 35). Уколико је преостали процењени век коришћења различит од првобитно процењеног, вредносно усклађивање спроводи се на начин да садашња вредност одражава преостали корисни век коришћења, (МРС-16 параграф 35). Позитиван учинак ревалоризације признаје се у укупном осталом резултату и акумулира се у капиталу, у оквиру позиције ревалоризационе резерве. Међутим, позитиван учинак ревалоризације признаје се у билансу успеха у износу у ком се поништава ревалоризационо умањење исте имовине претходно признате у билансу успеха (МРС-16 параграф 39). Негативан учинак ревалоризације признаје се као расход, односно у укупном осталом резултату до износа постојећих ревалоризационих резерви које се односе на то средство (МРС-16 параграф 40).

После почетног признавања некретнине, постројења и опрема исказују се по набавној вредности или по цени коштања, умањеној за укупну акумулирану амортизацију и укупне евентуалне губитке због умањења вредности и то за следећа средства:

- моторна возила одређена законом којим се уређује безбедност саобраћаја на путевима као путничко возило,
- друга транспортна средства осим средстава која су наведена у члану 10 ове одлуке,
- опрема за уређење и одржавање канцеларијских и других просторија,
- алат и инвентар,
- станова које не служе за обављање регистроване делатности или делатности која није наведена у оснивачком акту,
- остале непоменуте некретнине, постројења и опрема, ако није другачије одређено овом одлуком (МРС-16 параграф 30).

Уколико је исказана књиговодствена вредност већа од нето продајне или корисне вредности истих средстава на дан биланса стања, свака корекција се признаје као расход периода. Некретнине, постројења и опрема се амортизују у току њиховог корисног века употребе применом методе пропорционалног отписивања, односно методом једнаких годишњих квота у процењеном корисном веку употребе за сваку ставку некретнина, постројења и опреме, осим за земљиште (МРС-16 параграф 62). Изузетно, земљишта, која укључују и трошкове демонтаже, уклањања и обнове, призната као посебно средство, амортизују се применом функционалног метода, односно расходи се признају када су трошкови амортизације засновани на очекиваном коришћењу или учинцима (током периода у ком су користи стечене настајањем ових трошкова) (МРС-16 параграф 59, 62).

Резервни делови који испуњавају дефиницију некретнина, постројења и опреме, као компоненте при изградњи некретнина, постројења или опреме, амортизују се у току корисног века употребе тих некретнина, постројења или опреме (МРС-2 параграф 35).

Амортизација средства започиње када оно постане расположиво за коришћење, тј. када се налази на локацији и у стању које је неопходно да средство функционише како је то предвиђено (најкасније по истеку месеца у коме је почело коришћење). Амортизација средстава престаје на датум ранијег догађаја: датум када је средство класификовано као средство које се држи за продају или датум престанка признавања. Амортизација не престаје када се средство не користи или када се не користи активно, осим ако је оно у потпуности амортизовано (МРС-16, параграф 55). Основицу за амортизацију некретнина, постројења и опреме чини књиговодствена вредност средства коју оно има у тренутку када му је одређен преостали век употребе или када је он промењен, умањена за резидуалну вредност. Уколико је резидуална вредност средства безначајна не узима се у обзир приликом утврђивања основице за обрачун амортизације (МРС-16, параграф 53). Корисни век употребе и метод амортизације преиспитују се периодично о чему одлуку доноси надлежни орган (МРС-16 параграф 51).

Преиспитивање корисног века обавезно се врши за средства чија ће књиговодствена вредност у целини бити амортизована у наредној пословној години, и уколико се очекивања разликују од претходних процена (МРС-16 параграф 51). Предлог преосталог корисног века употребе за предметна средства даје руководилац организационе целине одређен актом директора, о чему надлежни орган доноси одлуку. Ефекат промене корисног века употребе средства признаје се као приход или расход за текући и будуће периоде (МРС-16 параграф 51; МРС-8 параграф 38). За потребе пореских извештаја обезбеђује се посебан обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме у складу са пореским прописима. Некретнина, постројење и опрема престају да се признају у билансу стања приликом отуђивања или када се не очекују будуће економске користи од њеног коришћења или отуђења или када постану ставке које се држе ради продаје (МРС-16 параграф 67, 68а).

Некретнине, постројење и опрема који су повучени из активне употребе и држе се ради продаје исказују се као залихе по њиховој књиговодственој вредности у износима по којима су исказани на дан повлачења средстава из активне употребе (МРС-16 параграф 68а). Накнада од трећих страна за некретнине, постројења и опрему чија је вредност умањена, које су изгубљене или дате укључују се у биланс успеха када накнада постане наплатива (МРС-16 параграф 65).

Ако се у књиговодствену вредност некретнине, постројења и опреме признају трошкови замене неког дела, онда престаје да се признаје књиговодствена вредност замењеног дела, без обзира да ли је замењени део амортизован одвојено. Ако није изводљиво утврђивање књиговодствене вредности замењеног дела, користе се трошкови замене као показатељ износа набавне вредности замењеног дела у време кад је исти стечен или изграђен (МРС-16 параграф 70). Добици или губици који проистекну из расходовања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између нето добитка од отуђења, ако их има и

књиговодствене вредности ставке кориговане за ревалоризационе резерве, ако су претходно формиране за конкретно средство, и признају се у билансу успеха (МРС-16 параграф 41, 71).

Заједнички аранжман је уговорни аранжман у којем две или више страна имају заједничку контролу (МСФИ-11 параграф 4,5). Заједничка контрола је уговором договорена подела контроле над аранжманом, која постоји само када одлуке о релевантним активностима захтевају једногласну одлуку страна које деле контролу, (МСФИ-11 параграф 7). Активности за које уговором није предвиђено успостављање заједничке контроле не сматрају се заједничким аранжманом.

На основу структуре и правне форме аранжмана и услова које су се стране договориле, учесник признаје заједничке аранжмане као:

- заједничко пословање, ако стране које имају заједничку контролу над аранжманом имају права на имовину и одговорност за обавезе које се односе на аранжман,
- заједнички подухват, ако стране које имају заједничку контролу над аранжманом имају права на нето имовину аранжмана (МСФИ-11 параграф 14,15 и 16).

У заједничком пословању учесник у заједничком пословању признаје:

- своју имовину, укључујући и своје учешће у имовини која је у заједничком власништву,
- своје обавезе, укључујући и свој део у обавезама које су преузете,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања, укључујући свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања и
- своје расходе, укључујући свој део у свим расходима који су заједнички настали, (МСФИ-11 параграф 20).

Учесник у заједничком подухвату признаје свој удео у заједничком подухвату као учешће користећи метод удела, (МСФИ-11 параграф 24). Трансакције и пословни догађаји у којем стицалац добија контролу над једним или више пословања обухватају се као пословне комбинације, (МСФИ-3). У случају пословних комбинација у којој учествују чланице Групе ЕПС које су под заједничком контролом, појединачни финансијски извештаји правног лица који наставља да постоји не садрже упоредиве информације друштва које престаје да постоји, (МСФИ -3 параграф 2ц, МРС-1 Концептуални оквир КК20,21). Вредност средстава је умањена када књиговодствена вредност премашује износ који се може надокнадити коришћењем тог средства, (МРС- 36 параграф 8).

На дан састављања сваког биланса стања врши се процењивање постојања било каквих назнака да је вредност средства умањена, (МРС-36 параграф 9). Без обзира да ли постоје назнаке о умањењу вредности врши се тестирање нематеријалне имовине са неограниченим роком трајања и нематеријалне имовине која још није у употреби на умањење вредности једном годишње. У случају да је предметна имовина почетно призната у току извештајног периода тестирање на умањење вредности врши се пре истека извештајног периода, (МРС-36 параграф 10). Уколико постоје назнаке да вредност неког средства може бити умањена, проверава се преостали корисни век трајања, метод амортизације или резидуална вредност средства и врши се кориговање у складу са стандардом који важи за то средство, иако се не признаје губитак од умањења вредности тог средства. (МРС-36 параграф 17).

Надокнадив износ средстава или јединице која генерише готовину је фер вредност умањена за трошкове отуђења или употребна вредност, у зависности која је од ових вредности већа (МРС-36).

Уколико постоје било какве назнаке о томе да је вредност неког средства умањена, надокнадива вредност се процењује за појединачно средство. Уколико није могуће проценити надокнадив износ за појединачно средство, утврђује се надокнадив износ за јединицу која генерише готовину, а којој то средство припада (МРС-36 параграф 66). Утврђивање употребне вредности врши се за јединицу која ствара новац – јавно предузеће, односно привредно

друштво (МРС-36 параграф 72). Ако је надокнадив износ средства мањи од његове књиговодствене вредности, књиговодствену вредност треба смањити на надокнадив износ, (МРС-36 параграф 59). На крају сваког извештајног периода врши се процењивање да ли има било каквих назнака да губитак од умањења вредности неког средства, осим гудвила, признат у претходним годинама можда више не постоји, или је можда умањен. Ако таква назнака постоји процењује се надокнадив износ тог средства, (МРС-36 параграф 110).

Ако постоји назнака да признати губитак од умањења вредности неког средства, осим гудвила, можда више не постоји или је можда смањен, врши се преиспитивање и кориговање преосталог корисног века, методе амортизације или резидуалне вредности средства у складу са стандардом који се примењује за то средство, чак и када губитак, због умањења његове вредности, није сторниран (МРС-36 параграф 113). За средства која се накнадно мере по ревалоризованој вредности:

- губитак од умањења вредности признаје се у укупном осталом резултату до висине губитка од умањења вредности који не премашује износ ревалоризационе резерве за исто средство (такав губитак од умањења вредности ревалоризованог средства смањује ревалоризациону резерву за то средство), (МРС-36 параграф 60,61),

- свако укидање губитка због умањења вредности признаје се у укупном осталом резултату и повећава ревалоризационе резерве за то средство, односно у билансу успеха (као приход) у случају да је претходно признат губитак због умањења вредности признат као расход (МРС-36 параграф 120).

За средства која се накнадно мере по набавној вредности:

- губитак од умањења вредности признаје се у билансу успеха као губитак,
- свако укидања губитка због обезвређивање признаје се као приход до износа који не прелази амортизовану набавну вредност средства (МРС 36 параграф 117),

- свако повећање исказане вредности средства изнад износа који би био утврђен (без амортизације основних средстава и нематеријалних улагања) да за то средство у претходним годинама није признат губитак због умањења вредности, сматра се ревалоризацијом и за наведена средства се не признаје (МРС 36 параграф 118).

Након признавања губитка од умањења вредности, односно сторнирања губитка од умањења вредности врши се кориговање:

– трошкова амортизације средства у будућим периодима,
– било које одложене пореске обавезе или одложеног пореског средства повезане с тим, (МРС 36 параграф 63,64 и 121).

Инвестициона некретнина је некретнина (земљиште или објекат - или део објекта или обоје) коју држи (власник или корисник лизинга у оквиру финансијског лизинга) у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или и једног и другог, а не за:

– коришћење у производњи или набавци добара или услуга или у административне сврхе; или

– продају у редовном току пословања.

Ако одређена некретнина обухвата део који се држи ради остваривања зараде од издавања или ради увећања вредности капитала, а други део се држи за потребе производње или снабдевања робом или пружање услуга или за потребе административног пословања, та некретнина се сматра инвестиционом некретнином само уколико Друштво безначајан део те некретнине држи за потребе производње или снабдевања робом или пружања услуга или за потребе административног пословања (МРС-40 параграф 10). У случајевима када су некретнине изнајмљене матичном предузећу или неком од зависних предузећа или матично предузеће изнајмљује некретнине зависном предузећу и они их користе, ове некретнине се не

квалификују као инвестиционе некретнине у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, у појединачним финансијским извештајима предузећа-власника оваквих некретнина, исте представљају инвестиционе некретнине уколико испуњавају услове за инвестиционе некретнине (МРС-40 параграф 15).

3.2.3. Залихе

Залихе су средства која се држе за продају у редовном пословању, која су у процесу производње, а намењене су продаји или се у облику основног и помоћног материјала који се троши у процесу производње или приликом пружања услуга, (МРС-2 параграф 6). Залихе обухватају:

- сировине и материјал (основни и помоћни),
- резервне делове, осим резервних делова које испуњавају услове за некретнине, постројења и опрему,
- алат и инвентар који се у целини отписује у моменту давања на коришћење са веком употребе краћим од годину,
- недовршену производњу и готове производе,
- робу која се држи ради продаје,
- дате авансе за залихе.

Залихе се мере по набавној вредности/цени коштања или нето остваривој вредности, која је нижа, (МРС-2 параграф 9). Набавна вредност обухвата куповну цену, увозне дажбине и друге порезе које се не рефундирају, транспортне, манипулативне и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха, умањену за трговачке попусте, рабате и друге сличне ставке који се одузимају при утврђивању трошкова набавке (МРС-2 параграф 10).

Нето остварива цена је процењена продајна цена у редовном пословању умањена за процењене трошкове довршења производње и процењене неопходне трошкове неопходне за реализацију продаје, (МРС-2 параграф 6). Процену нето оствариве вредности, као износа који може да се поврати, врши се на појединачној основи, осим ако није другачије наведено, (МРС-2 параграф 29). Основни и помоћни материјал који се користи у производњи не отписује се испод цене коштања, односно набавне цене ако се очекује да ће се готови производи, у којима ће они бити садржани, продавати по цени коштања или изнад ње, (МРС-2 параграф 32).

У случају да је цена коштања готових производа већа од нето оствариве цене готових производа врши се процена нето оствариве вредности залиха на репрезентативном узорку применом метода трошка замене (поновне набавке). Уколико се утврди да постоји обезвређивање залиха, израчунавање обезвређивања за све ставке залиха врши се пројектовањем резултата добијених на узорку на целокупне залихе (начело равнотеже између користи и трошка), (МРС-2 параграф 29 и 32).

При процени нето оствариве вредности резервних делова, а који нису резервни делови већ испуњавају услове за некретнине, постројења и опрему, врши се уважавање свих чиниоца који су специфични за Друштво (пре свега околности везаних за набавку по поруџбини, коришћења за планирана сервисирања, цену готових производа и сл.). Износ било ког отписа залиха до висине њихове нето оствариве вредности признаје се као расход у периоду у којем је настао отпис или губитак (МРС-2 параграф 34). Руководилац организационе целине који набавља и рукује залихама врши процену нето оствариве вредности залиха, као износа који може да се поврати. Обрачун излаза (утрошка) залиха признаје се по методи просечне пондерисане цене (МРС-2 параграф 25).

Пондерисани просек израчунава се приликом пријема сваке наредне пошиљке.

Привредна друштва општим актом одређују методе алокације индиректних и директних трошкова по носиоцима. Група сталних средстава или појединачно средство класификује се као имовина која се држи за продају ако се њена вредност може повратити преваходно продајом, а не даљим коришћењем (МСФИ-5 параграф 6). Да би се стална имовина (ре)класификовала као имовина која се држи за продају имовина мора бити доступна за моменталну продају и да је њихова продаја врло вероватна, односно да постоји план продаје и активни програм за проналажање купаца, да је извршење плана већ почело, да имовина мора да буде активно присутна на тржишту по цени која је разумна, као и да се продаја заврши у року од годину дана. (МСФИ-5 параграф 7 и 8). Изузетно, период завршетка продаје може се продужити ако је одлагање последица догађаја и околности који су ван контроле Друштва, (МСФИ-5 параграф 9). Имовина која је класификована као имовина која се држи за продају одмерава се по нижем од следећа два износа: по књиговодственој вредности или фер вредности умањеној за трошкове продаје, (МСФИ-5 параграф 15). Свака разлика између почетног и накнадног смањења вредности признаје се као губитак од умањења вредности (МСФИ-5 параграф 20).

За свако накнадно повећање вредности признаје се добитак али не у износу који прелази износ кумулативног губитка од умањења вредности који је признат у складу са претходно наведеним, умањењем вредности имовине и признавањем и мерењем губитка због обезвређења (МСФИ-5 параграф 22).

Добитак или губитак који претходно нису признати до датума продаје, признају се на датум престанка признавања (МСФИ-5 параграф 24). Добици и губици од отуђења (продаје) сталне имовине исказују се тако што се од прилива од отуђења одузимају књиговодствене вредности имовине (4.31 и 4.35 Концептуални оквир, МРС-1 параграф 34а). Ревалоризационе резерве које се односе на отуђено средство преносе се директно на пренети резултат када средство престаје да се признаје (МРС-16 параграф 41). Стална имовина класификована као имовина која се држи за продају не амортизује се (МСФИ-5 параграф 25).

3.2.4. Трансфер учинака

Трансфер учинака из једног зависног привредног друштва у матично и обрнуто или друго зависно привредно друштво обрачунава се по трансферним ценама утврђеним методом трошкова плус. Цена трансакције учинака између повезаних лица утврђују се на начин одређен посебним актом.

3.2.5. Финансијски инструменти

Финансијски инструмент је сваки уговор на основу којег настаје финансијско средство привредног друштва и финансијска обавеза или инструмент капитала другог привредног друштва, (МРС-32 параграф 11). Финансијско средство је свако средство који је готовина, уговорно право на примање готовине или другог финансијског средства, уговорно право на размену финансијских инструмената са другим привредним друштвом под потенцијално повољним условима и инструмент капитала другог привредног друштва, (МРС-32 параграф 11). Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу предаје готовине или другог финансијског средства другом привредном друштву и размена финансијских инструмената са другим привредним друштвом под потенцијално неповољним условима, (МРС-32 параграф 11).

Инструмент капитала је сваки уговор којим се доказује резидуално учешће у имовини Друштва након одбитака свих његових обавеза, (МРС-32 параграф 11). Дериват је финансијски инструмент чија се вредност мења у зависности од промене утврђене каматне стопе, цене финансијског инструмената, цене робе, девизног курса, индекса или стопа цене, кредитног рејтинга или кредитног индекса или сличне варијабле, који не захтева никакву почетну нето инвестицију или почетну нето инвестицију која је мања него што би то захтевале друге врсте

уговора за које се очекује да слично реагују на промене фактора тржишта и који се измирују на неки будући датум, (МРС-39 параграф 9). За потребе мерења финансијских инструмената након почетног признавања, финансијски инструменти се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства и финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха (која се држе ради трговања),
- финансијска средства која су расположива за продају,
- инвестиције која се држе до доспећа,
- зајмови (кредити) и потраживања који су потекли од стране привредног друштва и која се не држе ради трговања и
- деривате (МРС-39 параграф 9).

Према роковима доспећа финансијски инструменти се класификују на:

- краткорочне, са роком доспећа до једне године од дана биланса стања,
- дугорочне, са роком доспећа више од једне године од дана биланса стања, (МРС-1 параграф 60, 66-76).

Према валути у којој се примања или плаћања захтевају финансијски инструменти се класификују на:

- финансијске инструменте у извештајној валути и
- финансијске инструменте у страном валути.

Финансијска средства и финансијске обавезе признају се када Друштво постане једно од уговорних страна коришћењем рачуноводственог обухватања на датум измирења, односно:

- признавање се врши на датум када се средство преноси Друштву или када Друштво испоручује средство и
- престаје да се признаје на датум када је извршена испорука средстава од стране Друштва (испуњењем уговорене обавезе, отказивањем или истеком), (МРС-39 параграф 38,39 и АГ 53-56).

Финансијска средства и финансијске обавезе почетно се признају по њиховој фер вредности увећаној, у случају финансијског средства или финансијске обавезе који се не одмеравају по фер вредностима са променама фер вредности кроз биланс успеха, за трошкове трансакције који се могу директно приписати стицању или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе, (МРС-39 параграф 43). При престанку признавања финансијског средства и финансијских обавеза у целини, разлика између:

- њихове књиговодствене вредности и
- збира добијене/дате накнаде и сваког акумулираног добитка или губитка, (укључујући и добитке и губитке финансијских средстава који је признат у укупном осталом резултату признаје се у билансу успеха, (МРС-39 параграф 26 и 54).

Дугорочни финансијски пласмани обухватају: учешће у капиталу зависних привредних друштава, учешће у капиталу осталих повезаних правних лица, учешће у капиталу других правних лица, дугорочне кредите повезаним правним лицима, дугорочне кредите у земљи и иностранству, дугорочне хартије од вредности које се држе до доспећа и остали дугорочни пласмани. Улагања у зависна привредна друштва, учешће у капиталу придружених правних лица, учешће у капиталу других правних лица и инвестиције у заједнички контролисана правна лица обухватају се у појединачним финансијским извештајима матичног предузећа применом методе набавне вредности (МРС-27 параграф 10; МРС-28 параграф 44).

У консолидованим финансијским извештајима учешће у капиталу придружених правних лица и заједнички контролисаног ентитета обухватају се методом удела, (МРС-28 параграф 10; МСФИ-11 параграф 24). У сврхе накнадног одмеравања, финансијска средства расположива за продају класификују се као улагања у инструменте капитала која немају котирану тржишну вредност и инструменте капитала која имају котирану тржишну вредност. Улагање у инструменте капитала који немају котирану тржишну вредност на активном тржишту и чија се

фер вредност не може поуздано одмерити признају се по набавној вредности, (МРС-39 параграф 46ц). Улагање у инструменте капитала који имају котирану тржишну вредност на активном тржишту одмеравају се по фер вредности (МРС-39 параграф 46) Финансијски инструмент се сматра котираним на тржишту ако су котиране цене на активном тржишту за идентичну имовину доступне на датум одмеравања (улазни податак нивоа 1), (МСФИ-13 параграф 76).

Добитак или губитак који се јавља услед промене фер вредности финансијског средства из става 3. овог члана признаје се у укупном осталом резултату (као посебна ставка капитала), осим за трошкове од умањења вредности и девизне добитке и губитке, (МРС – 39 параграф 55 и АГ-83). Промена фер вредности финансијских средстава призната у укупном осталом резултату (као посебна ставка капитала) признаје се све док финансијско средство не престане да се признаје, осим у случају постојања објективних доказа о умањењу вредности. У случају постојања објективних доказа о умањењу вредности акумулирани губитак, који је претходно био признат у укупном осталом резултату (капиталу), рекласификује се из капитала у биланс успеха, као рекласификација услед кориговања, иако признавање тог средства није престало. (МРС-39 параграф 67-70).

Ако се, у наредном периоду, фер вредност финансијског средства из става 3. овог члана повећа, а разлог тог повећања може се објективно довести у везу са догађајем из става 5. по основу кога је претходно било признато умањење вредности, губитак због умањења вредности се сторнира, а сторниран износ се признаје у билансу успеха, (МРС-39 параграф 70). Дивиденде од инструмената капитала расположивих за продају признају се у добитак или губитак када се установи право за пријем уплате, (МРС-39 параграф 55). Остали дугорочни пласмани, после почетног признавања, мере се по амортизованој вредности, (МРС-39 параграф 46). Амортизована вредност је износ по ком је средство почетно признато умањено за отплате главнице, увећано или умањено за укупну амортизацију применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу и уз одузимање сваког умањења по основу умањења вредности или ненаплативости. Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења финансијских средстава, осим за финансијска средства која се признају по набавној вредности и инструмената капитала која имају котирану тржишну вредност, признаје се као добитак или губитак у периоду у којем настаје, (МРС-39 п 55,63,66).

3.2.6. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и друга потраживања. Краткорочни пласмани обухватају пласмане у повезана правна лица, кредите, хартије од вредности намењене продаји и остале краткорочне пласмане. При почетном признавању краткорочна потраживања и пласмани одмеравају се по цени трансакције. Уколико се цена трансакције разликује од њихове фер вредности, свака разлика признаје се кроз биланс успеха, (МРС-39 параграф 43,43а и АГ 76). После почетног признавања, краткорочна потраживања и пласмани, осим финансијских средстава класификованих као она која се држе ради трговања, одмеравају се по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате, (МРС-39 параграф 46). Свака разлика између исказаног износа и накнадног мерења финансијских средстава признаје се као добитак или губитак у периоду у којем настаје, (МРС-39 параграф 55). Финансијско средство је умањене вредности ако је исказано у износу који је изнад износа за који је процењено да може да се поврати.

На дан сваког биланса врши се процена објективних доказа о вредности средстава или групе средстава која може да се поврати анализом очекиваних нето прилива готовине, (МРС-39 параграф 63,66,67). Процена умањења вредности или ненаплативости врши се:

- појединачно за средства која су значајна или
- на бази портфеља за групу сличних финансијских средстава са сличним карактеристикама кредитног ризика и ако је овом одлуком то посебно одређено, (МРС-39 параграф 58-62 и АГ 87).

Осим ако није другачије наведено у Одлуци, за потраживања од правних лица и физичких лица по којима је протекао рок за наплату најмање од 60 дана врши се исправка вредности потраживања. Изузетно, може се вршити процена извесности наплате за ове групе дужника и појединачно. Свака разлика између књиговодствене вредности и садашње вредности процењених будућих токова готовине признаје се као губитак (расход) уз коришћење рачуна исправке вредности, (МРС-39 параграф 55 и 58). Уколико се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење може да се повеже са догађајем који је настао после отписа, врши се укидање губитка корекцијом рачуна исправке вредности и признавањем добитка, (МРС-39 параграф 65).

Процену неизвесности наплате финансијских средстава и датих аванса за залихе на дан састављања финансијских извештаја, у складу са својим надлежностима, врше организационе целине у ЈП ЕПС и привредним друштвима у којима се обављају :

- послови фактурисања и наплате,
- комерцијална послови,
- послови финансијске оперативе,
- правни послови.

За износ ненаплаћених потраживања по основу промета електричне енергије по групама потраживања: комерцијално, резервно и гарантовано снабдевање, за које постоји неизвесност наплате врши се исправка вредности потраживања на терет расхода. Исправка потраживања врши се квартално, (МРС-18 параграф 22). Процена умањења вредности или наплативости потраживања из става 1. овог члана врши се:

- појединачно за средства која су значајна или
- на бази портфеља за групу сличних финансијских средстава са сличним карактеристикама кредитног ризика како је овом одлуком то посебно одређено.

Процена извесности наплате потраживања од купаца врши се по следећим групама потраживања која настају по основу:

- 1) комерцијалног снабдевања,
- 2) резервног снабдевања,
- 3) гарантованог снабдевања и то за подгрупе: потраживања од правних лица (вирманци) и потраживања од домаћинстава.

Потраживања од купаца, без обзира којој групи потраживања припадају, а чија потраживања са стањем на дан процене износе 200 и више милиона динара процењују се појединачно. Потраживања по којима је протекао рок за наплату више од годину дана отписују се индиректно у целости. Процена наплативости потраживања по основу комерцијалног, резервног и гарантованог снабдевања, осим за потраживања која са стањем на дан процене износе 200 и више милиона, врше се по групама и подгрупама применом коефицијента ненаплаћених потраживања на укупан износ признатих (фактурисаних) потраживања у текућем извештајном периоду, при чему се:

- коефицијент ненаплаћеног потраживања утврђује као разлика броја 1 и коефицијента добијеног из односа наплаћеног потраживања и укупно исказаног потраживања у текућем и претходном упоредивом извештајном периоду,
- уз уважавање свих догађаја насталих након датума биланса стања и то до 31. јануара наредне године по истеку пословне године за коју се састављају финансијски извештаји, односно догађаја насталих у року од 15 дана од истеку сваког квартала.

Изузетно, потраживања од купаца у поступку реструктурирања, у стечају или ликвидацији, без обзира на висину дуга могу се процењивати и појединачно. Директан отпис врши се само по окончању судског спора или на основу одлуке надлежног органа у складу са законом и општим актима привредних друштава. Призната споредна потраживања која укључују камату, трошкове принудне наплате и друге трошкове који се могу директно повезати са износом главног дуга накнадно се одмеравају на начин и по поступку као и главни дуг.

Процена умањења вредности или наплативости специфичних потраживања садржана у исправама издатим по основу промета електричне енергије, врши се на начин предвиђен овим чланом.

3.2.7. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају дугорочне обавезе (према повезаним правним лицима, дугорочне кредите, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе), краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, краткорочне кредите и остале краткорочне финансијске обавезе), краткорочне обавезе из пословања и из специфичних послова и остале обавезе. Финансијске обавезе почетно се мере по набавној вредности која представља фер вредност надокнаде која је примљена. Уколико се цена трансакције разликује од њихове фер вредности, свака разлика признаје се кроз биланс успеха, (МРС-39 параграф 43,43а и АГ76). Након почетног признавања, финансијске обавезе се мере по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе, (МРС-39 параграф 47).

Амортизована вредност је износ по коме је финансијска обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећано или умањено за укупну амортизацију применом метода ефективне камате за све разлике између почетног износа и износа при доспећу и уз одузимање сваког умањења по основу умањења вредности или ненаплативости.

3.2.8. Резервисање

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока и износа. Резервисање се признаје када:

- постоји садашња обавеза (законска или изведена) која је резултат прошлог догађаја,
- је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи бити захтеван да се измири обавеза и
- када се направи поуздана процена износа обавезе, (МРС-37 параграф 14).

Законска обавеза је обавеза која проистиче закона и других прописа којима је утврђен основ, врста и предмет обавезе. Изведена обавеза је обавеза ако постоји догађај који је створио оправдано очекивање код других страна да ће Друштво испунити обавезу, (МРС-37 параграф 17). Резервисање се не признаје за будуће пословне губитке, (МРС-37 параграф 63). Дугорочна резервисања прате се по врстама. ЈП ЕПС и привредна друштва врше резервисање:

- по основу судских спорова у току,
- за обнављање природних богатстава, односно довођење непокретности - земљишта у првобитно стање (рекултивација),
- за накнаде запосленим по престанку радног односа и јубиларних награда.

Могућа обавеза која проистиче из прошлих догађаја, а чије постојање ће бити потврђено наступањем или ненаступањем једног или више неизвесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом привредног друштва или ако садашња обавеза која проистиче из прошлих догађаја није призната зато што није вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за њено измирење или ако се износ обавезе не може поуздано измерити обелодањује се као потенцијална обавеза, (МРС-37 параграф 27).

Мерење резервисања врши се према најбољој процени издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на крају извештајног периода, (МРС 19; МРС-37 параграф 36) и то:

1) износ судских спорова признаје се на основу процене организационог целине за правне послове, односно друге организационе целине која је задужена за реализацију конкретног уговора. Признавање се врши у износу разлике исказане обавезе и процењене вредности спора.

2) износ потребних издатака за обнављање природних богатстава, односно довођење непокретности - земљишта у првобитно стање (рекултивације) на основу процене организационе целине у којој се користе некретнине, самостално или ангажовањем других лица.

3) износа накнаде запосленим по престанку радног односа и јубиларних награда, на основу података организационе целине надлежне за људске ресурсе, самостално или ангажовањем других лица.

Резервисања се испитују на дан сваког извештајног периода и коригује ради одражавања најбоље садашње процене. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за намирење обавеза, резервисање се укида у корист прихода (МРС-37 параграф 59). Резервисање се користи само за покриће издатака за које је резервисање претходно признато (МРС-37 параграф 61). Накнаде запосленима су сви видови користи које Друштво даје запосленима на основу закона, општег акта и уговора о раду. Накнада запосленима признаје се као расход у току рачуноводственог периода када је запослени радио и као обавеза, по одбитку сваког износа који је већ исплаћен, осим у случају за накнаде запосленим по престанку радног односа и јубиларних награда (МРС-19 параграф 11).

3.2.9. Порез на добит

Порез на добит признаје се у складу са материјалним прописом. Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе исказују се у износима пореза на добит који могу да се поврате или који треба да се плате у наредним периодима по основу привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Привремене разлике су разлике између износа књиговодствене вредности неког средства или обавезе приказане у извештају о финансијској позицији и њихове пореске основице. Привремене разлике могу бити или:

- опорезиве привремене разлике које су привремене разлике које ће за резултат имати опорезиве износе приликом одређивања опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода када се књиговодствена вредност средства или обавезе надокнади или измири; или
- одбитне привремене разлике које су привремене разлике које ће за резултат имати износе који се могу одбити при одређивању опорезивог добитка (пореског губитка) будућих периода када се књиговодствена вредност датог средства или обавезе надокнади или измири, (МРС-12 параграф 5).

3.2.10. Приходи

Приходи су повећања економских користи током обрачунског периода у облику прилива или повећања имовине или смањења обавеза, која имају за резултат пораст капитала који не представља пораст по основу доприноса власника капитала, (Концептуални оквир 4.25 МРС-18 параграф 7). Приходи обухватају и приходе који настају у току редовних активности Друштва и добитке, (Концептуални оквир 4.29-4.31). Приход од редовних активности су приходи од продаје робе, производа и услуга, приходи од активирања учинака, приходи од субвенција, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга, камате и закупнине од коришћења средстава привредног друштва од стране других

лица. Приход се признаје по поштеној вредности примљених накнада или потраживања када је вероватно да ће се економске користи остварити и када се исти могу поуздано измерити и сучелити са трошковима који настају у вези пословне промене:

- при продаји робе, када су на купца пренети значајни ризици и користи од власништва над робом, када није задржано учешће у управљању робом у мери која се уобичајено повезује са робом, (МРС-18 параграф 14)
- при пружању услуга према степену извршења услуге, (МРС-18 параграф 20)
- приходи од камата коришћењем метода ефективне камате током очекиваног рока трајања финансијског инструмента, (МРС-18 параграф 30)
- приходи од других накнада према начелу настанка пословне промене у складу са закљученим уговором,
- при продаји на рате приход се признаје у висини продајне цене на датум продаје.

Одобрени трговачки попусти и количински рабати, садржани у фактури, не признају се као приход. Накнадно одобрени попусти у цени признају се као расход, (МРС-18 параграф 10). Наплата унапред и примљени аванси не признају се као приход, односно признају се као обавеза, (МРС-18 параграф 19). Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али и не морају, да проистичу из редовних активности привредног друштва и приказују се као посебна ставка у билансу успеха, (Концептуални оквир 4.31). Добици укључују добитке проистекле из продаје некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, наплаћена отписана потраживања, добити од продаје учешћа и дугорочних хартија од вредности, материјала, вишкови, од смањења обавеза, од усклађивања вредности имовине и остали непоменути приходи.

3.2.11. Расходи

Расходи су смањење економских користи у току обрачунског периода у облику одлива или смањења имовине или настанка обавеза, која имају за резултат смањење капитала, који не представља смањење по основу расподеле власницима капитала, (Концептуални оквир 4.25). Расходи обухватају трошкове који настају у току редовног пословања активности и губитке. (Концептуални оквир 4.33). Расходи који проистичу из редовних активности укључују трошкове продатих производа и робе, трошкове материјала, трошкове бруто зараде и осталих личних примања запослених, трошкове производних услуга, амортизације и друге трошкове (резервисања, нематеријалне трошкове, порезе и доприносе који не зависе од резултата, остале накнаде).

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, да проистекну из редовних активности и као такви признају се као посебна ставка у билансу успеха, (Концептуални оквир 4.34,4.35). Губици укључују губитке проистекле из продаје и расходања некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања, губитке од продаје учешћа и дугорочних хартија од вредности, материјала, мањкове, расходе по основу директних отписа потраживања, расходе по основу обезвређивања имовине и остале непоменуте расходе.

3.2.12. Уговори о изградњи

Уговор о изградњи је уговор посебно закључен за изградњу једног средства (објекта, постројења и сл.) или комбинације средстава која су међусобно веома тесно повезана или међузависна према облику, технологији, функцији или према коначној намени или употреби. (МРС-11 параграф 3). Признавање уговореног прихода и расхода врши се према степену извршења уговора, (МРС-11 параграф 22).

3.2.13. Додељивања и помоћи

Државна давања представљају помоћ државе у облику преноса ресурса Друштву по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Друштва. Она искључују оне облике државне помоћи који се не могу у разумној мери вредносно исказати као и трансакције са државом које се не могу разликовати од уобичајених пословних трансакција ентитета, (МРС-20 параграф 3). Државна давања по основу средстава признају се у билансу стања као одложен приход, (МРС-20 параграф 24). Државна додељивања признају се као приход у периоду неопходном да се она повежу са односним трошковима за чије накнађивање су предвиђена и то (МРС-20 параграф 25):

- додељивања повезана са средствима која се амортизују у висини обрачунате амортизације, (МРС-20 параграф 17),
- додељивања средстава која се не амортизују током периода када настају трошкови везани за испуњење обавеза, (МРС-20 параграф 18),
- додељивања која се примају као део финансијске или пореске помоћи у периоду када се испуне постављени услови, (МРС-20 параграф 19),
- додељивања која се примају као надокнаде за расходе или губитке који су већ настали или ради хитне финансијске помоћи без даљих трошкова по том основу у периоду када су средства примљена, као ванредна ставка уз обавезно обелодањивање, (МРС-20 параграф 20).

Уколико настану околности које доведу до отплате додељивања, отплата додељивања исказује се на терет разграниченог прихода проистеклог из додељивања. У мери у којој је отплата већа од разграниченог прихода или уколико нема разграниченог прихода отплата се одмах признаје као расход (МРС-20).

3.2.14. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови који настају у вези са позајмљивањем финансијских средстава. Трошкови позајмљивања могу обухватати:

- трошкове камата израчунати коришћењем методе ефективне камате,
- финансијска оптерећења у вези са финансијским лизингом и
- курсне разлике настале по основу позајмљивања у иностраној валути, у износу до ког се сматрају кориговањем трошкова камате, (МРС-23 параграф 6).

Трошкови позајмљивања који су директно приписују стицању, изградњи или производњи средстава које се квалификује, и који би били избегнути да није учињен издатак за средство, капитализују се као део набавне вредности. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход у периоду у коме су настали, (МРС-23 параграф 8 и 10). Средство које се квалификује је средство којем је обавезно потребан значајан временски период да би било спремно за своју намеравану употребу или продају, (МРС-23 параграф 5). У обиму у коме су новчана средства позајмљена искључиво ради стицања средства које се квалификује, износ трошкова позајмљивања који се могу капитализовати по основу тог средства се одређује као стварни трошкови позајмљивања настали услед тог позајмљивања, током периода, умањени за сваки приход од инвестирања по основу привременог инвестирања тих позајмљивања, (МРС-23 параграф 12). У обиму у коме се новчана средства обично позајмљују и употребљавају у сврху стицања средства које се квалификује, износ трошкова позајмљивања који се могу капитализовати се утврђује применом стопе капитализације на издатке у вези са тим средством. Стопа капитализације је пондерисани просек трошкова позајмљивања, применљивих на позајмљивања Друштва неизмирена у току периода, а која не спадају у позајмљивања намењена искључиво за стицање средства које се квалификује. Износ трошкова позајмљивања који је капитализован у току периода не треба да превазилази износ трошкова позајмљивања насталих током тог периода, (МРС-23 параграф 14).

Када књиговодствена вредност или очекивана крајња набавна вредност средства које се квалификује, превазилази њен надокнадиви износ или нето оствариву вредност, књиговодствена вредност се умањује или отписује у складу са захтевима других стандарда. У извесним околностима, износ умањења или отписивања анулира се у складу са тим другим стандардима, (МРС-23 параграф 16). Капитализација трошкова позајмљивања, као део набавне вредности средства које се квалификује, започиње на датум почетка капитализације, односно датум када је Друштво први пут испунило сваки од наведених услова:

- направило издатке за средство,
- направило трошкове позајмљивања и
- предузело активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају (МРС-23 параграф 17).

Трошкови позајмљивања, настали док се средство које се квалификује држи без икакве активности у вези са припремама за коришћење, не квалификују се за капитализацију, (МРС-23 параграф 19). Капитализација трошкова позајмљивања се обуставља током продужених периода у којима је прекинут активан развој средства које се квалификује, осим када је привремено одлагање нужни део процеса припреме средстава, (МРС-23 параграф 20 и 21). Са капитализацијом трошкова позајмљивања се престаје када су у суштини завршене све активности неопходне да би се средства која се квалификују или дела средстава припремила за планирану употребу или продају, (МРС-23 параграф 22 и 24). Монетарне ставке (готовина, потраживања и обавезе) и немонетарне ставке (некретнина, постројења и опрема и залихе) набављене у иностраној валути признају се по средњем курсу на дан настанка трансакција, (МРС-21 параграф 21). На дан састављања финансијских извештаја учинци промена курсева признају се :

- за монетарне ставке по средњем курсу на дан извештавања у корист прихода и расхода (МРС-21 параграф 23),
- за немонетарну имовину које се мере по фер вредности израженој у иностраној валути по средњем курсу на дан када је фер вредност утврђена,
- за немонетарну имовину исказану по историјском трошку (набавној вредности) по средњем курсу на дан настанка пословне промене (МРС-21 параграф 23).

Курсне разлике настале по основу измирења монетарних ставки или код превођења монетарних ставки по курсевима различитим од оних по којима је вршено превођење код почетног признавања током датог периода или у претходним финансијским извештајима признају се у добитку или губитку периода у ком су настали осим у случајевима када монетарне ставке представљају део нето инвестиције Друштва у иностранству, (МРС-21 параграф 15 и 28). Курсне разлике настале на монетарним ставкама које чине део нето инвестиције извештајног ентитета у инострано пословање (монетарна ставка која представља потраживање или обавезу према иностраном пословању - дугорочна потраживања или зајмове, чије измирење се нити планира нити је вероватно да ће се исто десити у догледној будућности) се признају у добитку или губитку у појединачним финансијским извештајима иностраног пословања. У консолидованим финансијским извештајима који обухватају инострано пословање овакве курсне разлике се иницијално признају у укупном осталом резултату и пребацују се из капитала у добитак или губитку приликом отуђења нето инвестиције (МРС-21 параграф 32; МРС-39 АГ 83).

3.2.15. Догађај после датума биланса стања

Догађаји после датума биланса стања су пословни догађаји настали између 31. децембра извештајне године и датума када су финансијски извештаји за ту годину одобрени за објављивање, (МРС-10 параграф 3). За ефекте пословних догађаја који настају након датума

биланса стања и који пружају доказ о околностима која су постојала на дан биланса стања врши се корекција претходно признатих износа у финансијским извештајима, (МРС-10 параграф 3 и 20). За ефекте пословних догађаја који настају након датума биланса стања, а односе се на околности које нису постојале на датум биланса стања, не врши се корекција признатих износа, већ се у Напоменама уз финансијске извештаје врши обелодањивање природе пословног догађаја и процена његових финансијских ефеката или изјава да таква процена не може да се изврши, (МРС-10 параграф 3 и 21).

3.2.16. Материјалне грешке

Материјалне грешке су грешке откривене у текућем периоду, које су од таквог значаја да се финансијски извештаји претходног или претходних периода не могу сматрати поузданим на дан њиховог обелодањивања, (МРС-8 параграф 41). Грешке из претходног периода су изостављени или погрешно исказани подаци из финансијских извештаја Друштва за један или више периода који произилазе из неупотребљавања или погрешне употребе поузданих информација које:

- су биле доступне када су финансијски извештаји за дате периоде били одобрени за издавање и
- за које се могло разумно очекивати да буду добијене и узете у обзир при састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

Материјално значајна изостављања или погрешна исказивања ставки су материјално значајна ако би она, појединачно или заједно, могла да утичу на економске одлуке корисника донете на основу финансијских извештаја. Материјални значај зависи од величине и природе изостављене или погрешно исказане ставке која се процењује у конкретним околностима, (МРС-8 параграф 5).

Материјално значајна грешка је свака грешка која појединачно или кумулативно више грешака на једној ставци финансијских извештаја коригује на више или на ниже ставку финансијског извештаја за износ од 100 милиона динара и више.

Материјалне грешке могу настати као последица математичких грешака, грешака у примени рачуноводствених политика, погрешним тумачењем чињеница или превидом, (МРС-8 параграф 5). Корекција материјално значајних грешака из претходних периода врши се ретроспективно тако што се у финансијским извештајима текуће године коригују упоредне информације за презентоване раније периоде (МРС-8, параграф 41 и 42-47). Материјално безначајне грешке признају се у добитак или губитак текућег периода.

3.3. Биланс стања

У складу са Правилником о спровођењу „Упутства о начину пописа имовине и обавезе ЈП Електропривреда Србије, број 12.01.475836/1-16 од 17. новембра 2016. године“, број 04.000.-08.01.-354101/1-18 од 04. децембра 2018. године, в.д. директора Друштва је донео Наредбу о редовном попису имовина и обавезе са стањем на дан 31. децембар 2019. године, број 00000-0801-316602/1-19 од 7. октобра 2019. године, и План активности и рокова за спровођење пописа и израду финансијских извештаја „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд за 2019. годину, број 04.000-08.01-348842/1-19 од 31. октобра 2019. године.

Надзорни одбор ЈП ЕПС у функцији Скупштине Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, донео је Одлуку о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд са стањем на дан 31. децембар 2019. године, број 05.000-08.01-17784/6-20 од 28. јануара 2020. године, којом је усвојен Извештај о попису имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд са стањем на дан 31. децембар 2019. године, број 00.000-0801-26564/1-20 од 24. јануара 2020. године.

Надзорни одбор ЈП ЕПС у функцији Скупштине Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд Одлуком број 05.000-08.01-50201/12-20 од 28. фебруара 2020. године, усвојио је Допуну извештаја о попису имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

Одлуком о рачуноводственим политикама и начелима Друштва - пречишћен текст, број: 05.000-08.01.-13583/5-20, од 22. јануара 2020. године, у члану 10, прописано је да се некретнине, постројења и опрема, које служе за обављање енергетске делатности, после почетног признавања исказују по ревалоризованом износу који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности.

Процена фер вредности вршена је са стањем на дан 31. јануар 2016. године, од стране процењивача: Енергопројект-Ентел а.д., Београд и Економског института а.д., Београд. О наведеној процени сачињен је Извештај о процени вредности некретнина, постројења и опреме ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд са стањем на дан 31. јануар 2016. године, број 91 од 27. марта 2017. године, који је измењен и допуњен услед техничких грешака, по основу којих је дошло до измене у резултатима и ефектима процене на појединачним позицијама, са Извештајем о измени и допуни, 0201 бр. 64/7 од 31. марта 2017. године. У Извештају се наводи да су примењене следеће технике фер процене:

-тржишни приступ, за земљиште, управне и друге зграде за вршење канцеларијских послова, угоститељства и туризма,

-трошковни приступ (садашњи трошак замене), за остала средства која служе за обављање енергетске делатности, у складу са рачуноводственим политикама.

За потребе утврђивања надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме у припреми, у Извештају је наведено да је извршена детаљна анализа на нивоу свих дистрибутивних подручја ОДС „ЕПС Дистрибуција“, са циљем идентификације оних инвестиција у току које би могле бити активирани у 2016. и 2017. години, односно инвестиција које би требало да буду тестиране на умањење вредности.

Промене на некретнинама, постројењима, опреми и нематеријалној имовини у току 2019. године приказане су табелом:

Табела број 1: Промене на некретнинама, постројењима, опреми и нематеријалној имовини у 2019 . години

-у хиљадама динара-

ОПИС	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Остале некретнине, постројења и опрема	Средства у припреми	Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	Аванси	Укупно	Укупно нематеријална имовина	Укупна основна средства и нематеријална имовина
Набавна вредност										
Стање на почетку године	9.893.350	166.689.645	554.842.717	51.396	24.424.023	1.396	838.316	756.740.843	1.045.427	757.786.270
повећања/набавке					11.652.680		652.688	12.305.368	166.499	12.471.867
Преноси са других конта		26	52.145		689.748			741.919		741.919
Преноси са инвестиција у току (активирање)	7.994	2.406.997	10.366.729		(12.781.720)			0		0
Инвестиције у сопственој режији					3.405.017			3.405.017	168	3.405.185
Мањак по попису			(40)		(530)			(570)		(570)
Уступање непокретности по закључцима Владе РС	(248.092)							(248.092)		(248.092)
Отписи (расход)	(913)	(64.735)	(2.415.619)	(2.868)	(31.734)			(2.515.869)	(48.914)	-2.564.783
Остале промене	1.679		9.946				(453.541)	(441.916)	45.549	(396.367)
Стање 31. децембар 2019. године	9.654.018	169.031.933	562.855.878	48.528	27.357.484	1.396	1.037.463	769.986.700	1.208.729	771.195.429
Исправка вредности										0
Стање 01.01. 2019. године	596.477	102.115.160	393.437.033	34.927	357.777	417	457.604	496.999.395	677.427	497.676.822
Амортизација		2.567.141	12.699.259	2.293		14		15.268.707	62.916	15.331.623
Мањкови по попису			-40					-40		-40
Отписи (расход)		(44.530)	(2.087.607)	(504)	(1)			(2.132.642)	(48.915)	(2.181.557)
Остале промене			(98)				(45.549)	(45.647)	45.549	(98)
Стање 31. децембар 2019. године	596.477	104.637.771	404.050.840	34.423	357.776	431	412.055	510.089.773	736.977	510.826.750
Садашња вредност										0
31. децембра 2019. године	9.057.541	64.394.162	158.805.038	14.105	26.999.708	965	625.408	259.896.927	471.752	260.368.679
31. децембра 2018. године	9.296.873	64.574.485	161.405.684	16.469	24.066.246	979	380.712	259.741.448	368.000	260.109.448

3.3.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана по садашњој вредности на дан 31. децембар 2019. године у износу од 471.752 хиљаде динара односи се на:

Табела број 2. Структура нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-		
Нематеријална имовина	2019. година	2018. година
Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке	398.174	397.763
Софтвер и остала права	277.718	280.548
Остала нематеријална имовина	148.260	148.260
Нематеријална имовина у припреми	384.577	218.857
Исправка вредности нематеријалне имовине	(736.977)	(677.427)
Укупно:	471.752	368.000

Обрачунати трошкови амортизације нематеријалне имовине у 2019. години, износе 62.916 хиљада динара (Напомена 3.4.9. Трошкови амортизације).

Према подацима из аналитичке евиденције нематеријалне имовине, утврђено је да Друштво поседује нематеријалну имовину која нема садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налазе у употреби. Укупна набавна вредност потпуно амортизоване нематеријалне имовине износи 552.460 хиљада динара, што чини 67,03 % од укупне набавне вредности нематеријалне имовине у употреби која износи 824.152 хиљада динара. (Напомена 3.3.2.6. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме).

3.3.1.1. Нематеријална имовина у припреми

Нематеријална имовина у припреми, на дан 31. децембар 2019. године, исказана је у износу од укупно 384.577 хиљада динара.

Ревизијом је утврђено да су у оквиру нематеријалне имовине у припреми, на дан 31. децембар 2019. године, садржана и средства у вредности од 128.667 хиљада динара, која потичу из ранијих година и на којима није било промена током 2019. године. На основу образложења стручних служби та средства су завршена и у току је активација.

У оквиру вредности од 128.667 хиљада динара (средства која потичу из ранијих година и која су по образложења стручних служби завршена и у току је активација) евидентирана су и средства фактурисана од стране ENEL PS д.о.о., Нови Београд, у вредности извршених радова и уграђене опреме у току 2017. године на модернизацији климатизације као и уграђени инвертори.

Вредност извршених улагања у модернизацију климатизације и уграђене – испоручене опреме од стране ENEL PS д.о.о., Нови Београд, а која је завршена, а да није стављена у употребу, износи 77.543 хиљаде динара.

МРС 38 – Нематеријална улагања, у параграфу 8. прописује да је нематеријална имовина немонетарна имовина без физичке суштине која се може идентификовати, што је и наведено у члану 3. усвојених Рачуноводствених политика Друштва.

Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике⁹ у члану 5 прописује да се на рачуну 015 – Нематеријална имовина у припреми, исказују сви облици нематеријалне имовине који се признају у складу са МРС од дана улагања до дана почетка коришћења, а чланом 6 истог Правилника, прописано је да се на рачуну 023 – Постројења и опрема, исказују постројења и опрема у складу са МРС 16 и осталим релевантним МРС.

⁹ „Службени гласник РС“, број 95/2014

Налаз: Друштво је у оквиру нематеријалне имовине у припреми евидентирало и опрему, у вредности од 77.543 хиљаде динара, што није у складу са захтевима параграфа 8 МРС 38 – Нематеријална улагања и одредбама члана 5 и 6 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, као ни у складу са чланом 3. усвојених рачуноводствених политика.

Поступајући на тај начин Друштво је, на дан 31. децембар 2019. године, у финансијским извештајима више исказало нематеријалну имовину у припреми за 77.543 хиљаде динара, а мање је исказало некретнине постројења и опрему за исти износ.

Ризик: Уколико Друштво не врши класификацију трансакција у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, постоји ризик од погрешног евидентирања трансакција у пословним књигама и приказивања у финансијским извештајима.

Препорука број 2: Препоручује се Друштву да преиспита аналитичку евиденцију нематеријалне имовине у припреми и да сва средства која не испуњавају услове за признавање као нематеријална имовина, евидентира на одговарајућем рачуну као и да изврши књиговодствено активирање ставки нематеријалне имовине које се налазе у употреби.

3.3.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказани су у износу од 259.896.927 хиљада динара:

Табела број 3: Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Пољопривредно и остало земљиште	711.193	721.037
Грађевинско земљиште	8.346.348	8.575.836
Грађевински објекти	169.031.933	166.689.645
Постројења и опрема	562.855.877	554.842.717
Остале некретнине, постројења и опрема	48.528	51.396
Некретнине, постројења и опрема у припреми	26.999.709	24.066.246
Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	1.396	1.396
Аванси за некретнине, постројења и опрему	1.037.463	838.316
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме и умањење вредности по основу процене	(509.135.520)	(496.045.141)
Укупно	259.896.927	259.741.448

3.3.2.1 Својински статус имовине Друштва

Имовинско правни статус непокретности Друштва, регулисан је превасходно Законом о јавној својини¹⁰ и Законом о енергетици .

Према Закону о јавној својини, на покретним стварима јавна предузећа и њихова зависна привредна друштва стичу право својине даном ступања на снагу наведеног Закона, тако да је са тим даном на покретним стварима ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд стекло право својине.

Према наведеном Закону о јавној својини, на непокретности на којима право коришћења има јавно предузеће чији је оснивач Република Србија или његово зависно привредно друштво, успоставља се својина, изузев на дистрибутивним мрежама и на непокретностима које се на основу овог закона не могу улагати у капитал, односно која могу бити искључиво у

¹⁰ „Службени гласник РС“ бр. 72/13, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/2017 и 95/2018 - др. закон и 108/16

јавној својини. Право својине стиче се уписом у јавну евиденцију о непокретностима и правима на њима уз претходно испуњење законом прописаних услова који се односе на прибављање одговарајућих потврда Републичке Дирекције за имовину Републике Србије и постојање акта о сагласности надлежног органа оснивача, тј. закључка Владе Републике Србије којима се одобрава стицање својине на непокретности. Поступак уписа спроводи орган надлежан за упис права на непокретностима, односно надлежне службе за катастар непокретности.

Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 023-10405/2016 од 3. новембра 2016. године, као и допуном тог Закључка 05 Број: 023-7418/2017 од 4. августа 2017. године, дата је сагласност Друштву на упис својине на објектима и посебним деловима објеката у својини Републике Србије, чији је дотадашњи носилац права коришћења, држалац или фактички корисник било Друштво и привредна друштва која су припојена Друштву приликом статусне промене. Наведеним закључцима обухваћени су грађевинским објекти - пословне зграде, помоћне зграде, станови, гараже, магацини, спортски објекти, објекти за одмор и др, као и земљиште на којем су ти објекти изграђени.

Својина над објектима који чине дистрибутивну електроенергетску мрежу, уређена је Законом о енергетици. Чланом 409 поменутог Закона, у ставу 1 је прописано, између осталог, да се даном ступања на снагу Закона (30. децембар 2014. године) успоставља својина зависних привредних друштава Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, Оператора дистрибутивног система (Друштво), на дистрибутивној електроенергетској мрежи (дефинисано ставом 2 члана 128 Закона о енергетици), која је на дан ступања на снагу овог Закона у својини Републике Србије, а коју користе зависна привредна друштва.

У ставу 2 истог члана прописано је да Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије (Друштво) и корисници система ће закључити, у року од две године, од дана ступања на снагу овог Закона, уговор о преносу права својине на објектима преносне, односно дистрибутивне електроенергетске мреже који су у својини корисника система.

Ставом 3 члана 409 Закона о енергетици је прописано да Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије (Друштво), стиче својину на објектима електроенергетске мреже коју је до дана ступања на снагу поменутог Закона сопственим средствима изградио или прибавио правним послом.

Ставом 6 истог члана, дефинисано је да се мрежом не сматра земљиште, осим земљишта под објектом електроенергетске мреже и земљишта које служи за редовну употребу тог објекта, из чега произилази да је својина успостављена и на земљишту под објектима и земљишту које служи за редовну употребу објеката, при чему ће се право на земљиште за редовну употребу објеката утврдити у посебном поступку.

Према члану 411 Закона о енергетици, Оператор система коме је чланом 409 став 1 овог закона, пренет у својину објекат електроенергетске мреже, који није уписан у јавну евиденцију о непокретностима и права над њима, дужан је да надлежном органу поднесе захтев за упис својине у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Влада Републике Србије је, позивајући се на члан 11, 27, и 41 Закона о јавној својини, донела више Закључака, којим је дала сагласност за престанак права коришћења претходним носиоцима права коришћења (ЈП „Електромереже Србије“, Београд, ЈП „Емисиона технике и везе“, Београд, ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, Парк природе „Мокра Гора“ д.о.о., Мокра Гора, „Коридори Србије“ д.о.о., Београд) на непокретностима, које као део мреже за дистрибуцију електричне енергије представљају добро од општег интереса, да се упишу као јавна својина и одлучила да се непокретности наведене у Закључцима дају, без накнаде, на

управљање и искоришћавање Оператору дистрибутивног система. У том смислу донети су од стране Владе Републике Србије, следећи Закључци:

- 05 Број: 46-9323/2013 од 1. новембра 2013. године;
- 05 Број: 464-4435/2017 од 19. маја 2017. године;
- 05 Број: 464-10644/2018-1 од 8. новембра 2018. године;
- 05 Број: 464-11566/2019-3 од 21. новембра 2019. године;
- 05 Број: 464-3899/2019 од 18. априла 2019. године;
- 05 Број: 464-511/2019 од 24. јануара 2019. године.

Већи део средстава садржаних у наведеним Закључцима, пре свега средства укључена у дистрибутивну електроенергетску мрежу, а идентификована Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 46-9323/2013 од 1. новембра 2013. године, Друштво је евидентирало у својим пословним књигама.

Као што је претходно наведено, чланом 409 став 2 Закона о енергетици је прописано да ће Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије (Друштво) и корисници система закључити, у року од две године, од дана ступања на снагу овог закона, уговор о преносу права својине на објектима преносне, односно дистрибутивне електроенергетске мреже који су у својини корисника система.

У поступку вршења ревизије, стручне службе Друштва, доставиле су прегледе - спискове објеката, које је Друштво идентификовало да се користе као дистрибутивни објекти, а да нису у власништву Друштва. У оквиру достављених прегледа налази се 3.855 објеката, и то трафостанице различитог напонског нивоа, као и кабловски, надземни и мешовити водови. Код наведених електроенергетских објеката, Друштво је код значајног броја средстава идентификовало постојеће власнике, међутим код преко 1.000 објеката, није наведен власник објекта, или је наведено да је непознат.

За објекте, у датом прегледу, Друштво (као оператор дистрибутивног система) нема закључене уговори о преносу права својине између Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд и корисника дистрибутивног система у чијој својини су ти објекти, односно за те објекте нису испуњене обавезе из става 2 члана 409 Закона о енергетици. Такође, наведени објекти, делови дистрибутивне електроенергетске мреже, који су у својини корисника система и који нису пренети у својину Друштва, нису евидентирани у пословним књигама и исказани у финансијским извештајима за 2019. годину.

Стручне службе Друштва су у току вршења ревизије доставиле и преглед електроенергетских објеката, за које су закључени уговори о преносу права својине, са корисника дистрибутивног система на Оператора дистрибутивног система (Друштво), како је прописано ставом 2 члана 409 Закона о енергетици. Анализом достављеног прегледа електроенергетских објеката утврђено је да најмање 19 објеката за које су закључени уговори о преносу својине није евидентирано у пословним књигама Друштва.

У поступку ревизије Друштво је евидентирало у пословним књигама 57 електроенергетских објеката у вредности од 27.989 хиљада динара за које је по основу 15 закључених уговора између Друштва и корисника електроенергетских објеката извршен пренос права својине са корисника на Друштво.

Из претходно наведеног произилази да Друштво у пословним књигама нема евидентиране све објекте који су елементи дистрибутивне електроенергетске мреже а које Друштво користи у обављању своје делатности и који испуњавају услове за признавање у пословним књигама, прописане МРС 16 Некретнине, постројења и опрема.

Параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема је регулисано признавање средстава у пословним књигама у смислу да се средство признаје уколико је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у ентитет и уколико се набавна вредност/цена коштања тог средства може поуздано одмерити.

У поступку ревизије на увид је дат и допис број: 05.-0.0.0.-08.01.-137773/2-19 од 15. маја 2019. године, упућен Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, у којем Друштво даје мишљење на Предлог закључка Владе Републике Србије. Предлог закључка се односи на електроенергетске објекте у власништву ЈП „Емисиона технике и везе“, Београд који се без накнаде дају на управљање и коришћење ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд.

По поменутом Предлогу Закључка, нам није презентовано да је Закључак Владе Републике Србије и донет, нити да је закључен уговор са корисником дистрибутивног система ЈП „Емисиона технике и везе“, Београд о преносу права својине на објектима дистрибутивне електроенергетске мреже у својину Оператора дистрибутивног система. Објекти дистрибутивне електроенергетске мреже наведени у Предлогу закључка нису евидентирани у пословним књигама Друштва.

Налаз: На основу достављених података у поступку ревизије утврђено је да за најмање 3.855 електроенергетских објеката нису закључени уговори о преносу права својине на објектима у смислу члана 409 Закона о енергетици нити су поменути објекти евидентирани у пословним књигама Друштва. Најмање 19 електроенергетских објеката, укључених у дистрибутивну мрежу, за које су закључени уговори о преносу права својине са корисника дистрибутивног система на Друштво као оператора дистрибутивног система, нису евидентирани у пословним књигама Друштва. Наведене објекте који су део дистрибутивне електроенергетске мреже и који испуњавају услове за признавање прописане параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, Друштво није исказало у финансијским извештајима за 2019. годину.

Није било могуће утврдити утицај наведеног питања на финансијске извештаје Друштва за 2019. годину.

Ризик: Ако Друштво у финансијским извештајима не исказује средства која испуњавају услове за признавање прописане одговарајућим МРС и законским прописима, то може имати утицај на истинитост и објективност приказаног финансијског положаја и резултата пословања Друштва.

Предузете мере у поступку ревизије: Друштво је у пословним књигама евидентирало 57 електроенергетских објеката у вредности од 27.989 хиљада динара за које је по основу 15 закључених уговора између Друштва и корисника електроенергетских објеката извршен пренос права својине са корисника на Друштво.

Препорука број 3: Препоручује се Друштву да:

- За објекте који су део дистрибутивне мреже, а за које су идентификовани власници, закључи уговоре о преносу својине са корисника система на Друштво (оператора дистрибутивног система);
- Да за објекте који су део дистрибутивне мреже, а за које нису идентификовани власници, или код којих постоје ограничења у преносу власништа, покрене иницијативу код надлежног министарства за изналажење начина за адекватну и потпуну примену члана 409 Закона о енергетици, који ће омогућити да сви објекти који су део дистрибутивне електроенергетске мреже буду у својини Друштва;
- Да сва средства – објекте дистрибутивне електроенергетске мреже, који испуњавају услове за признавање прописане параграфом 7 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема евидентира у пословним књигама.

3.3.2.2. Земљиште

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало вредност земљишта у износу од 9.057.541 хиљада динара.

Табела број 4: Структура земљишта

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Пољопривредно и остало земљиште	711.193	721.037
Грађевинско земљиште	8.346.348	8.575.836
Укупно:	9.057.541	9.296.873

Најзначајније промене у оквиру земљишта, у току 2019. године, Друштво је евидентирало по основу престанка права коришћења на:

- неизграђеном грађевинском земљишту и упису права јавне својине, по основу Закључка 05 Број: 464-8983/2019 од 13. септембра 2019. године, донетог од стране Влада Републике Србије и
- пољопривредном земљишту, шуми и шумском земљишту, по основу Закључка 05 Број: 464-7326/2019 од 13. септембра 2019. године, донетог од стране Влада Републике Србије.

Вредност искњиженог земљишта из пословних књига Друштва, по наведеним Закључцима Владе Републике Србије, износи 248.092 хиљаде динара.

3.3.2.3. Грађевински објекти

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало садашњу вредност грађевинских објеката у износу од 64.394.162 хиљаде динара.

Обрачунати трошкови амортизације по основу грађевинских објеката у 2019. години износе 2.567.141 хиљада динара (Напомена 3.4.9. Трошкови амортизације).

Према подацима из аналитичке евиденције грађевинских објеката, утврђено је да Друштво поседује објекте који немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизовани, а и даље се налазе у употреби. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих средстава - грађевинских објеката, износи 416.025 хиљада динара што чини 0,25 % укупне набавне вредности грађевинских објеката која износи 169.031.933 хиљаде динара (Напомена 3.3.2.6. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме).

3.3.2.4. Постројења и опрема

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало садашњу вредност опреме у износу од 158.805.038 хиљада динара.

Табела број 5: Структура опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Постројења и опрема (метод ревалоризације)	556.014.757	548.006.781
Постројења и опрема (метод набавне вредности)	6.841.121	6.835.936
Свега набавна вредност	562.855.878	554.842.717
Исправка вредности опреме	(404.050.840)	(393.437.033)
Садашња вредност	158.805.038	161.405.684

Обрачунати трошкови амортизације по основу опреме у 2019. години износе 12.701.552 хиљаде динара (Напомена 3.4.9. Трошкови амортизације).

Према подацима из аналитичке евиденције опреме, утврђено је да Друштво поседује постројења и опрему која нема садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налазе у употреби. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих средстава – постројења и опреме, износи 6.562.802 хиљада динара, што чини 1,17 % укупне набавне вредности постројења и опреме која износи 562.855.877 хиљаде динара (Напомена 3.3.2.6. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме).

3.3.2.5. Остале некретнине постројења и опрема

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало садашњу вредност осталих некретнина постројења и опреме у износу од 14.105 хиљада динара.

Обрачунати трошкови амортизације по основу осталих некретнина постројења и опреме у 2019. години износе 2.293 хиљаде динара (Напомена 3.4.9. Трошкови амортизације).

Према подацима из аналитичке евиденције, утврђено је да Друштво поседује остале некретнине постројења и опрему која нема садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налазе у употреби. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих осталих некретнина постројења и опреме износи 24.177 хиљада динара, што чини 49,82 % укупне набавне вредности осталих некретнина постројења и опреме која износи 48.528 хиљада динара (Напомена 3.3.2.6. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме).

3.3.2.6. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

Према подацима из аналитичких евиденција нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме, утврђено је да Друштво поседује нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему која нема садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налази у употреби, и то:

- укупна набавна вредност потпуно амортизоване нематеријалне имовине износи 552.460 хиљада динара, што чини 67,03 % од укупне набавне вредности нематеријалне имовине у употреби (824.152 хиљада динара);
- укупна набавна вредност потпуно амортизованих средстава - грађевинских објеката, износи 416.025 хиљада динара што чини 0,25 % укупне набавне вредности грађевинских објеката (169.031.933 хиљаде динара);
- укупна набавна вредност потпуно амортизованих средстава – постројења и опреме, износи 6.562.802 хиљада динара што чини 1,17 % укупне набавне вредности постројења и опреме (562.855.877 хиљаде динара);
- укупна набавна вредност потпуно амортизованих осталих некретнина постројења и опреме износи 24.177 хиљада динара, што чини 49,82 % укупне набавне вредности осталих некретнина постројења и опреме (48.528 хиљада динара).

Налаз: Друштво није вршило преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, постројења и опреме и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено није у складу са чланом 6 став 6 и чланом 12 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама Друштва, параграфом 104 МРС 38 Нематеријална имовина и параграфом 51 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема. Последица наведене неправилности је исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих нематеријалних и материјалних средстава до 31. децембра 2019. износи 7.555.464 хиљаде динара. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Друштва за 2019. годину.

Ризик: Ако Друштво не преиспитује преостали корисни век употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме, постоји ризик погрешног исказивања садашње вредности имовине и трошкова амортизације у финансијским извештајима.

Препорука број 4: Препоручује се Друштву да, у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама, МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и МРС 38 Нематеријална имовина, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене преосталог корисног века употребе у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.2.7. Некретнине постројења и опрема у припреми

Исказане су некретнине, постројења и опрема у припреми са стањем на дан 31. децембар 2019. године у укупном износу од 26.999.708 хиљада динара и односе се на:

Табела број 6: Структура и стање некретнина, постројења и опреме у припреми

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Земљиште у припреми	91.405	91.405
Грађевински објекти у припреми	125.407	132.643
Постројења и опрема у припреми	24.225.798	22.396.153
Залихе инвестиционе опреме и материјала у припреми	1.413.783	1.014.617
Остала средства у припреми	4.474	0
НПО у припреми-обрачунски конто до комплетирања рачуноводствених исправа	1.138.841	431.428
Укупно	26.999.708	24.066.246

Најзначајнији износи исказаних постројења и опреме у припреми се односе на изградњу нових, реконструкцију, модернизацију и проширење постојећих дистрибутивних електроенергетских објеката.

Увидом у помоћне књиге - аналитичке евиденције некретнина, постројења и опрема у припреми, утврђено је да исте у ДП Београд, вредносно нису усаглашене са подацима из синтетичке евиденције. Вредност некретнина, постројења и опреме у припреми у аналитичкој евиденцији већа је за 711.701 хиљаду динара у односу на вредност истих исказану у главној књизи.

У оквиру аналитичке евиденције некретнина постројења и опреме у припреми, на дан 31. децембар 2019. године, Друштво је исказало, у вредности од 8.527.175 хиљада динара, и инвестиције које потичу из ранијих година и код којих није било промена у току 2019. године.

МРС 36 Умањење вредности имовине, у параграфу 9 прописује да ентитет треба да процени на крају сваког извештајног периода да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена и ако постоје такве назнаке, ентитет треба да изврши процену надокнадивог износа за такво средство, што је прописано и чланом 15 став 2 усвојених рачуноводствених политика Друштва.

У параграфу 12 МРС 36 Умањење вредности имовине, прописано је да кад се процењује има ли било каквих назнака да је дошло до умањења вредности неког средства, узимају се у обзир, најмање, следеће назнаке:

- Екстерни извори информација тј. да ли постоји значајан пад тржишне вредности средства у току периода, значајне промене са негативним дејством, у технолошком, тржишном, економском или законском окружењу, као и пораст тржишних каматних стопа и слично;
- Интерни извори информација, односно докази о застарелости или физичком оштећењу средства, значајне промене са негативним дејством, као престанак коришћења средстава, планови за отуђење пре очекиваног датума и слично.

Налаз: Друштво на крају извештајног периода није извршило процену надокнадивог износа Некретнина, постројења и опреме у припреми у складу са параграфом 9 МРС 36 Умањење вредности имовине и усвојеним рачуноводственим политикама Друштва, и поред постојања индикатора, односно назнака из параграфа 12 истог стандарда, да је дошло до умањења вредности инвестиција. Због наведеног није било могуће потврдити да се исказана књиговодствена вредност Некретнина, постројења и опреме у припреми од 8.527.175 хиљада динара значајно не разликује од надокнадивог износа средства.

Ризик: Ако Друштво не врши процену да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена, постоји ризик да је вредност те имовине у финансијским извештајима прецењена.

Препорука број 5: Препоручује се Друштву да на крају сваког извештајног периода, за некретнине постројења и опрему у припреми, врши процену да ли постоје било какве назнаке да је вредност неког средства умањена и ако такве назнаке постоје да врши процену надокнадивог износа за такво средство и евентуалне ефекте прокњижи у пословним књигама у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

3.3.2.8. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало садашњу вредност улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми у износу од 965 хиљада динара.

Обрачунати трошкови амортизације по основу улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми, у 2019. години износе 14 хиљада динара.

3.3.2.9. Аванси за некретнине постројења и опрему

Дати аванси за некретнине и опрему исказани на дан 31. децембар 2019. године, у износу од 625.408 хиљада динара, највећим делом, у износу од 327.524 хиљаде динара, односе се на преостале износе аванса плаћених у 2019. години за изградњу далековода 35кв Младеновац-Сопот, за реконструкцију трафостанице 110/35кв Београд 10, на основу уговора закључених са „Електротехника-Јужна Бачка“ д.о.о., Нови Сад и износ од 97.972 хиљаде динара преосталих аванса плаћених у 2018. години за радове са испоруком добара за трафостанице ТС 110/35/20 КВ Лозница 2 и ТС 110/35/20 КВ Тутин, плаћених по основу уговора закључених са „Електромотажа“ д.о.о., Краљево. У оквиру наведеног износа датих аванса за некретнине постројења и опрему, садржан је и износ од 95.881 хиљаду динара преосталог аванса плаћеног у 2018. години за извођење радова са испоруком добара за трафостаницу ТС 110/35/10 КВ „Ужице 2“, по основу уговора закљученог са ELNOS BL Elektroenergetika, Београд.

3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Структура и стање дугорочних финансијских пласмана приказано је табелом:

Табела број 7: Структура и стање дугорочних финансијских пласмана

Назив	-у хиљадама динара-	
	2019. година	2018. година
Учешће у капиталу осталих правних лица и друге ХОВ расположиве за продају	4.117.865	3.969.016
Остали дугорочни финансијски пласмани	44	44
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	(3.934.698)	(3.753.085)
Укупно	183.211	215.975

Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХОВ расположиве за продају

Укупна набавна вредност учешћа у капиталу осталих правних лица и других ХОВ расположивих за продају, на дан 31. децембар 2019. године, износи 4.117.865 хиљада динара и односи се на учешћа у капиталу без већинског удела и контроле, од којих су најзначајнији:

– Износ од 982.402 хиљаде динара, који се односи на учешће у капиталу код „ХИП Азотара“ д.о.о., Панчево, настало из конверзије потраживања за електричну енергију у капитал. Одлуку број 1054/5-12 од 21. марта 2012. године о конверзији, донео је Управни одбор ЈП ЕПС у функцији Скупштине Друштва, у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације „ХИП Азотара“ д.о.о., Панчево, за намирење потраживања насталих закључно са 30. септембром 2011. године и то учешћем у четвртој класи поверилаца. Улог од 982.402 хиљада динара представља удео од 4,43917% у капитал „ХИП Азотара“ д.о.о., Панчево, који је уписан код Агенције за привредне регистре Решењем БД 11477/2015 од 25. фебруара 2015. године и

– Износ од 2.716.906 хиљада динара, који се односе на учешће у капиталу код „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево, такође настало из конверзије потраживања за електричну енергију у капитал. Одлуку о конверзији, број: 05.000.-06.01-325658/6-2017 од 22. децембра 2017. године, донео је Управни одбор ЈП ЕПС у функцији Скупштине Друштва, у складу са Унапред припремљеним планом реорганизације и по Закључку Владе Републике Србије 05 Број: 023-5541/2016 од 13. јуна 2016. године. У Централном регистру хартија од вредности регистровано је власништво ОДС „ЕПС Дистрибуције“ д.о.о., Београд над 3.273.381 акцијом, у вредности од 2.716.906.230 динара код „ХИП Петрохемија“ а.д., Панчево.

Оба наведена учешћа у капиталу се налазе на исправци вредности учешћа.

– У току 2019. године, повећање вредности учешћа у капиталу других правних лица, највећим делом, у износу од 89.851 хиљада динара, евидентирано је на основу Уговора о конверзији потраживања у капитал код „Тгауал Корпорације“ а.д., Крушевац, закљученим 14. јануара 2019. године, као мера Унапред припремљеног плана реорганизације друштва „Тгауал Корпорације“ а.д., Крушевац. У Централни регистар хартија од вредности је 04. марта 2019. године ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд је уписан као акционар са 89.851 обичних акција номиналне вредности од 1.000,00 динара по акцији.

Друштво у оквиру Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге ХоВ расположиве за продају евидентира и 8.990 акција код Комерцијалне банке а.д. Београд, чија је вредност на 31. децембар 2019. године износила 30.296 хиљаде динара. Ефекти промене фер вредности ових хартија од вредности исказани су у оквиру капитала у корист добитка од промене фер вредности ХоВ (Напомена 3.3.13.3. Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата).

3.3.4. Дугорочна потраживања

Преглед дугорочних потраживања на дан 31. децембар 2019. године дат је у следећој табели:

Табела број 8: Структура дугорочних потраживања

Назив	-у хиљадама динара-	
	2019. година	2018. година
Репрограмирана потраживања од купаца за електричну енергију- физичка лица	34.446	39.948
Репрограмирана потраживања од купаца за електричну енергију - правна лица	6.838	6.221
Репрограмирана потраживања од купаца за услуге – правна лица	142.266	
Пласмани запосленима по основу продатих станова	51.165	56.480
Пласмани запосленима по основу стамбених кредита	16.185	16.698
Дугорочна потраживања од Агенције за приватизацију и Акцијског фонда	57.391	57.391
Свега:	308.291	176.738
Исправка вредности репрограмираних потраживања за електричну енергију и услуге физичка лица	(34.446)	(39.948)
Исправка вредности репрограмираних потраживања за електричну енергију и услуге правна лица	(6.838)	(6.221)
Исправка вредности дугорочних потраживања за продате станове и дате стамбене кредите у девизама	(2.173)	(2.252)
Исправка вредности дугорочних потраживања од Агенције за приватизацију и Акцијског фонда	(57.391)	(57.391)
Свега:	(100.848)	(105.812)
Укупно	207.443	70.926

Репрограмирана потраживања од купаца за услуге – правна лица у износу од 142.266 хиљада динара представљају дугорочни део потраживања од Оператора кабловско дистрибутивног система (у даљем тексту оператори или КДС) оператора са припадајућом затезном каматом до дана закључења споразума о репрограму дуга. Споразумима о репрограму дуга закљученим између КДС оператора и Друштва омогућено је КДС операторима да измире обавезе проистекле по уговорима о коришћењу стубова дистрибутивно електроенергетске мреже за потребе постављања инсталација кабловско-дистрибутивног система у 36 једнаких месечних рата. Споразуми о репрограму дуга су засновани на Одлуци Надзорног одбора Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд у функцији Скупштине Друштва, од 3. јуна 2019. године, којом је одређен начин измирења доспелих новчаних обавеза КДС оператора на рате, са роком отплате од највише 36 месеци и исплатом у једнаким месечним ратама. Највећи део стања дугорочних потраживања на дан 31. децембар 2019. године по споразумима о репрограму дуга, односи се на КДС оператора

Корнекиус Technology д.о.о., Београд у износу од 114.064 хиљаде динара, Сат – тракт д.о.о. Бачка Топола у износу од 9.858 хиљада динара и ВРР ING д.о.о., Гроцка у износу од 6.863 хиљада динара.

Пласмани запосленима по основу продатих станова у износу од 51.165 хиљада динара се односе на откупљене станове од стране запослених по Закону о становању¹¹ и Уредби о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини¹².

3.3.5. Залихе

Преглед залиха на дан 31. децембар 2019. године, дат је у следећој табели:

Табела број 9: Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Материјал	7.268.061	6.989.077
Резервни делови	60.803	62.154
Алат и инвентар на залихама	591.814	784.487
Алат и инвентар у употреби	793.748	724.931
Роба	58	78
Стална средства намењена продаји	1.825	1.825
Плаћени аванси за залихе и услуге	773.925	967.107
Свега:	8.696.490	8.804.728
Исправка вредности алата, ситног инвентара, ауто гума и ХТЗ опреме, који се налазе у употреби	(793.745)	(724.931)
Умањење вредности залиха материјала	(803.349)	(788.582)
Умањење вредности залиха резервних делова	(11.667)	
Умањење вредности залиха алата и инвентара на залихама	(89.124)	(54.272)
Исправка вредности плаћених аванса за залихе и услуге	(151.382)	(152.533)
Свега:	(1.849.267)	(1.720.318)
Укупно	7.640.968	7.809.341

Залихе у материјалном облику на 31. децембар 2019. године су складиштене на 125 складишних локација које се налазе у пет дистрибутивних подручја Друштва. Послови магацинског пословања поверени су уговором о пружању услуга (СЈА уговор) матичном правном лицу – Јавном предузећу „Електропривреда Србије“ Београд. У аналитичкој евиденцији залиха Друштво евидентира и залихе отпадног материјала по врсти и количини али без вредности.

Просечна излазна цена залиха се утврђује на нивоу дистрибутивног подручја.

У наредној табели следи преглед вредности залиха по врстама залиха са стањем на дан 31. децембар 2019. године:

Табела број 10: Аналитички преглед залиха

- у хиљадама динара-

Назив залиха	31.12.2019	31.12.2018
Материјал	7.073.275	6.824.980
Материјал у туђем складишту	606	606
Горива	1.156	1.341
Уља и мазива	5.901	7.857
Материјал на путу	87.158	87.158
Канцеларијски материјал	87.861	52.514

¹¹ “Службени гласник РС”, бр. 50/92, 76/92,84/92-испр., 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 47/94-испр., 48/94, 44/95-др.закон, 49,95, 16/97, 46/98, 26/2001 и 101/2005 – др. закон

¹² “Службени гласник РС”, бр. 41/2002, 76/2002, 125/2003, 88/2004, 68/2006-одлука УСРС, 10/2007 и 107/2007

Назив залиха	31.12.2019	31.12.2018
Остали материјал	11.660	14.177
Остали материјал сопствене производње	444	444
Свега:	7.268.061	6.989.077
Резервни делови	59.730	61.051
Резервни делови половни	344	374
Резервни делови на путу	729	729
Свега:	60.803	62.154
Залихе ситног инвентара	166.876	185.167
Залихе половног ситног инвентара	159	201
Залихе ХТЗ опреме	416.217	586.504
Залихе половне ХТЗ опреме	414	389
Залихе ауто гума	8.130	12.204
Залихе половних ауто гума	18	22
Свега:	591.814	784.487
Умањење вредности материјала	(803.349)	(788.582)
Умањење вредности резервних делова	(11.667)	
Умањење вредности алата и инвентара	(89.124)	(54.272)
Свега:	(904.140)	(842.854)
Укупно	7.016.538	6.992.864

В.Д. директора Друштва је Решењем од 29. јануара 2020. године именовано тим за управљање залихама. Задатак тима је:

- анализа, контрола, праћење и усаглашавање смерница и оквира за усклађивање и праћење структуре и вредности залиха материјала Друштва у складу са потребама за обављање делатности и важећим интерним упутствима и процедурама;

- дефинисање оптималних количина залиха материјала и опреме које немају промена на стању у задњих две године, а неопходни су за очување погонске спремности дистрибутивног система и припрема одлуке директора Друштва о изузимању наведених количина од обезвређења спорообртних залиха;

- препознавање залиха које је потребно расходовати услед технолошке застарелости или других разлога због којих се неће даље користити;

- контрола, усаглашавање и верификација предложених количина добара за набавку у фази покретања набавки, са подносиоцима Предлога за набавку у складу са интерном процедуром;

- контрола, усаглашавање и верификација тражених количина добара за набавку у фази реализације оквирних споразума (уговора), са корисницима (наручиоцима) добара која се спроводи путем наручбенице (уговора) у складу са интерном процедуром.

У пословним књигама и билансу стања на дан 31. децембар 2019. године исказане су залихе материјала на путу и резервних делова на путу укупне вредности од 87.887 хиљада динара, које нису имале промене у периоду од годину дана. За поменуте залихе није пружена рачуноводствена документација којом се доказује врста и количина, вредност и локација на којој се исказане залихе налазе.

Налаз: За исказане залихе материјала и резервних делова на путу укупне вредности од 87.887 хиљада динара, не постоји аналитичка евиденција нити је пружена рачуноводствена документација којом се доказује постојање исказаних залиха по врсти, количини, вредности и локацији на којој се залихе налазе. Због наведеног нисмо могли потврдити да исказане залихе материјала и резервних делова на путу укупне вредности од 87.887 хиљада динара постоје и испуњавају услове за признавање у складу са МРС 2 Залихе и рачуноводственим политикама Друштва.

Ризик: Уколико Друштво у пословним књигама и финансијским извештајима исказује средства без одговарајућих рачуноводствених докумената на основу којих се исказана средства могу потврдити, постоји ризик да финансијски извештаји не приказују истинито и објективно финансијски положај и резултате пословања Друштва.

Препорука број 6: Препоручује се Друштву да изврши анализу залиха материјала и резервних делова на путу ради провере да ли исказане залихе испуњавају услове за признавање у складу са МРС 2 Залихе и рачуноводственим политикама Друштва и на бази извршене анализе да спроведе одговарајућа књижења.

Друштво је у пословним књигама извршило а у финансијским извештајима за 2019. годину приказало обезвређење некурентних залиха у висини набавне вредности. Под некурентним залихама обухваћене су све залихе које нису имале промену стања (ни улаз ни излаз) на нивоу одређеног дистрибутивног подручја у периоду дужем од две године (од 1. јануара 2018. године до 31. децембра 2019. године). Књижење је извршено на основу Одлуке о исправци вредности некурентних залиха од 12. маја 2020. године, донете од стране в.д. директора Друштва.

У наставку је дата табела промена на рачуну умањења вредности залиха материјала, резервних делова и алата и инвентара које су обезвређене у висини набавне вредности.

Табела број 11: Промена на рачуну умањења вредности залиха

Назив	Почетно стање	Смањење	Повећање	Крајње стање
Умањење вредности залиха материјала	788.582	77.259	92.026	803.349
Умањење вредности залиха резервних делова			11.667	11.667
Умањење вредности залиха алата и инвентара	54.272	856	35.709	89.124
Укупно	842.854	78.115	139.402	904.140

Коришћени метод рачуноводствене процене нето оствариве вредности залиха није уређен интерним актом Друштва а примењен је и приликом састављања финансијских извештаја за раније године. У поступку ревизије стручне службе Друштва извршиле су анализу залиха вредности од 816.329 хиљада динара које нису имале ни улаз ни излаз на нивоу одређене складишне локације у оквиру дистрибутивног подручја у периоду дужем од две године од дана финансијских извештаја. Поред наведених, извршено је тестирање и залиха које су имале улаз али нису имале излаз на нивоу одређеног дистрибутивног подручја у периоду дужем од две године и чија вредност је износила 137.414 хиљада динара. Поменуте залихе су анализирани по питању испуњености техничких стандарда и стандарда квалитета, по питању оштећености, застарелости, прописаног рока употребе и осталих разлога због којих се залихе не могу користити у даљем пословању. Тестирањем је утврђено да се залихе у вредности од најмање 108.379 хиљада динара не могу користити у даљем пословању Друштва, при чему поменуте залихе нису расходеване нити су обезвређене и приказане су по врстама у наредној табели.

Табела број 12: Преглед залиха које се не могу користити у пословању

-у хиљадама динара-

Редни број	Врста залиха	Вредност
1	Залихе горива и мазива	197
2	Залихе ХТЗ опреме	36.330
3	Залихе сировина и материјала	60.874
4	Залихе потрошног материјала	4.241
5	Залихе резервних делова	1.243
6	Залихе ситан инвентара	5.494
	Укупно	108.379

Налаз: У пословним књигама и финансијским извештајима за 2019. годину, Друштво је исказало залихе у вредности од најмање 108.379 хиљада динара које се не могу користити у даљем пословању Друштва, а које нису расходоване/обезвређене, услед чега су залихе више исказане, а расходи по основу расходовања/обезвређења залиха мање исказани за 108.379 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво интерним актима не уреди метод рачуноводствене процене нето оствариве вредности залиха постоји ризик неконзистентне примене одабраног метода.

Препорука број 7: Препоручује се Друштву да интерним актом уреди метод рачуноводствене процене нето оствариве вредности залиха који ће се применити на све залихе са стањем на крају извештајног периода, а ефекти примене обухватити у пословним књигама.

3.3.5.1. Плаћени аванси за залихе и услуге

Друштво је у оквиру плаћених аванса за залихе и услуге исказало износ од 622.543 хиљада динара, који се односи на:

Табела број 13: Преглед плаћених аванса за залихе и услуге

-у хиљадама динара-

Плаћени аванси за залихе и услуге	2019. година	2018. година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	19.478	58.527
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству	393	557
Плаћени аванси за услуге у земљи	754.054	908.023
Исправка вредности плаћених аванса	(151.382)	(152.533)
Укупно	622.543	814.574

Плаћени аванси за услуге у земљи исказани у износу од 754.054 хиљада динара односе се највећим делом на плаћене авансе правним лицима у земљи за пружање услуга електромонтаже и реконструкције електроенергетских постројења и друго.

Друштво је у оквиру плаћених аванса за услуге у земљи исказало и плаћене авансе за услуге извршитеља по основу утужених потраживања купаца у најмањем износу од 120.725 хиљада динара који се односе на период од 2015. године и раније године. С обзиром да су наведени дати аванси старији од једне године Друштво је било у обавези да изврши процену на обезвређење датих аванса према параграфима 58-62 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и чланом и 34 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Друштва.

У поступку ревизије Друштво је у пословним књигама спровело одговарајућа књижења трошкова реализованих услуга из ранијих година за које су плаћени аванси јавним извршитељима у ранијим годинама у износу од 69.064 хиљада динара.

Налаз: Друштво није извршило процену умањења вредности плаћених аванса за услуге у земљи у најмањем износу од 120.725 хиљада динара који потичу из ранијих година и односе се на дате авансе извршитељима по основу извршних поступака за наплату потраживања од купаца који су покренути пре статусне промене издвајања дела имовине и обавеза Друштва уз припајање код ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, којом су потраживања над којима је покренут поступак извршења пренета на ЈП ЕПС-огранак Снабдевање који је преузео улогу извршног повериоца. Наведено представља објективни доказ да постоји значајна неизвесност у погледу враћања ових аванса, односно да је дошло до умањења вредности ових аванса у смислу параграфа 58-62 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и чланом и 34 став 7 Одлуке о рачуноводственим политикама и начелима Друштва.

Ризик: Ако Друштво не врши процену обезвређења плаћених аванса за залихе и услуге, постоји могућност да је вредност датих аванса у финансијским извештајима прецењена.

Мере предузете у поступку ревизије: Друштво је у пословним књигама спровело одговарајућа књижења трошкова реализованих услуга из ранијих година за које су плаћени аванси јавним извршитељима у ранијим годинама у износу од 69.064 хиљада динара.

Препорука број 8: Препоручује се Друштву да на крају сваке пословне године изврши анализу и процену постојања објективних доказа да је дошло до умањења вредности датих аванса односно реализације послова за које су аванси дати и да на основу извршене процене или прибављених доказа о реализацији послова за које су аванси дати спроведе одговарајуће евидентирање у пословним књигама.

3.3.6. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје на дан 31. децембра 2019. године исказана су у износу од 22.703.247 хиљада динара и дата су следећом табелом:

Табела број 14: Потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2019.година	2018.година
Купци у земљи - матична и зависна правна лица	21.739.853	22.432.439
Купци у земљи	67.505.439	65.379.508
Купци у иностранству	31	
Остала потраживања по основу продаје	102.753	132.601
Исправка вредности потраживања по основу продаје	(66.644.829)	(64.791.015)
Укупно	22.703.247	23.153.533

3.3.6.1. Купци у земљи – матична и зависна правна лица

Табела број 15: Потраживања од матичног правног лица

-у хиљадама динара-

Назив	2019.година	2018.година
Купци у земљи - матична и зависна правна лица	21.739.853	22.432.439
Исправка вредности потраживања од матичног правног лица	(8.808)	(8.808)
Укупно	21.731.045	22.423.631

Потраживања од матичног правног лица ЈП „Електропривреда Србије“ Београд на дан 31. децембар 2019. године углавном се односе на потраживања по рачунима за услуге приступа дистрибутивном систему за месеце октобар, новембар и децембар 2019. године испостављене на основу уговора о приступу дистрибутивном систему закључених између Друштва и матичног правног лица.

Екстерним потврдама салда (конфирмацијама) потврђено је књиговодствено стање потраживања од матичног правног лица.

3.3.6.2. Купци у земљи

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 971.201 хиљада динара и њихова структура дата је следећом табелом:

Табела број 16: Структура потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања од купаца у земљи		
За испоручену електричну енергију - домаћинства	37.167.357	35.781.052
За испоручену електричну енергију - правна лица	24.617.922	24.106.143
За испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању, стечају и ликвидацији	4.215.314	4.299.249

Назив	2019. година	2018. година
Остала потраживања од предузећа у реструктурирању	9.251	10.098
Потраживања од купаца за услуге	1.495.595	1.182.966
Свега – потраживања од купаца у земљи	67.505.439	65.379.508
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи		
За испоручену електричну енергију - домаћинства	(37.060.441)	(35.631.082)
За испоручену електричну енергију - привреда	(24.583.816)	(24.052.960)
За испоручену електричну енергију - предузећа у реструктурирању, стечају и ликвидацији	(4.215.314)	(4.299.113)
Остала потраживања од предузећа у реструктурирању	(9.251)	(10.098)
Потраживања од купаца за услуге	(665.416)	(657.380)
Свега – исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(66.534.238)	(64.650.633)
Укупно	971.201	728.875

3.3.6.3. Остала потраживања по основу продаје

Табела број 17: Остала потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Остала потраживања по основу продаје	102.753	132.601
Исправка вредности осталих потраживања по основу продаје	(101.783)	(131.574)
Укупно	970	1.027

3.3.6.4 Исправка вредности потраживања по основу продаје

Исправка вредности потраживања од купаца на дан 31. децембар 2019. године, према старосној структури и доспелости дата је следећом табелом:

Табела број 18: Старосна структура потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	Износ		
	Фактурисани износ потраживања	Исправка вредности потраживања	Књиговодствена вредност потраживања
Недоспела потраживања од купаца	17.112.814		17.112.814
Доспела исправљена потраживања од купаца	66.644.829	(66.644.829)	
Доспела неисправљена потраживања од купаца, старости до 365 дана	5.590.433		5.590.433
Укупно	89.348.076	(66.644.829)	22.703.247

3.3.7. Друга потраживања

Друга потраживања на дан 31. децембар 2019. године исказана су у износу од 970.352 хиљада динара и односе се на:

Табела број 19: Структура других потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања за камате	213.913	276.214
Исправка вредности потраживања за камате	(190.557)	(239.263)
Свега – потраживања за камате	23.356	36.951
Потраживања од запослених	28.407	33.511
Исправка вредности потраживања од запослених	(16.426)	(19.915)
Свега – потраживања од запослених	11.981	13.596
Потраживања од буџетских корисника и преплаћени порези и доприноси	933.377	1.173.285
Исправка вредности потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	(27.646)	(27.646)

Назив	2019. година	2018. година
Свега – потраживања по основу буџетских корисника и преплаћених пореза и доприноса	905.731	1.145.639
Потраживања по основу накнада штете	3.941	3.451
Потраживања од наплатних места	1.425	1.514
Остала потраживања од правних лица у саставу ЕПС групе	13.570	493.795
Остала потраживања	68.068	58.522
Исправка вредности осталих потраживања	(57.720)	(46.671)
Свега – остала потраживања	29.284	511.611
Укупно	970.352	1.707.797

Потраживања од буџетских корисника и преплаћени порези и доприноси исказани у износу од 933.377 хиљада динара највећим делом односе се на потраживања за више плаћени порез на добит у износу од 784.372 хиљаде динара.

3.3.8. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2019. године у износу од 84.613 хиљада динара односе се на:

Табела број 20: Структура краткорочних финансијских пласмана

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	721	721
Текућа доспећа дугорочних финансијских пласмана	2.052	1.285
Текућа доспећа дугорочних репрограмираних потраживања од купаца за електричну енергију и услуге	81.379	0
Краткорочна репрограмирана потраживања за електричну енергију	9.072	8.888
Остали краткорочни финансијски пласмани	33.025	33.025
Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана	(41.635)	(41.310)
Укупно	84.614	2.609

Најзначајнији износ у оквиру текућих доспећа дугорочних репрограмираних потраживања од купаца за електричну енергију и услуге, од 72.040 хиљада динара, односи се на потраживање од оператора КДС Корепникус Tehnology д.о.о., Београд, по Споразуму о репрограму дуга од 30. јула 2019. године. (Напомена 3.3.4. Дугорочна потраживања).

3.3.9. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 11.532.666 хиљада динара и односе се на:

Табела број 21: Готовински еквиваленти и готовина

- у хиљадама динара –

Готовина и готовински еквиваленти	2019. година	2018. година
Хартије од вредности – готовински еквиваленти	198	59
Текући (пословни) рачуни	11.350.659	14.493.836
Благајна	15	263
Издвојена новчана средства	15.255	15.255
Девизни рачун	166.305	167.341
Новчана средства чије је коришћење ограничено или вредност умањена	417.623	417.623
Исправка вредности новчаних средстава чије је коришћење ограничено или вредност умањена	(417.389)	(417.389)
Укупно	11.532.666	14.676.988

Табела број 22: Текући рачуни по банкама

- у хиљадама динара -

Текући рачуни по банкама	2019. година
Интеза банка, а.д., Београд	5.583.818
Директна банка а.д., Крагујевац	2.094.078
Поштанска штедионица, а.д., Београд	2.000.397
НЛБ банка а.д., Београд	691.969
Комерцијална банка, а.д., Београд	286.589
Addiko банка а.д., Београд	273.064
Српска банка а.д., Београд	200.481
Војвођанска банка а.д., Нови Сад	171.021
Остали текући рачуни	49.242
Укупно	11.350.659

Табела број 23: Девизни рачуни по банкама

- у хиљадама динара -

Девизни рачуни по банкама	2019. година
Интеза банка, а.д., Београд	166.305
Укупно	166.305

Исправка вредности новчаних средстава односи се на новчана средства која су депонована код банака над којима је покренут стечајни поступак – Универзал банка а.д. Београд у стечају, Беобанка а.д. Београд у стечају и Борска банка а.д. Бор у стечају.

3.3.10. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност на дан 31. децембар 2019. године исказан је у износу од 2.066.297 хиљада динара.

Табела број 24: Порез на додату вредност

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Разграничени порез на додату вредност	2.066.297	2.631.369
Укупно	2.066.297	2.631.369

Разграничени порез на додату вредност исказан у износу од 2.066.297 хиљада динара односи се на претходни порез који је Друштво искористило након датума биланса стања за умањење својих обавеза по основу пореза на додату вредност.

3.3.11. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења су у финансијским извештајима исказана у износу од 2.493.745 хиљада динара и односе на:

Табела број 25: Структура активних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Унапред плаћени трошкови	100.595	100.595
Разграничени трошкови по основу обавеза	170	170
Остала активна временска разграничења	2.392.980	864.252
Укупно	2.493.745	965.017

Друштво је у билансу стања на дан 31. децембар 2019. године исказало на унапред плаћеним трошковима износ од 100.595 хиљада динара који односи на расходе који су настали у 2017. години и ранијим годинама.

Налаз: У финансијским извештајима за 2019. годину на позицији активна временска разграничења исказани су унапред плаћени трошкови у износу од 100.595 хиљада динара који се односе расходе који су настали у ранијим годинама, и који немају карактер активних временских разграничења односно унапред плаћених трошкова у смислу члана 22 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину преценило износ активних временских разграничења за 100.595 хиљада динара а у финансијским извештајима за раније године потценило расходе ранијих година у истом износу.

Ризик: Ако Друштво у финансијским извештајима не врши правилно разграничење трошкова на периоде на који се исти односе то може имати утицај на истинитост и објективност финансијских извештаја Друштва.

Препорука број 9: Препоручује се Друштву да изврши корекцију прецењених активних временских разграничења-унапред плаћених трошкова и ефекте истих исказе у складу са захтевима МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Остала активна временска разграничења се односе на:

Табела број 26: Структура осталих активних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Разграничени трошкови по основу осигурања имовине	214.535	186.427
Технички conto за евидентирање пореза на додату вредност	1.179.798	486.515
Активна временска разграничења из односа са матичним правним лицем	827.531	20.151
Остала активна временска разграничења	171.116	171.159
Укупно	2.392.980	864.252

Разграничени трошкови осигурања у износу од 214.535 хиљада динара односе се на трошкове осигурања имовине који припадају наредној години а који су исказани на фактурама осигуравајућег друштва издатим у 2019. години.

Технички conto за евидентирање пореза на додатну вредност највећим делом се односи на евидентирање пореза на додату вредност садржаног у примљеним авансима у износу од 534.585 хиљада динара као и на делимично оспорене фактуре Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд издате по основу продаје електричне енергије за накнаду губитака у дистрибутивном систему за новембар и децембар 2019. године у износу од 444.452 хиљаде динара.

Записником о усаглашавању међусобних обавеза и потраживања између ЈП ЕПС-Управа и ОДС „ЕПС Дистрибуција“, Београд на дан 31. децембар 2019. године од 21. јула 2020. године утврђена је неусаглашеност стања која се у највећој мери односи на делимично оспорене фактуре Јавног предузећа „Електропривреда“, Србије Београд за испоручену електричну енергију за надокнаду губитака у дистрибутивном систему за новембар и децембар 2019. године у износу од 444.452 хиљаде динара. Фактуре су оспорене у делу обрачунате акцизе на испоручену електричну енергију и припадајућег пореза на додату вредност на акцизу, дописом упућеним матичном правном лицу број 04.000-08.01-37245/1-20 од 3. фебруара 2020. године.

Матично правно лице је у одговору на поднети допис Друштва, навело да је предмет оспоравања обрачунат у складу са члан 40и Закона о акцизама и Правилником о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу, члан 5. став 3. Даље у одговору је наведено да с обзиром да су рачуни урађени у складу са законом,

захтев Друштва за оспоравањем рачуна се не може прихватити. Чланом 40и Закона о акцизама је прописана обавеза снабдевачу електричном енергијом (у конкретном случају ЈП ЕПС, Београд) да обрачунава и у месечним рачунима исказује износ акцизе на испоручену електричну енергију. Чланом 40н Закона о акцизама прописано је да ближе услове, начин и поступак обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију, као и остваривање ослобођења прописује министар. Министар финансија је донео Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу у коме су у члану 5 прописани услови под којима обвезник акцизе може да оствари ослобођење од плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу. Ставом 3 члана 5 поменутог Правилника је прописано право обвезника акцизе да може да оствари ослобођење од плаћања акцизе за испоручену електричну енергију лицима за надокнаду губитака у преносном или дистрибутивном систему ако та лица поседују лиценцу за обављање енергетске делатности у складу са Законом којим се уређује област енергетике.

Према информацијама и документацији добијеним од Друштва до дана издавања овог извештаја поступак за добијање лиценце за обављање енергетских делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом започет 2. септембра 2016. године, није окончан (Напомена 1 – Основни подаци о субјекту ревизије).

Друштво је трошкове акцизе за набављену електричну енергију за покриће губитака у дистрибутивном систему по фактурама за месеце новембар и децембар 2019. године у износу од 370.377 хиљада динара и припадајући порез на додату вредност на акцизу у износу од 74.075 хиљада динара исказало на позицији активних временских разграничења. На позицији пасивних временских разграничења је исказан износ обавезе према матичном правном лицу у износу од 444.452 хиљада динара.

Активна временска разграничења из односа са матичним правним лицем у износу од 827.531 хиљаду динара се односе на неусаглашени износ између Друштва и Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд утврђен Записником о усаглашавању СЛА фактура издатих за 2019. годину. Неусаглашеност у истом износу је констатована и Записником о усаглашавању потраживања и обавеза између Друштва и ЈП ЕПС Технички центар Београд са стањем на дан 31. децембар 2019. године. Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд је исказало већи износ потраживања у односу на износ обавезе које признаје Друштво за 827.531 хиљада динара.

Записником о усаглашавању СЛА фактура издатих за 2019. годину број 00.000.08.01.-197616/1-20 од 16. јула 2020. године Друштво је делимично оспорило фактуре за услуге одржавања електроенергетских објеката (ЕЕО) и мерних места (ММ) за месеце септембар, октобар, новембар и децембар 2019. године у износу од 689.609 хиљада динара без обрачунатог пореза на додату вредност, односно 827.531 хиљада динара са обрачунатим порезом на додату вредност. Фактуре Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд за услуге одржавања ЕЕО и ММ за септембар, октобар, новембар, и децембар 2019. године оспорене су у делу који се односи на трошкове ангажовања трећих лица од стране Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд на реализацији услуге одржавања ЕЕО и ММ. Наручилац услуга (Друштво) и извршилац услуга Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд су се записнички споразумели да ће износ од 689.609 хиљада динара без обрачунатог пореза на додату вредност у 2019. години остати као неусаглашен, као и да ће се активности на анализи расположиве документације и заузимању коначног става окончати у 2020. години, о чему ће уговорне стране сачинити записник или други одговарајући документ који ће бити основ за евидентирање у пословним књигама Наручиоца и Извршиоца и бити садржан у финансијским извештајима за 2020. годину.

Неусаглашени износ потраживања и обавеза са укљученим порезом на додату вредност у укупном износу од 1.271.983 хиљада динара обухваћен је записницима о усаглашавању стања између Друштва и матичног правног лица и евидентиран је у пословним књигама Друштва на позицији активних и пасивних временских разграничења. Евидентирање износа неусаглашених потраживања и обавеза преко конта активних и пасивних временских разграничења није у складу са природом позиција временских разграничења као ни са чланом 22 и 38 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину преценило позиције активних и пасивних временских разграничења за 1.271.983 хиљаде динара јер је на овим позицијама обухватило трансакције које по природи и по члану 22 и 28 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, не припадају временским разграничењима. Обухваћене трансакције преко активних и пасивних временских разграничења се односе на делимично оспорени износ обавеза Друштва према Јавном предузећу Електропривреда Србије Београд по издатим фактурама за услуге у износу од 827.541 хиљаду динара као и на делимично оспорени износ обавеза по фактурама за набавку електричне енергију за покриће губитака у дистрибутивном систему за месеце новембар и децембар 2019. године у износу 444.452 хиљаде динара

Ризик: Обухватањем трансакција у пословним књигама на погрешним рачунима, доводи до приказивања истих на неодговарајућим позицијама у финансијским извештајима, што у случају материјално значајног износа може имати за последицу да финансијски извештаји не приказују истинито и објективно финансијски положај и резултате пословања правног лица, а што може утицати на одлуке корисника финансијских извештаја.

Препорука број 10: Препоручује се Друштву да изврши корекције погрешно евидентираних трансакција на рачунима активних и пасивних временских разграничења у износу од 1.271.983 хиљада динара у складу са MPC 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке као и да изврши одговарајућа обелодањивања у Напоменама уз финансијске извештаје.

Остала активна временска разграничења у износу од 171.116 хиљада динара углавном се односе на неискоришћена средства по закљученом протоколу II између Друштва и Града Јагодина о начину измирења обавеза за утрошену електричну енергију, јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета града Јагодина у износу од 167.252 хиљаде динара. Протокол између привредног друштва Електросрбија д.о.о., Краљево и Града Јагодина закључен је 16. јуна 2010. године. Овим протоколом потписници су регулисали све међусобне обавезе поводом дуга за утрошену електричну енергију који је настао до 31. маја 2010. године и који ће настати до 30. септембра 2010. године свих јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета Града Јагодине и дуга Привредног друштва „Електросрбија“ д.о.о. Краљево који је настао по основу накнаде за градско грађевинско земљиште (рента) и пореза на имовину закључно са 31. мајем 2010. године, као и дуга по основу ренте који ће настати у наредних 15 година и дуга по основу пореза на имовину у наредних 10 година.

Потписници овог Протокола сагласно утврђују да јавна предузећа и установе која се финансирају из буџета Града Јагодине за све обавезе поводом утрошка електричне енергије закључно са 31. мајем 2010. године дугују 264.550.239 динара и да Привредно друштво „Електросрбија“ д.о.о., Краљево, огранак Електродистрибуција Јагодина по основу накнаде за градско грађевинско земљиште (ренте) и пореза на имовину на дан 31. мај 2010. године дугује 1.919.213 динара.

Друштво је 4. септембра 2019. године, покренуло управни спор пред Управним судом Србије подношењем пет тужби против Града Јагодине ради поништаја коначних решења Града Јагодина о утврђивању накнаде за коришћење грађевинског земљишта за 2009, 2010, 2011, 2012 и 2013. годину у укупном износу од 162.066.359 динара. По основу издатих решења Града Јагодина за накнаде за градско грађевинско земљиште за 2009, 2010, 2011, 2012 и 2013. годину, у пословним књигама Друштва нису евидентиране стварне обавезе нити су у напоменама уз финансијске извештаје за 2019. годину ове обавезе обелодањене као потенцијалне. У достављеном прегледу стања на рачунима локалних пореских прихода за Град Јагодину на дан 31. децембар 2019. године исказно је дуговање Друштва по основу накнаде за коришћење грађевинског земљишта у износу главнице од 28.953.826 хиљада динара и камате од 15.889.578 динара.

Налаз: У финансијским извештајима Друштва за 2019. годину у оквиру позиције активна временска разграничења исказан је износ од 167.252 хиљаде динара који се односи на унапред плаћен порез на имовину и накнаде за коришћење грађевинског земљишта сагласно закљученом протоколу II између Друштва и Града Јагодина о начину измирења обавеза за утрошену електричну енергију јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета града Јагодина. У поступку ревизије нису пружени докази који би потврдили да ће исказани износ активних временских разграничења од 167.252 хиљаде динара у наредном периоду бити искоришћен на начин предвиђен закљученим протоколом II између Друштва и Града Јагодина, због чега се нисмо уверили да су исказана активна временска разграничења у складу са чланом 22 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике.

Ризик: Обухватањем трансакција у пословним књигама на неодговарајућим рачунима, у случају материјално значајног износа може имати за последицу да финансијски извештаји не приказују истинито и објективно финансијски положај и резултате пословања правног лица, а што може утицати на одлуке корисника финансијских извештаја.

Препорука број 11: Препоручује се Друштву да изврши анализу будућег коришћења рачуна активних временских разграничења у износу од 167.252 хиљаде динара насталих по закљученом протоколу II између Друштва и Града Јагодина о начину измирења обавеза за утрошену електричну енергију, јавних предузећа и установа које се финансирају из буџета града Јагодина у и да на основу извршене анализе евентуалне корекције спроведе у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.12. Ванбилансна евиденција

Друштво је исказало ванбилансне евиденције у укупном износу од 6.906.566 хиљада динара, које обухватају:

Табела број 27: Преглед ванбилансне активне/пасиве по износима за 2018. и 2019. годину

-у хиљадама динара-

Опис	2019. година	2018. година
Дата јемства, гаранције и друга права/обавезе за дата јемства, гаранције и друга права	6.591.378	5.797.558
Хартије од вредности које су ван промета /обавезе за хартије од вредности које су ван промета	315.188	315.188
Укупно	6.906.566	6.112.746

Правилима о раду дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, у члану 6 тачка 6.3 прописано је да обавезе које преузима закључењем Уговора о приступу дистрибутивног системе, корисник дистрибутивног система обезбеђује средством финансијског обезбеђења плаћања, те да је то битан елемент Уговора о приступу дистрибутивном систему и/или одложни услов за правно дејство тог Уговора.

Наведеним Правилима о раду дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, прописано је и да корисник дистрибутивног система, обезбеђује једно од следећих средстава финансијског обезбеђења плаћања код банке са седиштем у Републици Србији:

- 1) наменски (гарантни) депозит по револвинг начелу,
- 2) банкарску гаранцију плативу на први позив и без приговора,
- 3) банкарску гаранцију плативу на први позив и без приговора са револвинг клаузулом.

Друштво је Уговором о приступу дистрибутивном систему закљученим са ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, у члану 17 уговорило средства обезбеђења плаћања услуге приступа дистрибутивном систему у виду депозита по револвинг начелу на износ од 6.119.645.437,86 динара, у складу са Правилима о раду. Анексом (на поменути уговор) бр. IV, број 03.000-Д08.01-14957/4-19 од 11. априла 2019. године, промењена је висина средстава финансијског обезбеђења плаћања услуге приступа дистрибутивном систему на износ од 6.739.965.140,32 динара.

Потребна средства финансијског обезбеђења плаћања услуге приступа дистрибутивном систему на износ од 6.739.965.140,32 динара, и која су важила и на 31. децембар 2019. године (у складу са условима прописаним Правилима о раду) обезбеђена су у виду:

1) Уговора о наменском депозиту бр. 938/18 од 31. децембар 2018. године, као и припадајућег Анекс бр. 1, од 22. новембра 2019. (анексом је смањен износ депозита са 6.119.645.437,86 динара на 3.671.787.261,86 динара). Уговор је потписан између Unicredit bank Србија а.д., Београд, ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, као депонента и ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд. Наведени депозит има намену (како је наведено у уговору) пружања обезбеђења ЕПС Дистрибуцији за новчана потраживања која могу настати у њену корист, према Депоненту, по основу Уговора о основном послу (Уговора о приступу дистрибутивном систему). Наведеним уговором је депонент, ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, овластила ОДС „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд да може неопозиво да располаже средствима Депонента у случају да овај не изврши на време своје новчане обавезе према ЕПС Дистрибуција у износу своје месечне обавезе, а максимално до висине уговореног депозита. Такође је уговорено и да се депозит полаже на неодређено време, односно на период важења Уговора о основном послу (Уговора о приступу дистрибутивном систему).

2) Гаранције за обезбеђење плаћања издате од стране АИК банка а.д., Београд у корист Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд и то:

- бр. 105060000000616665 на износ од 620.319.702,46 динара. Гаранција обезбеђује да корисника безусловно, без права приговора и на његов први позив исплати било који износ, а највише до висине гарантованог износа.
- бр. 105060000000664680 на износ од 1.223.929.088,00 динара. Гаранција обезбеђује да корисника безусловно, без права приговора и на његов први позив исплати било који износ, а највише до висине гарантованог износа. и
- бр. 105060000000664777 на износ од 1.223.929.088,00 динара. Гаранција обезбеђује да корисника безусловно, без права приговора и на његов први позив исплати било који износ, а највише до висине гарантованог износа.

Увидом у аналитичке прегледе ванбилансне активе и пасиве утврђено је да средства финансијског обезбеђења плаћања приступа дистрибутивном систему, како дата од стране ЈП „Електропривреда Србије“, Београд у износу од укупно 6.739.965 хиљада динара, (за 3.671.787 хиљаде динара гарантовани депозит, а за 3.068.178 хиљада динара примљене банкарске гаранције), тако и од других снабдевача, нису садржана у износу приказане ванбилансне активе и пасиве.

Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике чланом 64 и 65 прописно је да у ванбилансној евиденцији, на рачунима групе 88 – Ванбилансна актива, и 89 – Ванбилансна пасива, исказују се, између осталог, и гаранције и друга јемства.

Налаз: У пословним књигама и финансијским извештајима за 2019. годину, у оквиру ванбилансне евиденције, Друштво није исказало средства финансијског обезбеђења на име наплате приступа дистрибутивном систему, у најмањем износу од 6.739.965 хиљаде динара, што није у складу са чланом 64 и 65 Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Ризик: Исказивање непотпуних података у ванбилансним евиденцијама Друштва, може имати за последицу да корисници финансијских извештаја неће имати потребне информације о износима свих средстава обезбеђења, гаранцијама и јемствима.

Препорука број 12: Препоручује се Друштву да употпуни ванбилансне евиденције са средствима финансијског обезбеђења за наплату приступа дистрибутивном систему.

3.3.13. Капитал

Капитал је у финансијским извештајима, на дан 31. децембар 2019. године, исказан у износу од 233.751.723 хиљаде динара и односи се на:

Табела број 28: Структура капитала

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Основни капитал	77.928.955	77.928.955
Ревалоризационе резерве	175.423.090	176.143.688
Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања	(278.999)	(146.301)
Нереализовани губици по основу ХОВ и других компоненти свеобухватног резултата	(29.957)	(41.691)
Нераспоређени добитак/губитак	(19.291.366)	(11.611.708)
Укупно	233.751.723	242.272.943

3.3.13.1. Основни капитал

Основни капитал Друштва, исказан у пословним књигама са стањем на дан 31. децембар 2019. године, износи 77.928.955 хиљада динара, и односи се на:

Табела број 29: Основни капитал

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Удели друштва са ограниченом одговорношћу	77.798.214	77.798.214
Остали основни капитал	130.741	130.741
Укупно	77.928.955	77.928.955

Друштво је у финансијским извештајима, на дан 31. децембар 2019. године исказало основни капитал у укупном износу од 77.798.214 хиљада динара.

Основни капитал Друштва дефинисан је Одлуком о оснивању Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд, број 08.01.-9.1.1.0-308571/1-15 од 9. децембра 2015. године (пречишћен текст). Оснивач Друштва је Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд. Наведеном Одлуком, у члану 26 утврђено је да укупан регистрован основни капитал Друштва износи 97.876.422.291,85 динара и то: неновчани капитал 97.876.207.020,90 динара и новчани капитал 215.270,95 динара. Даље је, у истом члану, наведено да се као резултат статусне промене издвајања дела имовине и обавеза Друштва, зависног-контролисаног друштва Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, као Друштва преносиоца и преноса имовине и обавеза припајањем матичном-контролном друштву Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд, као друштву стицаоцу, основни капитал Друштва смањује на уписаном неновчаном улогу за износ од 10.937.515.394,88 динара.

У ставу 3 члана 26 Оснивачког акта, наведено је да након регистрације статусне промене основни капитал Друштва износи 86.938.906.896,97 динара и то:

- 86.938.691.626,02 динара неновчани капитал и
- 215.270,95 динара новчани капитал.

У истом члану је наведено и да је основни капитал уплаћен и унет у целости и да основни капитал чини један удео Оснивача, као јединог члана са 100% учешћа у основном капиталу Друштва.

Одлуком о оснивању, чланом 31 став 1 тачка б), утврђено је да Надзорни одбор Оснивача, у обављању функције Скупштине Друштва, између осталог, одлучује о повећању и смањењу основног капитала Друштва и додатним уплатама, као и да о том питању, Надзорни одбор Оснивача одлучује на предлог директора Оснивача.

Увидом у податке о основном капиталу, код Агениције за привредне регистре, утврђено је да износ регистрованог капитала одговара износу наведеном у Одлуци о оснивању Друштва од 9. децембра 2015. године (пречишћен текст).

Из свега наведеног проистиче да је износ основног капитала, исказан у пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, у износу од 77.798.214 хиљада динара, мањи за 9.140.693 хиљада динара, у односу на износ основног капитала утврђеног у Оснивачком акту Друштва и који је регистрован код Агенције за привредне регистре у износу од 86.938.907 хиљада динара.

Анализирајући податке о променама на основном капиталу претходних година и приликом претходне статусне промене, утврђено је да је Закључком 05 Број: 023-15149/2014 од 27. новембра 2014. године Влада Републике Србије прихватила Програм реорганизације Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд, с тим у вези Надзорни одбор Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, у функцији Скупштине Друштва на 8. седници, одржаној 25. маја 2015. године, донео је Одлуку број 9110-01-466-15 о статусној промени припајања Привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије Привредном друштву за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“ д.о.о., Београд.

На основу ове Одлуке, 1. јуна 2015. године закључен је Уговор о статусној промени припајања Друштва преносилаца и то привредних друштва за дистрибуцију електричне енергије:

- „Електровојводина“ д.о.о., Нови Сад,
- „Електросрбија“ д.о.о., Краљево,
- „Југоисток“ д.о.о., Ниш и
- „Центар“ д.о.о., Крагујевац,

са Друштвом стицаоцем - Привредним друштвом за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција-Београд“ д.о.о., Београд, којим Друштва преносиоци преносе своју целокупну имовину и обавезе Друштву стицаоцу и престају са постојањем без спровођења ликвидације, док Друштво стицалац наставља са постојањем и наставља да послује са истом претежном делатношћу и седиштем, као универзални правни следбеник Друштва преносилаца, с тим да ће се у поступку статусне промене извршити истовремено повећање основног капитала, као и промена пословног имена Друштва.

У Уговору о статусној промени припајања је наведено да ће основни капитал Друштва стицаоца бити повећан после припајања тако да ће бити једнак збиру основних капитала Друштва стицаоца и Друштва преносиоца регистрованих у Регистру провредних друштава код Агенције за привредне регистре, који уплаћен и унет у целости износи 97.876.422.291,85 динара.

Наведени износ основног капитала из Уговора о статусној промени припајања садржан је и у Одлуци о оснивању након прве статусне промене од 25. маја 2015. године.

По подацима из бруто биланса Друштва преносилаца и Друштва стицаоца, на дан 30.06.2015. године, (пре статусне промене) који су нам презентовани у току вршења ревизије, о износу основног капитала-удела друштва са ограниченом одговорношћу, утврђено је следеће:

Табела број 30: Основни капитал Друштва преносиоца и Друштва стицаоца на 30. јун 2015. године

-у хиљадама динара-

Учесници статусне промене припајања од 01. јула 2015.	Износ основног капитала на 30.6.2015. године
„Електровојводина“ д.о.о., Нови Сад,	33.469.693
„Електросрбија“ д.о.о., Краљево,	21.860.171
„Југоисток“ д.о.о., Ниш	12.091.200
„Центар“ д.о.о., Крагујевац,	5.165.492
„Електродистрибуција-Београд“ д.о.о., Београд	16.144.760
Укупно основног капитала на дан 30. јун 2015. године	88.731.316

Увидом у Биланс стања, Друштва стицаоца „Електродистрибуција-Београд“, д.о.о., Београд (након статусне промене промењен назив у Оператор дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд), на дан 01. јула 2015. године, након статусне промене припајања, износ основног капитала-удели друштва са ограниченом одговорношћу, износи 88.731.316 хиљада динара.

Из свега горе наведеног, проистиче да неусаглашеност, односно мање исказан износ Удела друштава с ограниченом одговорношћу, у пословним књигама Друштва у односу на оснивачка акта, датира још од прве статусне промене припајања, од 01. јула 2015. године.

Остали основни капитал у износу од 130.741 хиљаду динара, по образложењу стручних служби Друштва, потиче из ранијих година и односи се на средства која представљају „Фонд заједничке потрошње за потребе становања и друге потребе“, који представљају изворе средстава по прописима који су важили до 31. јануара 2003. године.

3.3.13.2. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнине, постројења и опреме

Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнине, постројења и опреме на дан 31. децембар 2019. године износе 175.423.090 хиљада динара. Последња процена фер вредности рађена је са стањем на дан 31. јануар 2016. године. Одлуком о рачуноводственим политикама и начелима Друштва (пречишћен текст), у члану 10, прописано је да се некретнине, постројења и опрема, а које служе за обављање енергетске

делатности, после почетног признавања исказују по ревалоризованом износу који представља њихову фер вредност на датум ревалоризације, умањену за накнадну акумулирану амортизацију и накнадне акумулиране губитке због умањења вредности.

Промене ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме у односу на почетно стање на дан 01. јануар 2019. године, које је износило 176.143.688 хиљада динара, односно износ од 720.598 хиљада динара, последица је расхода средстава која имају ревалоризационе резерве, по извршеном попису, као и искњижења неизграђеног грађевинског и пољопривредног земљишта, услед престанка права коришћења по Закључцима Владе Републике Србије (Напомена 3.3.2.2. Земљиште).

Структуру ревалоризационих резерви по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме на дан 31. децембар 2019. године чини:

Табела број 31 : Структура ревалоризационих резерви НПО

- у хиљадама динара-

Назив	Износ
Ревалоризационе резерве-ефекти процене земљишта	6.862.457
Ревалоризационе резерве-ефекти процене грађевинских објеката	46.267.220
Ревалоризационе резерве-ефекти процене постројења и опреме	122.237.583
Ревалоризационе резерве-ефекти процене осталих основних средстава	53.870
Ревалоризационе резерве-ефекти процене стратешких резервних делова	1.960
Укупно	175.423.090

3.3.13.3. Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата

Нереализовани добици и губици по основу хартија од вредности и других компоненти свеобухватног резултата исказани су на дан 31. децембар 2019. године у износу од 308.956 хиљада динара.

Табела број 32 : Нереализовани губици по основу ХОВ и других компоненти осталог свеобухватног капитала

- у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Нереализовани добици по основу ХОВ	32.218	20.405
Нереализовани губици по основу ХОВ	(62.175)	(62.096)
Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања	(278.999)	(146.301)
Укупно	(308.956)	(187.992)

У току године остварена повећања у оквиру нереализованих добитака по основу хартија од вредности односе се повећање фер вредности акција које Друштво има код „Комерцијална банка“ а.д., Београд и „Дунав Осигурање“ а.д.о., Београд (Напомена 3.3.3. Дугорочни финансијски пласмани).

Актуарски губици на 31. децембар 2019. године износе 278.999 хиљада динара и представљају резултат поновног одмеравања садашње вредности обавеза по основу отпремнина а због промена у актуарским претпоставкама и искуственим пројекцијама (Напомена 3.3.14.1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених).

3.3.13.4. Нераспоређени добитак и губитак

Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године исказало нераспоређени добитак ранијих година у износу од 13.358.230 хиљада динара.

Губитак је на 31. децембар 2019. године исказан у укупном износу од 32.649.596 хиљада динара, од чега губитак ранијих година износи 26.894.132 хиљаде динара, а губитак текуће године је исказан у износу од 5.755.464 хиљаде динара.

Промене у оквиру нераспоређене добити и губитка ранијих година дат је у наредној табели:

Табела број 33 : Акумулирани губитак

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Губитак ранијих година-стање на дан 31. децембар 2018. године (након корекције почетног стања)	(27.394.674)
Нераспоређена добит ранијих година-стање на дан 31. децембар 2018. године	15.782.966
Отуђење основних средстава	279.179
Расподела добити ранијих година	(2.200.000)
Губитак текуће године	(5.755.464)
Остале промене	(3.373)
Акумулирани губитак на дан 31. децембар 2019.	(19.291.366)

Друштво је извршило корекцију почетног стања акумулираног губитка (првобитно исказаног у износу од 26.881.604 хиљада динара) за износ од укупно 513.070 хиљада динара и то по основу:

признавања актуарских губитака на основу актуарских претпоставки и дугорочних резервисања за примања запослених у складу са МРС – 19, након корекције обрачуна дугорочних резервисања за отпремнине и јубиларне награде за 2018. и 2017. годину. Укупан ефекат ових корекција на почетно стање акумулираног губитка износи 118.271 хиљаду динара. (Напомена 3.3.14.1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених);

– признавања обавеза за доприносе за бенифицирани радни стаж, које нису биле исказане у финансијским извештајима за 2018. годину, као и у ранијим годинама. Укупан ефекат ових корекција на почетно стање акумулираног губитка износи 244.118 хиљада динара. (Напомена 3.8.2. Корекције почетног стања)

– корекције обавеза за порез на добит за 2018. годину, по основу корекције пореског биланса и пореске пријаве за 2018. годину. Укупан ефекат ових корекција на почетно стање акумулираног губитка износи 76.823 хиљаде динара:

– по основу осталих корекција износ од 73.858 хиљада динара.

Износ промене од 279.179 хиљада динара (отуђења основних средстава) се односи на евидентиране износе ревалоризационих резерви у корист резултата по основу расхода основних средстава и искњиженог земљишта по основу престанка права коришћења у складу са Закључцима Владе Републике Србије (Напомена 3.3.2. Некретнине постројења и опрема).

Расподела добити ранијих година у износу од 2.200.000 хиљаде динара, односи се на остатак нераспоређене добити остварене за 2015. и 2017. годину (за 2015. годину у износу 1.338.318 хиљада динара и за 2017. годину у износу од 871.682 хиљаде динара), које су Одлуком Скупштине Друштва расподељене оснивачу ЈП „Електропривреда Србије“, Београд.

3.3.14. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана у износу од 3.925.423 хиљаде динара, односе се на:

Табела број 34: Структура дугорочних резервисања

-у хиљадама динара-

Дугорочна резервисања	2019. година	2018. година
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	2.281.129	1.852.812
Резервисања код судских спорова	1.644.294	1.528.361
Укупно	3.925.423	3.381.173

Промене на рачунима дугорочних резервисања у току 2019. и 2018. године биле су следеће:

Табела број 35: Промене на рачунима дугорочних резервисања у току 2019. и 2018. годину

-у хиљадама динара-

Опис	Резервисања за бенефиције запосленима по основу отпремнина и јубиларних награда	Резервисања по основу судских спорова	Укупно
Стање 1. јануара 2018. године	1.046.015	1.227.315	2.273.330
Корекција почетног стања	216.439		216.439
Кориговано стање 1. јануара 2018. године	1.262.454	1.227.315	2.489.769
Нова резервисања на терет биланса успеха	820.278	539.414	1.359.692
Нова резервисања призната у оквиру укупног осталог резултата	35.271		35.271
Искоришћена резервисања	(232.738)	(44.408)	(277.146)
Укидање резервисања	(32.453)	(193.960)	(226.413)
Стање 31. децембра 2018. године	1.852.812	1.528.361	3.381.173
Нова резервисања	535.479	608.227	1.143.706
Нова резервисања призната у оквиру укупног осталог резултата	132.698		132.698
Искоришћена резервисања	(226.786)	(114.012)	(340.798)
Укидање резервисања	(13.074)	(378.282)	(391.356)
Стање 31. децембра 2019. године	2.281.129	1.644.294	3.925.423

3.3.14.1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

Табела број 36: Структура резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених

-у хиљадама динара-

Дугорочна резервисања	2019. година
Резервисања за накнаде запослених по основу отпремнина	643.844
Резервисања за накнаде запослених по основу јубиларних награда	1.637.285
Укупно	2.281.129

Дугорочна резервисања за накнаде запослених исказана са стањем на дан 31. децембар 2019. године у укупном износу од 2.281.129 хиљада динара, односе се на резервисања за накнаде запослених по основу отпремнина за одлазак у пензију у износу од 1.637.285 хиљада динара и по основу јубиларних награда за 10, 20, 30, 35 и 40 година непрекидног рада у Друштву у износу од 643.844 хиљада динара.

Повећање дугорочних резервисања за накнаде запослених на дан 31. децембра 2019. године у односу на стање на дан 31. децембар 2018. године последица је промена у актуарским претпоставкама и методологији који су коришћени за обрачун у 2019. години у односу на кориговани обрачун са стањем на дан 31. децембар 2018. године према Смерницама о утврђивању актуарских претпоставки за обрачун резервисања за накнаде запосленима ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд у складу са МРС 19, број 04.0.0.0-08.01-110828/1-20 од 16. априла 2020. године и општим актима Друштва.

Друштво је Смерницама о утврђивању актуарских претпоставки за обрачун резервисања за накнаде запосленима ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд у складу са МРС 19 број 04.0.0.0-08.01-110828/1-20 од 16. априла 2020. године утврдило актуарске претпоставке за обрачун резервисања накнада и других бенефиција запослених за потребе израде извештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2019. године.

Дугорочна резервисања за накнаде запослених исказана са стањем на дан 31. децембар 2019. године извршена су коришћењем метода садашње вредности будућих очекиваних исплата према претходно наведеним Смерницама о утврђивању актуарских претпоставки за обрачун резервисања за накнаде запосленима ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд у складу са МРС 19.

Приликом одређивања садашње вредности будућих очекиваних исплата коришћена је дисконтна стопа која одговара криви приноса обвезница Републике Србије деноминираних у динарима, које по рачности одговарају пројектованом доспећу остварења отпремнина и јубиларних награда по сваком запосленом у распону од 1,941%-3,880%.

Друштво је стопу раста зарада пројектовало на нултом ниво узимајући у обзир да се годишња стопа увећања зараде одређује у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава¹³ као и Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору¹⁴.

Друштво је приликом обрачуна резервисања применило годишњу стопу флукуације запослених по појединачном дистрибутивном подручју у оквиру Оператора дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд као просек годишњих стопа флукуације у периоду од 2012-2019. године, а годишња стопа флукуације одређена је за сваку годину у посматраном периоду, као однос стварно остварених добровољних одласака и просечног броја запослених у тој години.

Табела број 37 –Преглед стопе флукуације по дистрибутивним подручјима

Назив дистрибутивног подручја	Стопа флукуације
Београд	0,27%
Нови Сад	0,28%
Краљево	0,08%
Ниш	0,09%
Крагујевац	0,16%

3.3.14.2. Резервисања по основу судских спорова

Друштво је по основу резервисања за судске спорове, на дан 31. децембар 2019. године, исказало износ од 1.644.294 хиљада динара.

Резервисања за судске спорове, у којима је Друштво тужена страна формирана су према процени надлежних стручних служби у оквиру организационих делова – дистрибутивних подручја Друштва, о губицима који могу произаћи по основу судских спорова.

Увидом у достављене прегледе судских спорова са проценом исхода спора, на основу којих је у пословним књигама извршено евидентирање резервисања по основу судских спорова уочено је следеће:

– Код ДП Ниш процена вероватноће губитка судских спорова исказана је у процентима који су коришћени за израчунавање износа резервисања применом вероватноће губитка у процентима на процењену вредност спора. На тај начин резервисани су и износи за судске спорове код којих је процењена вероватноћа губљења спора процењена на 50% или мање процената.

– Код ДП Крагујевац за све спорове, а код ДП Краљево и ДП Београд за смо један број спорова, вероватноћа губитка спора није децидно исказана у процентима, али су вршена резервисања и за спорове код којих је вероватноћа добијања и губитка спора једнака.

¹³ „Службени гласник РС“ бр. 116/14 и 95/2018

¹⁴ „Службени гласник РС“ број 93/12

– Код ДП Београд резервисани су износи и за спорове код којих је дата процена о позитивном исходу, тј. да ће бити добијени, резервисани су износи и за спорове код којих је назначено да је неизвештан исход, за спорове код којих је у прегледу назначено да су одбијени тужбени захтеви и враћени предмети, као и код спорова код којих је назначено да су окончани у корист Друштва.

– Код ДП Београд, ДП Ниш и ДП Крагујевац, вршено је резервисање и по основу судских спорова за које је, у поступку ревизије утврђено, да су исплаћени тужбени захтеви (окончани судски спорови на терет туженог – ОДС „ЕПС Дистрибуција“ Београд) у 2019. години и ранијим годинама.

– Код ДП Нови Сад, у датом прегледу судских спорова, су наведени сви судски спорови у којима је Друштво - ДП Нови Сад тужена страна и сви су процењени са негативним исходом, односно извршено је резервисање за све судске спорове.

У наставку је дат табеларни преглед са најмањим износима више извршених резервисања по основу судских спорова по горе описаним критеријумима:

Табела број 38: Износи резервисања по основу судских спорова на дан 31. децембар 2019. године по критеријумима који нису у складу са захтевима МРС 37

-у хиљадама динара-

Опис	Износ
Резервисани износи судских спорова са негативном процентом исхода од 50% и мање (да ће бити изгубљени)	224.960
Резервисани износи судских спорова, код којих је процењен позитиван исход спора (да ће бити добијени)	80.275
Резервисани износи судских спорова са знаком да су неизвесни	101.918
Резервисани износи судских спорова са знаком да су одбијени тужбени захтеви и враћени предмет	1.691
Резервисани износи судских спорова са знаком да су окончани у корист Друштва	13.473
Резервисани износи судских спорова за које је утврђено у поступку ревизије да су исплаћени у току 2019 или раније године	217.612
Укупно	639.929

Друштво, осим у ДП Нови Сад, у свим осталим дистрибутивним подручјима, нема устројену евиденцију за праћење судских спорова, на основу којих се врши резервисање, на начин да се могу пратити све релевантне промене у току године, које могу утицати на крајњи износ и процену резервисања. Из достављених прегледа се не виде износи укинутах и реализованих резервисања.

Ревизијом је утврђено, да ДП Београд, ДП Ниш и ДП Крагујевац, у пословним књигама не евидентирају на адекватан начин исплате по основу изгубљеног судског спора, односно укидање резервисања за спорове које је Друштво добило. Утврђено је да се:

- Евидентира трошак за укупно исплаћене износе по основу изгубљених судских спорова, без обзира да ли је и у ком износу извршено резервисање по том судском спору, односно исплата се не евидентира као умањење резервисања за судски спор до износа за који је извршено резервисање, већ се укупан износ исплате по изгубљеном судском спору евидентира као трошак,
- Исплате по основу изгубљених судских спорова се у укупном износу евидентирају као умањење резервисања за судске спорове без обзира да ли је и у ком износу извршено резервисање по том судском спору.
- По добијању судског спора, не врши се укидање резервисања у корист прихода.

Одлуком о рачуноводственим политикама и начелима Друштва (пречишћен текст), у члану 37, уређена је област резервисања на начин како је прописано и МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина.

Параграфом 14 МРС 37 Резервсања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина је прописано да се резервсање признаје када:

а) ентитет има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја;

б) је вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван да се измири обавеза и

ц) може да се направи поуздана процена износа обавезе.

Уколико ови услови нису испуњени, стандардом је прописано да резервсање неће бити признато.

Параграфом 23 истог МРС 37, прописано је, између осталог, да за обавезу која испуњава услове за признавање мора да постоји не само садашња обавеза већ и вероватноћа одлива ресурса који представљају економске користи поводом измирења те обавезе. За сврху овог стандарда одлив ресурса или други догађај се сматра вероватним, када је вероватније него да није, да ће он настати, то јест вероватноћа да ће догађај настати је већа од вероватноће да неће. Када није вероватно да садашња обавеза постоји, ентитет обелодањује потенцијалну обавезу, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који представљају економске користи мала (параграф 86).

Даље је параграфом 26 прописано да у крајње ретком случају у којем поуздана процена не може да се направи, обавеза која постоји не може да се призна. Та обавеза се обелодањује као потенцијална обавеза (параграф 86).

МРС - 37 Резервсања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина прописује и да се резервсања поново разматрају на крају сваког извештајног периода и коригују ради одражавања најбоље текуће процене. Када више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтеван да се измири обавеза, резервсање се укида (параграф 59), и да се резервсање користи само за издатке за које је резервсање првобитно било признато (параграф 61).

Налаз: Друштво је у финансијским извештајима за 2019. годину више исказало резервсања по основу губитака судских спорова у најмањем износу од 639.929 хиљада динара која нису извршена у складу са захтевима прописаним чланом 37 усвојених рачуноводствених политика Друштва и параграфима 14, 23, 59 и 61 МРС 37 Резервсања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, а односе се на:

- извршена резервсања за спорове по којима је обавеза исплаћена и за спорове који су окончани у корист Друштва, односно по којима не постоји садашња обавеза (законска или изведена) као последицу прошлог догађаја
- извршена резервсања обрачуната применом вероватноће настанка губитка судских спорова исказане у процентима на процењену вредност спора, што није у складу са захтевима параграфа 23 МРС 37 Резервсања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
- извршена резервсања за судске спорове у којима је процењен позитиван исход, или је исход неизван, и код којих су одбијени тужбени захтеви
- спорове за које, због непостојања одговарајуће аналитичке евиденције, Друштво није на адекватан начин вршило укидање резервсања јер приликом укидања резервсања није доведен у везу износ који је резервисан и износ који је исплаћен а што је имало ефекте и на износе исказаних трошкова и прихода од укидања резервсања.

Због наведеног прецењени су трошкови резервисања за 2019. годину у износу од најмање 220.884 хиљада динара и за раније године у најмањем износу од 419.045 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не врши резервисање и обелодањивање потенцијалних обавеза по основу судских спорова како је прописано захтевима МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, постоји ризик погрешног исказивања финансијског резултата, односно угрожена је тачност финансијских извештаја, као и доступност информација о свим потенцијалним одливима готовине из Друштва.

Препорука број 13: Препоручује се Друштву да приликом процене резервисања за губитке по судским споровима доследно примени МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина, као и да устроји аналитичке евиденције (прегледе) о судским споровима које ће садржати податке и информације потребне за утврђивање и признавање износа резервисања у складу са поменутиим рачуноводственим стандардом.

3.3.15. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе, исказане у укупном износу од 2.539.204 хиљада динара, обухватају:

Табела број 39: Преглед дугорочних обавеза по износима за 2018. и 2019. годину

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе које се могу конвертовати у капитал	43	43
Дугорочне обавезе према матичном и зависним правним лицима	2.538.612	2.443.135
Остале дугорочне обавезе	549	573
Укупно	2.539.204	2.443.751

Дугорочне обавезе према матичном и зависним правним лицима у саставу ЕПС групе исказане са стањем на дан 31. децембар 2019. године у износу од 2.538.612 хиљаде динара, односе се у целости на обавезе према матичном правном лицу ЈП „Електропривреда Србије“, Београд по основу репрограмираних обавеза и обавеза од Европске банке за обнову и развој и Светске банке које је матично правно лице узело за рачун Друштва, за финансирање пројеката као што су куповина опреме за реконструкцију пет 110/xkV/kV трафостаница и то Петровац, Шабац, Горњи Милановац, Лешница и Алексинац, са пратећим услугама и опремом за дистрибутивну мрежу као и за пројекат хитне санације од поплава.

3.3.16. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2019. године исказане су у износу од 22.266.828 хиљада динара.

Табела број 40: Промене у одложеним пореским обавезама

-у хиљадама динара-

Назив	2019. године	2018. година
Почетно стање 1. јануара 2019. године	23.513.640	24.578.228
Ефекти на биланс успеха	(1.246.812)	(1.064.588)
Укупно	22.266.828	23.513.640

Одложене пореске обавезе исказане у износу од 22.266.828 хиљада динара, односе се на привремене разлике између основице по којој се некретнине, постројења и опрема признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима Друштва.

3.3.17. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе, у укупном износу од 171.391 хиљада динара обухватају:

Табела број 41: Преглед краткорочних финансијских обавеза по износима за 2018. и 2019. годину

Назив	2019. година	2018. година
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	171.183	169.659
Део осталих дугорочних обавеза који доспева до једне године	169	1
Део репрогамираних обавеза по основу јавних прихода који доспева до једне године	39	39
Укупно	171.391	169.699

-у хиљадама динара-

Део дугорочних кредита који доспева до једне године, на дан 31. децембар 2019. године, у износу од 171.183 хиљаде динара, односи се на текуће доспеће дугорочних обавеза према матичним и зависним правним лицима у саставу ЕПС групе по основу кредита из иностранства (Напомена 3.3.15. Дугорочне обавезе).

3.3.18. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције на дан 31. децембар 2019. године исказани у износу од 4.696.851 хиљада динара и односе се на:

Табела број 42: Структура примљених аванса

Назив	2019. година	2018. година
Примљени аванси од повезаних правних лица у саставу ЕПС групе	4.574	2.231
Примљени аванси старији од три године	341.429	341.429
Примљени аванси од осталих правних лица у динарима	3.435.255	3.008.598
Примљени аванси од осталих правних лица у девизама	1.820	-
Примљени депозити и кауције	3.807	7.068
Примљени аванси од физичких лица у динарима	909.966	888.348
Укупно	4.696.851	4.247.674

-у хиљадама динара-

Примљени аванси од осталих правних и физичких лица у динарима углавном се односе на авансе за израду прикључака на дистрибутивни систем електричне енергије. Уплатом аванса на име трошкова прикључења од стране власника објекта који се прикључује на дистрибутивну мрежу настаје обавеза Друштва да приступи изградњи прикључка у уговореном року.

Према достављеним финансијским картицама и евиденцијама, примљени аванси старији од три године у износу од 341.429 хиљада динара се односе на авансе примљене у периоду од 2011. до 2015. године на дистрибутивном подручју Београд. Аванси су примљени по основу увођења бесправних корисника у систем наплате електричне енергије на основу налога за поступање, издатог од стране Директора привредног друштва „Електродистрибуција Београд“ д.о.о. Београд од 29. децембра 2010. године Дирекцијама друштва, по донетом Упутству за припрему увођења бесправних корисника у систем наплате електричне енергије.

Табела број 43: Преглед примљених аванса старијих од три године

Територија	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	Укупно
Баново брдо	79.883	3.821			39	83.743
Београд центар	50.565	2.807				53.372
Земун	106.082	585				106.667
Крњача	72.749	22.028	355	59		95.191
Обреновац	507	39				546
Барајево	1.910					1.910
Укупно:	311.696	29.280	355	59	39	341.429

-у хиљадама динара-

Друштво није презентовало уговорене обавезе у смислу параграфа 14 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, које на дан 31. децембар 2019. године Друштво није извршило и по основу којих постоје обавезе за примљене авансе старије од три године у износу од 341.429 хиљада динара, односно да је услед постојања тих обавеза извесно очекивати одлив ресурса који представљају економске користи из Друштва.

Налаз: У билансу стања за 2019. годину Друштво је исказало примљене авансе старије од три године у износу од 341.429 хиљада динара за које нису пружени докази о постојању уговорених обавеза у смислу параграфа 14 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање, због чега се нисмо уверили у постојање обавеза за примљене авансе, по основу којих је извесно очекивати одлив ресурса који представљају економске користи Друштва.

Ризик: Уколико Друштво у билансу стања исказује обавезе за примљене авансе по основу којих нема доказе да су уговорене обавезе постојале или да нису извршене, постоји ризик да је у финансијским извештајима позиција примљених аванса прецењена, а позиција прихода из пословања потцењена.

Препорука број 14: Препоручује се Друштву да преиспита позицију примљених аванса старијих од три године у смислу параграфа 39-42 МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање и да након анализе изврши одговарајућа књижења у складу са МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

3.3.19. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су на дан 31. децембар 2019. године у износу од 14.587.045 динара и односе се на:

Табела број 44: Структура обавеза из пословања

-у хиљадама динара-

Обавезе из пословања	2019.година	2018.година
Обавезе према матичном правном лицу	8.069.385	7.763.969
Обавезе према повезаним правним лицима у земљи	66.794	43.599
Обавезе према добављачима у земљи	6.121.560	4.212.457
Обавезе према добављачима у иностранству	1	-
Остале обавезе из пословања	329.305	315.386
Укупно	14.587.045	12.335.411

Обавезе према матичном правном лицу у земљи углавном се односе на обавезе по основу пружених услуга од стране Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд по уговору и анексима уговора о пружању услуга – СЛА уговор у износу од 4.253.295 хиљада динара и на обавезе по основу набављене електричне енергије за надокнаду губитака у дистрибутивном систему по уговору и анексу уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем за надокнаду губитака у дистрибутивном систему и сопствену потрошњу оператора дистрибутивног система у износу од 3.601.171 хиљада динара. Записником о усаглашавању СЛА фактура издатих за 2019. годину од 16. јула 2020. године утврђена је неусаглашеност стања међусобних потраживања и обавеза између Друштва и Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд у износу од 827.531 хиљада динара. Неусаглашеност стања проистиче из делимично оспорених фактура за услуге Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ Београд за септембар, октобар, новембар и децембар 2019. године у делу који се тиче трошкова ангажовања трећих лица на реализацији услуге одржавање електроенергетских објеката и мерних места.

Записником о усаглашавању међусобних обавеза и потраживања између ЈП ЕПС-Управа и ОДС „ЕПС Дистрибуција“, Београд на дан 31. децембар 2019. године од 21. јула 2020. године утврђена је неусаглашеност стања која се у највећој мери односи на делимично оспорене фактуре Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд за испоручену електричну енергију за надокнаду губитака у дистрибутивном систему за новембар и децембар 2019. године у износу од 444.452 хиљаде динара. Фактуре су оспорене у делу обрачунате акцизе на испоручену електричну енергију и припадајућег пореза на додату вредност.

Неусаглашено стање обавеза Друштва према Јавном предузећу „Електропривреда Србије“, Београд по уговору о пружању услуга (СЛА уговор) и уговору о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем за надокнаду губитака у дистрибутивном систему и сопствену потрошњу оператора дистрибутивног система, је исказано у пословним књигама Друштва на рачунима активних и пасивних временских разграничења у укупном износу од 1.271.983 хиљада динара (Напомена 3.3.11. Активна временска разграничења).

Остале обавезе из пословања углавном се односе на обавезе за погрешне и непрепознате уплате купаца по разним основама које су на крају 2019. године износиле 284.892 хиљаде динара.

3.3.20. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 3.130.586 хиљада динара и односе се на:

Табела број 45: Структура осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Остале краткорочне обавезе	2019. година	2018. година
Обавезе из специфичних послова	123.488	263.311
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	298.919	664.982
Друге обавезе	2.708.179	2.772.677
Укупно	3.130.586	3.700.970

Обавезе из специфичних послова чине префактурисане обавезе из ино-кредита које Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд префактурише Друштву по уговорима о хитној санацији од поплава за реконструкцију пет 110/xkV/kV трафостаница: Петровац, Шабац, Горњи Милановац, Лешница и Алексинац, са пратећим услугама и опремом за дистрибутивну мрежу. Префактурисане обавезе из ино-кредита евидентирају се на контима обавеза из специфичних послова до момента доспећа обавезе за плаћање. Када се обавезе из специфичних послова измире рекласификују се на дугорочне обавезе према матичном правном лицу.

Табела број 46: Структура обавеза по основу зарада и накнада зарада

-у хиљадама динара-

Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2019. година
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	174.208
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	17.846
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	51.558
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	46.062
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	8.402
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	524
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зараде на терет послодавца које се рефундирају	319
Укупно	298.919

Друге обавезе на дан 31. децембар 2019. године исказане су у укупном износу од 2.708.179 хиљада динара и односе се на:

Табела број 47: Структура других обавеза

-у хиљадама динара-

Друге обавезе	2019. година
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања	208
Обавезе за дивиденде и учешће у добитку	1.201.990
Обавезе према запосленима	287.910
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	10.371
Остале обавезе	1.207.700
Укупно	2.708.179

Исказане обавезе за дивиденде и учешће у добитку у износу од 1.201.990 хиљада динара односе се на обавезе према буџету Републике Србије у износу од 1.201.012 хиљада динара по основу Одлуке о расподели добити утврђене по финансијским извештајима за 2017. годину коју је донео Надзорни одбор ЈП Електропривреде Србије, Београд у функцији Скупштине Друштва број 05.000-08.01-325215/10 од 28. новембра 2018. године. Преостали износ од 978 хиљада динара представља обавезе према запосленима и бившим запосленима на име учешћа у добитку оствареном за 2015. годину, према Одлуци о расподели остварене добити запосленима и бившим запосленима Друштва донетој од стране Надзорног одбора ЈП Електропривреде Србије Београд у функцији Скупштине Друштва број 05.100-08.01-323721/6-18 од 6. децембра 2018. године.

Обавезе према запосленима исказане у износу од 287.910 хиљада динара односе се на обавезе према запосленима по основу добровољног раскида радног односа у износу од 250.127 хиљада динара, доспеле обавезе по основу отпремнина у износу од 26.939 хиљада динара и остале обавезе према запосленима у износу од 10.844 хиљада динара.

Остале обавезе у износу од 1.207.700 хиљада динара највећим делом се односе на префактурисане обавезе Јавном предузећа Електропривреда Србије по основу ИПА пројекта - Подршка заштити животне средине у енергетском сектору у износу од 632.099 хиљада динара и друге обавезе Друштва према матичном предузећу.

3.3.21. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе по основу пореза на додату вредност исказане су у износу од 2.324.381 хиљаду динара.

Табела број 48: Структура других обавеза

-у хиљадама динара-

Обавезе по основу пореза на додату вредност	2019. година	2018. година
Разграничени порез на додату вредност	1.896.124	1.891.817
Обавезе по основу обрачунаог пореза на додату вредност	428.257	645.267
Укупно	2.324.381	2.537.084

Разграничени порез на додату вредност исказан у износу од 1.896.124 хиљада динара односи се на обавезе за порез на додату вредност по испостављеним фактурама Друштва на којима је исказан датум промета након датума биланса стања.

3.3.22. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 434.995 хиљада динара.

Табела број 49: Структура обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	2019. година	2018. година
Обавезе за акцизе	189	189
Обавезе за порез из резултата		76.823
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	389.233	499.905
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	45.573	61.570
Укупно	434.995	638.487

Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова исказане у износу од 389.233 хиљаде динара се највећим делом у износу од 310.801 хиљада динара односе на обавезе по основу локалне комуналне таксе за коришћење простора на јавним површинама.

3.3.23. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу од 20.422.795 хиљада динара.

Табела број 50: Структура пасивних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Пасивна временска разграничења	2019. година	2018. година
Унапред обрачунати трошкови	10.585	10.585
Разграничени трошкови набавке	3.794	3.794
Одложени приходи и примљене донације	19.074.072	16.031.350
Остала пасивна временска разграничења	1.334.344	56.442
Укупно	20.422.795	16.102.171

3.3.23.1. Одложени приходи и примљене донације

Табела број 51: Структура одложених прихода и примљених донација

-у хиљадама динара-

Одложени приходи и плаћене донације	2019. година	2018. година
Примљене донације – активирана основна средства	14.667.987	12.979.329
Примљене донације – основна средства у припреми	4.406.085	3.052.021
Укупно	19.074.072	16.031.350

Одложени приходи и примљене донације на дан 31. децембар 2019. године износе укупно 19.074.072 хиљаде динара и највећим делом се односе на вредност средстава - електроенергетске опреме и објеката (објекте, мерне уређаје, мерна места и слично), која су финансирана од стране потрошача електричне енергије – корисника система (физичких и правних лица), што је уређено Законом о енергетици.

У оквиру Одложених прихода и примљених донација, вредност од 14.667.987 хиљада динара се односи на донирана основна средства која су активирана и налазе се употреби, и по основу којих се обрачунава амортизација. У оквиру ових средстава, садржани су пре свега прикључци чија се изградња финансира по прописаном ценовнику, и који се граде по принципу инвестиција у сопственој режији, затим електроенергетски објекти (претежно трафостанице) дати на управљање и коришћење Друштву по основу Закључака Владе Републике Србије, средства која су финансирана од стране локалних самоуправа и слично. У висини трошкова годишње амортизације, за постројења и опрему која је у потпуности или делимично набављена из средстава донација или је примљена као донација, признати су

приходи од примљених донација, и за 2019. годину поменути трошкови и приходи износе 806.334 хиљаде динара (Напомена 3.4.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.).

У оквиру Одложених прихода и примљених донација, исказани износ од 4.406.085 хиљада динара се највећим делом односи на вредност инвестиција у току, односно донирана средства за изградњу електроенергетских објеката који још нису стављени у употребу.

Увидом у помоћне књиге - аналитичке евиденције некретнина, постројења и опреме из донације, утврђено је да вредност некретнина постројења и опреме из донација у аналитичким евиденцијама у дистрибутивним подручјима Београд и Ниш није усаглашена са вредношћу истих у главној књизи. Вредност у аналитичким евиденцијама је за 544.509 хиљада динара већа од исказане вредности у главној књизи (Напомена 2.1.3. Контролне активности).

3.3.23.2. Остала пасивна временска разграничења

Остала пасивна временска разграничења исказана у износу од 1.334.344 хиљада динара, највећим делом у износу од 1.271.983 хиљаде динара односе се на делимично оспорени износ обавезе Друштва према ЈП Електропривреда Србије, Београд по основу фактурисаних услуга за септембар, октобар, новембар и децембар 2019. године по Уговору о пружању услуга број 08.01.-1.0.0.-327545/1-15 од 31. децембра 2015. године са припадајућим анексима и делимично оспорени износ обавезе Друштва по фактурама за новембар и децембар 2019. године издатим од стране ЈП Електропривреда Србије, Београд по Уговору о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем за надокнаду губитака дистрибутивном систему и сопствену потрошњу оператора дистрибутивног система број 08.01.-1.0.0.0.-267897/1-15 од 30. новембра 2015. године и Анекса 1 Уговора број 03.000-08.01-48434/1-18 од 19. фебруара 2018. године. Наведене месечне фактуре, ЈП Електропривреда Србије Београд по поменутиим уговорима, Друштво делимично оспорава у износу од 1.271.983 хиљаде динара, што је констатовано и Записницима о усаглашавању међусобних обавеза и потраживања број 04.000.08.01-202876/1-20 од 21.7.2020. године и број 04.000.08.01-202258/1-20 од 21. јула 2020. године, као и Записником о усаглашавању СЛА фактура издатих за 2019. годину број 00.000.08.01-197616/1-20 од 16. јула 2020. године (Напомена 3.3.11. Активна временска разграничења).

3.4. Биланс успеха

Резултат пословања за 2019. годину, пре опорезивања, је губитак исказан у износу од 6.511.072 хиљада динара и остварен је по основу следећих подрезултата:

Табела број 52: Резултат пословања

-у хиљадама динара-

Врсте прихода / расхода	Приходи	Расходи	Добитак / Губитак
Пословни	82.540.223	88.681.367	(6.141.144)
Финансијски	2.577.948	150.756	2.427.192
Усклађивање вредности остале имовине	124.177	2.946.343	(2.822.166)
Остали непоменути приходи/расходи	536.611	511.565	25.046
Укупно	85.778.959	92.290.031	6.511.072

3.4.1. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга исказани су у износу од 79.237.985 хиљада динара и односе се на:

Табела број 53: Аналитички приказ прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	76.767.625	76.904.670
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	2.470.302	2.184.362
Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	58	
Укупно	79.237.985	79.089.032

Основни приход Друштво остварује пружањем услуге приступа систему за дистрибуцију електричне енергије матичном правном лицу Јавном предузећу „Електропривреда Србије“ Београд и осталим корисницима дистрибутивног система који обављају делатност снабдевања електричном енергијом на основу закључених уговора о приступу дистрибутивном систему. Приходи од приступа систему за дистрибуцију електричне енергије вреднују се по регулисаним ценама утврђеним на основу Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије¹⁵ коју доноси Агенција за енергетику Републике Србије. Законом о енергетици је прописано да на акт о ценама приступа систему за дистрибуцију електричне енергије, који доноси Оператор дистрибутивног система електричне енергије (Друштво) на основу Методологије за одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије, сагласност даје Агенција за енергетику Републике Србије.

У периоду од 1. марта 2016. године до 7. новембра 2019. године у Друштву је на снази била Одлука о цени приступа систему за дистрибуцију електричне енергије, донета од стране директора Друштва на коју је сагласност дала Агенција за енергетику Републике Србије дана 26. фебруара 2016. године.

У периоду од 8. новембра 2019. године на снази је Одлука о цени приступа систему за дистрибуцију електричне енергије, донета од стране в.д. директора Друштва на коју је сагласност дала Агенција за енергетику Републике Србије дана 31. октобра 2019. године.

Друштво остварује приходе и од пружања нестандартних услуга корисницима система за дистрибуцију електричне енергије. Агенција за енергетику Републике Србије даје сагласност на акт Друштва о ценама нестандартних услуга.

Цене нестандартних услуга у 2019. години одређене су Одлуком в.д. директора Друштва од 28. децембра 2018. године на коју је дата сагласност Агенције за енергетику Републике Србије 25. јануара 2019. године. Нестандардне услуге обухватају: обуставу испоруке електричне енергије; прикључење мерног места по престанку разлога за обуставу електричне енергије; искључење; замена мерила због испитивања исправности; читавање мерног уређаја на захтев ван периода редовног читавања; управљање и манипулација расклопном опремом на ЕЕО; преглед прикључака и мерног места; замена због преласка са једнотарифног на двотарифно бројило електричне енергије; обавештење о прекидима у испоруци електричне енергије и услуге везано за издавање услова и мишљења.

¹⁵ „Службени гласник РС“ бр. 105/12, 84/13, 87/13, 143/14, 65/15, 109/15, 98/16 и 99/18

Поред наведених услуга, Друштво остварује приходе од пружања услуга одређених ценовницима донетим по одлукама од стране директора и в.д. директора Друштва:

- Ценовник електромонтажних радова на електроенергетским објектима од 6. јуна 2016. године;
- Ценовник услуга мерења, испитивања и заштите електроенергетских објеката од 2. јула 2018. године;
- Ценовник за оверавање мерила на који је сагласност дата од стране Министарства привреде 15. марта 2018. године;
- Ценовник пројектовања електроенергетских објеката од 2. јула 2018. године;
- Ценовник услуга сервисирања и испитивања бројила, мерних група, уређаја за управљање тарифом и мерних трансформатора;
- Ценовник техничких услуга од 10. августа 2018. године;
- Ценовник транспортних средстава и механизације од 2. јула 2018. године;
- Ценовник трошкова прикључења на систем за дистрибуцију електричне енергије од 21. јуна 2016. године.

Друштво остварује приходе и по основу неовлашћено преузете електричне енергије које Друштво обрачунава у складу са месечним калкулацијама цена за израду обрачуна неовлашћене потрошње електричне енергије заснованим на Уредби о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.¹⁶

3.4.1.1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту исказани су у износу од 76.767.625 хиљада динара и односе се на:

Табела број 54: Аналитички приказ прихода од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од приступа и коришћења дистрибутивног система	76.545.168	76.577.907
Приходи од продатих услуга	26.727	44.409
Остали приходи о основу нестандартних услуга	195.730	282.354
Укупно	76.767.625	76.904.670

3.4.1.2. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 2.470.302 хиљада динара и односе се на:

Табела број 55: Аналитички приказ прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје електричне енергије физичким лицима-неовлашћена потрошња	630.557	608.410
Приходи од продаје електричне енергије правним лицима-неовлашћена потрошња	331.910	262.872
Приходи од пружених услуга	313.829	343.284
Приходи од приступа и коришћења дистрибутивног система	1.192.492	966.875

¹⁶ „Сл. гласник РС“, бр. 63/2103

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје нестандартних услуга	17	51
Остали приходи	1.497	2.870
Укупно	2.470.302	2.184.362

3.4.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.

Табела број 56: Приказ прихода од премија, субвенција, донација и дотација

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи по основу условљених донација	1.589.194	1.296.268
Укупно	1.589.194	1.296.268

Износ од 1.589.194 хиљада динара односи се на евидентиране приходе по основу условљених донација, односно на приходе признате у висини трошкова везаних за коришћење средстава примљених из донација (Напомена 3.3.23.1. Одложени приходи и примљене донације).

Табела број 57: Приказ структуре прихода од премија, субвенција, донација и дотација

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Приход од примљених донација од потрошача ЕЕ – амортизовани део основних средстава	806.334
Приходи од прикључења нових потрошача	776.132
Приходи од осталих примљених донација у земљи (истреб.материјал, резервни делови и остала новч.средства)	6.728
Укупно	1.589.194

Приход од примљених донација од потрошача електричне енергије - амортизовани део основних средстава у износу од 806.334 хиљаде динара, признат је у висини трошкова годишње амортизације постројења и опреме, која је у потпуности или делимично набављена из средстава донација или је примљена као донација.

Приходи од прикључења нових потрошача у износу од 776.132 хиљаде динара чине приходи обрачунати по основу издавања одобрења за прикључење купцима који се први пут прикључују на дистрибутивни електроенергетски систем, а којима се обрачунавају трошкови система и трошкови прикључења. Трошкове прикључења (утврђене у складу са методологијом Агенције за енергетику Републике Србије) сноси подносилац захтева (правно или физичко лице), а након изградње, прикључак постаје део дистрибутивног система. Приходи од прикључења нових купаца укључују и приходе од купаца који су већ прикључени на дистрибутивни електроенергетски систем и повећава им се ангажована снага изнад претходно уговорене, приходе од потрошача којима се одобрава раздвајање на објекту који је већ прикључен на дистрибутивни електроенергетски систем и слично.

3.4.3. Други пословни приходи

Табела број 58: Други пословни приходи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од закупнина	1.146.973	813.393
Остали пословни приходи	566.071	196.978
Укупно	1.713.044	1.010.371

Приходи од закупнина исказани у износу од 1.146.973 хиљаде динара највећим делом односе се на приходе од стубова дистрибутивне електроенергетске мреже датих на коришћење операторима кабловско-дистрибутивног система у износу од 669.958 хиљада динара и приходе од закупа простора датог матичном предузећу ЈП Електропривреда Србије, Београд у износу од 476.195 хиљада динара.

Остали пословни приходи исказани у износу од 566.071 хиљада динара највећим делом односе се на повраћај средстава од Комисије за Заштиту конкуренције у износу од 330.180 хиљада динара по основу Пресуде Управног суда 2У 13201/18 од 10. јануара 2019. године којом је поништено Решење Комисије за заштиту конкуренције Републике Србије број 5/0-02-336/2018-30 од 18. јуна 2018. године и предмет је враћен Комисији за заштиту конкуренције на поновно одлучивање у првостепеном поступку. Друштво је у 2017. години уплатило у буџет Републике Србије наведени износ од 330.180 хиљада динара за изречену меру заштите конкуренције, по решењу Комисије за заштиту конкуренције. Савет комисије за заштиту конкуренције донео је закључак број 5/0-02-42/2019-06 дана 18. јула 2019. године којим се прекида поступак испитивања повреде конкуренције покренут против Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о., Београд. Закључком су одређене мере које Друштво треба да предузме у периоду од две године ради отклањања могућих повреда конкуренције.

3.4.4. Приходи од активирања учинака и робе

Табела број 59: Приходи од активирања учинака и робе

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од активирања или потрошње робе за сопствене потребе		1.198
Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе	3.405.185	2.791.625
Укупно	3.405.185	2.792.823

Приходи од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе у 2019. години исказани су у износу од 3.405.185 хиљада динара и односе се на приходе признате по основу употребе услуга, вредности уграђених резервних делова и репроматеријала углавном, у сопственој режији, или ангажовањем трећих лица, на изради делова електроенергетске мреже – прикључака, мерних места, мерне групе и слично, као и њиховој замени. У складу са Законом о енергетици и Методологијом Агенције за енергетику Републике Србије, изградњу прикључака финансира физичко или правно лице (корисник система) и то по ценама из ценовника трошкова прикључења на систем за дистрибуцију електричне енергије, а изградња и евидентирање се врши по принципу инвестиција у сопственој режији.

3.4.5. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу од 3.136.184 хиљада динара и односе се на:

Табела број 60: Структура трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови материјала за израду и одржавање	2.923.770	2.498.365
Трошкови осталог материјала (режијског)	73.439	51.787
Трошкови резервних делова	4.459	7.577
Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	134.516	160.434
Укупно	3.136.184	2.718.163

Трошкови материјала за израду и одржавање највећим делом се односе на материјал за одржавање основних средстава у износу од 2.272.119 хиљада динара и на материјал за израду прикључака у износу од 333.873 хиљада динара.

3.4.6. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 41.479.317 хиљада и односе се на:

Табела број 61: Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови набављене електричне енергије	26.120.629	22.083.520
Трошкови набављене електричне енергије за сопствене потребе у оквиру ЕПС групе	862.049	774.640
Трошкови приступа и коришћења преносног система од стране „Електропривреда Србије“ а.д., Београд	14.285.617	14.302.851
Нафтни деривати	205.934	239.054
Трошкови остале енергије	5.088	5.902
Укупно	41.479.317	37.405.967

3.4.6.1. Трошкови набављене електричне енергије

Трошкови набављене електричне енергије исказани су у износу од 26.120.629 хиљада динара и односе се на:

Табела број 62: Структура трошкова набављене електричне енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови набављене електричне енергије од повезаних лица у саставу ЕПС групе	26.117.862	22.081.184
Трошкови набављене електричне енергије на домаћем тржишту	2.767	2.336
Укупно	26.120.629	22.083.520

Трошкови набављене електричне енергије од повезаних лица у саставу ЕПС групе, исказани у износу од 26.117.862 хиљаде динара, највећим делом односе се на набавку електричне енергије за накнаду губитка у дистрибутивном систему од Јавног предузећа Електропривреда Србије, Београд по основу Уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем за надокнаду губитака дистрибутивном систему и сопствену потрошњу оператора дистрибутивног система број 08.01.-1.0.0.0.-267897/1-15 од 30. новембра 2015. године и Анекса 1 Уговора број 03.000-08.01-48434/1-18 од 19. фебруара 2018. године у износу од 24.615.079 хиљада динара. Друштво је у оквиру трошкова набављене електричне енергије од повезаних лица исказало и трошкове акцизе на набављену електричну енергију за надокнаду губитака обрачунате од стране ЈП „Електропривреда Србије“, Београд у износу од 1.477.440 хиљада динара.

Табела број 63: Преглед губитака електричне енергије у 2019. години по дистрибутивним подручјима

Дистрибутивно подручје	Количина изгубљене електричне енергије (MWh)	Цена 1 MWh у хиљадама динара	Износ губитка у 000 динара
Београд	918.082,50	6,98	6.408.216
Крагујевац	249.689,60	6,98	1.742.833
Нови Сад	751.222,55	6,98	5.243.533
Краљево	946.618,40	6,98	6.607.396
Ниш	660.902,51	6,98	4.613.099
ОДС укупно:	3.526.515,55	6,98	24.615.079

Према подацима добијеним од Дирекције за подршку тржишту и смањење губитака остварени губици електричне енергије у 2019. години износе 11,73%.

3.4.6.2. Трошкови набављене електричне енергије за сопствене потребе у оквиру ЕПС групе

Трошкови набављене електричне енергије за сопствене потребе у оквиру ЕПС групе, исказани у износу од 862.049 хиљада динара, највећим делом настали су по основу набавке електричне енергије за сопствене потребе Друштва по основу Уговора о продаји електричне енергије са потпуним снабдевањем за надокнаду губитака дистрибутивном систему и сопствену потрошњу оператора дистрибутивног система број 08.01.-1.0.0.0.-267897/1-15 од 30. новембра 2015. године и Анекса 1 Уговора број 03.000-08.01-48434/1-18 од 19. фебруара 2018. године у износу од 811.549 хиљада динара. Друштво је у оквиру наведених трошкова исказало и обрачунате трошкове накнаде за енергетску ефикасност од стране ЈП „Електропривреда Србије“, Београд у износу од 50.500 хиљада динара.

3.4.6.3. Трошкови приступа и коришћења преносног система од стране „Електро mreжа Србије“ а.д., Београд

Трошкови приступа и коришћења преносног система од стране „Електро mreжа Србије“ а.д., Београд исказани у износу од 14.285.617 хиљада динара, односе се на накнаду за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије по основу Уговора о приступу и коришћењу система за пренос електричне енергије број 729 од 8. фебруара 2010. године закљученог са привредним друштвом „Електро mreжа Србије“ а.д., Београд.

3.4.6.4. Нафтни деривати

Трошкови нафтних деривата, исказани у износу од 205.934 хиљада динара, највећим делом односе се на утрошене деривате нафте за путничка и теретна возила Друштва.

3.4.7. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у укупном износу од 7.590.759 хиљада динара. Наведени трошкови приказани су табелом:

Табела број 64: Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	2019. година	2018. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	5.626.257	5.327.322
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.302.504	1.562.774
Трошкови накнада по уговору о делу	389	
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима		79.854
Остали лични расходи и накнаде	661.609	604.445
Укупно	7.590.759	7.574.395

Структура трошкова бруто зарада и накнада зарада у 2019. години у укупном износу од 5.626.256 хиљада динара, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

Табела број 65: Структура трошкова зарада и накнада зарада:

-у хиљадама динара-

Опис	2019. година
Основна зарада - зарада за редован рад	3.336.634
Зарада по основу временаведеног на раду - минули рад	388.670
Топли оброк	310.938
Регрес	170.277
Зарада за прековремени рад	20.859
Друга увећања зараде	400.747
Остало	998.132
Укупно	5.626.257

Друга увећања зараде исказана у износу од 400.747 хиљада динара односе се на увећања зараде за рад на дан празника, рад у сменама, ноћни рад, рад нерадним данима, допринос запосленог пословном успеху Друштва и друга увећања зарада.

Исказан износ од 998.132 хиљаде динара односи се на трошкове накнада зарада по основу годишњег одмора, накнада за дане државних и верских празника, плаћеног одсуства, боловања на терет послодавца и друге накнаде зарада.

Друштво је приликом обрачуна и исплате зарада запослених, укључујући кључне руководиоце, применило одредбе Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору¹⁷, по коме зарада не може бити већа од износа који се добија множењем највећег коефицијента за положај, утврђеног законом којим се уређују зараде државних службеника и намештеника и основице утврђене Законом о буџету за текућу годину. Максимална зарада за 2019. годину износила је 172.919,61 динара за период од 1. јануара - 30. октобра 2019. године односно 186.753,15 динара за период од 1. новембра-31 децембра 2019. године.

Остали лични расходи у укупном износу од 661.609 хиљада динара односе се на:

Табела број 66: Структура осталих личних расхода

-у хиљадама динара-	
Остали лични расходи	2019. година
Трошкови по основу превоза запослених на рад и са рада	112.092
Трошкови дневница и накнада трошкова запослених на службеном путу	24.060
Трошкови стипендија и кредита запосленима	110.958
Трошкови помоћи запосленима	44.865
Трошкови стимулативних отпремнина	288.190
Остали расходи	81.444
Укупно	661.609

Трошкови стимулативних отпремнина у укупном износу од 288.190 хиљада динара односе се на трошкове настале по основу преузетих обавеза Друштва за исплату стимулативних отпремнина за добровољни раскид радног односа према Плану оптимизације броја запослених радника у ЕПС Групи у 2019. години.

Остали расходи исказани у износу од 81.444 хиљада динара, највећим делом односе се на трошкове настале за превенцију радне инвалидности, културних и спортских активности запослених и слично, према Посебном колективном уговору.

Друштво нема Колективни уговор закључен код послодавца у смислу члана 3 Закона о раду, већ непосредно примењује Посебан Колективни уговор за Електропривреду Србије 05 Број 023-02-00079/2017-04 од 30.5.2018. године којим се уређују права, обавезе и одговорности запослених у Јавном предузећу Електропривреда Србије, јавним предузећима са Косова и Метохије и привредним друштвима чији је оснивач Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд.

3.4.8. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 15.252.652 хиљада динара и односе се на следеће:

Табела број 67: Структура производних услуга

-у хиљадама динара-		
Назив	2019. година	2018. година
Трошкови услуга на изради учинака	2.666.295	2.019.790
Трошкови транспортних услуга	237.707	227.222

¹⁷ „Службени гласник РС, број 93/2012

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови услуга одржавања	10.625.636	10.772.953
Трошкови закупнина	485.471	454.537
Трошкови истраживања	2.411	2.710
Трошкови осталих услуга	1.235.132	1.151.500
Укупно	15.252.652	14.628.712

Трошкови услуга на изради учинака у највећем делу се односе на трошкове услуга на изради прикључака у износу од 2.664.739 хиљада динара.

Трошкови транспортних услуга углавном се састоје од трошкова мобилне телефоније од 93.318 хиљада динара, трошкова интернета у износу од 61.782 хиљада динара, птт трошкова у износу од 37.840 хиљада динара и трошкова фиксне телефоније у износу од 28.070 хиљада динара.

Трошкови услуга одржавања у највећем делу од 10.083.655 хиљада динара се односе на услуге пружене од стране Јавног предузећа Електропривреда Србије, Београд по уговору о пружању услуга (СЛА уговор) од 8. јануара 2016. године и припадајућим анексима уговора (укупно четири анекса). Уговором о пружању услуга Јавно предузеће „Електропривреда Србије“, Београд као извршилац се обавезало да за потребе Друштва изврши следеће послове:

- услуге одржавања електроенергетских објеката и мерних места;
- услуге економско финансијских и комерцијалних послова
- услуге корпоративних послова
- брига о корисницима;
- ИКТ услуге;
- услуге односа са јавношћу;
- услуга подршке при планирању енергетских објеката, мреже и инвестиција.

Анексом 1. Уговора о пружању услуга закљученим 9. фебруара 2018. године, одређено је да се цена за пружене услуге од стране Извршиоца утврђује за сваку услугу појединачно. Цена услуге се одређује применом методе цене коштања увећане за уобичајену зараду. Извршилац услуге обрачунава цену услуге на бази стварних трошкова насталих у вези са пружањем услуге и на тај начин формира трошковну основицу која ће бити увећана за адекватну маржу.

Анексом 1 је предвиђено да трошкови трећих лица, настали у вези са пружањем услуга, а у вези којих Извршилац услуге није ангажовао значајне сопствене ресурсе, неће бити укључени у трошковну основицу на коју се додаје маржа, већ се Наручиоцу услуге фактуришу у стварном износу (износ накнаде трећих лица).

Трошкови услуга одржавања у износу од 10.083.655 хиљада динара обухватају фактурисане услуге одржавања електроенергетских објеката и мерних места од стране Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ по уговору о пружању услуга.

Трошкови закупнина у највећем делу од 406.861 хиљада динара се односе на закуп пословног простора од матичног правног лица.

Трошкови осталих услуга највећим делом се састоје од услуга ангажовања радника у износу од 346.093 хиљада динара преко правних лица која се баве пружањем ове врсте услуге, трошкова заштите животне средине у износу од 396.035 хиљада динара и услуга заштите на раду у износу од 103.651 хиљада динара.

3.4.9. Трошкови амортизације

Друштво је исказало трошак амортизације у 2019. години у износу од 15.331.623 хиљаде динара:

Табела број 68: Структура трошкова амортизације

Назив	2019. година	2018. година
Нематеријална имовина	62.916	75.882
Грађевински објекти	2.567.141	2.534.666
Опрема	12.701.552	12.261.214
Улагање у туђим некретнинама	14	14
Укупно	15.331.623	14.871.776

-у хиљадама динара-

3.4.10. Трошкови дугорочних резервсања

Трошкови дугорочних резервсања исказани су у износу од 1.143.227 хиљада динара и односе се на:

Табела број 69: Структура трошкова дугорочних резервсања

Трошкови дугорочних резервсања	2019. година	2018. година
Трошкови резервсања за накнаде и друге бенефиције запослених	535.479	820.278
Трошкови резервсања за судске спорове	608.227	539.414
Укупно	1.143.706	1.359.692

- у хиљадама динара -

У току 2019. године Друштво је извршило резервсање обавеза за накнаде и друге бенефиције у износу од 535.479 хиљада динара, које ће се платити по окончању радног односа и накнаде запосленима које укључују накнаде по основу јубиларних награда у висини садашње обавезе засноване на прошлим догађајима а које произилазе из општих аката Друштва. (Напомена 3.3.14.1. Резервсања за накнаде и друге бенефиције запослених).

Трошкови резервсања за судске спорове, исказани у износу од 608.227 хиљада динара, односе се на евидентирану промену у 2019. години на резервсањима извршеним ранијих година и нова резервсања у 2019. години, а на основу процене исхода судских спорова надлежних стручних служби (Напомена 3.3.14.2. Резервсања по основу судских спорова).

3.4.11. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 8.152.311 хиљада динара а њихова структура приказана је следећом табелом:

Табела број 70: Структура нематеријалних трошкова

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови непроизводних услуга	5.165.207	5.120.540
Трошкови репрезентације	5.459	4.208
Трошкови премија осигурања	215.519	302.454
Трошкови платног промета	18.819	36.666
Трошкови чланарина	96.741	78.449
Трошкови пореза	2.100.712	2.718.169
Остали нематеријални трошкови	549.854	448.031
Укупно	8.152.311	8.708.517

-у хиљадама динара-

Трошкови непроизводних услуга у највећем делу се односе на трошкове услуга по уговору о пружању услуга закљученим са матичним правним лицем (Напомена 3.4.8.). По наведеном основу матично правно лице је за 2019. годину фактурисало услуге у износу од 4.831.388 хиљада динара. У оквиру трошкова непроизводних услуга евидентиране су следеће услуге матичног правног лица: услуге економско-финансијских и комерцијалних послова,

услуге корпоративних послова, услуга подршке тржишту, послови информатичко-комуникационе подршке, услуге односа са јавношћу и услуге подршке при планирању енергетских објеката, мреже и инвестиција.

У оквиру трошкова пореза највећи износи се односе на порез на имовину у износу од 669.078 хиљада динара и на комуналну таксу за коришћење простора на јавним површинама у износу од 490.530 хиљада динара.

Остали нематеријални трошкови у највећем делу се односе на таксе и судске трошкове у износу од 276.854 хиљада динара.

3.4.12. Финансијски приходи

Друштво је исказало финансијске приходе у укупном износу од 2.577.948 хиљада динара, са следећом структуром:

Табела број 71: Преглед финансијских прихода по износима за 2019. и 2018. годину

-у хиљадама динара-

Финансијски приходи	2019. година	2018. година
Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	5.765	
Приходи од камата	2.565.964	2.644.620
Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)	988	631
Позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	124	3.252
Остали финансијски приходи	5.107	57.940
Укупно	2.577.948	2.706.443

Приходи од камата у највећем делу од 2.254.626 хиљада динара се односе на обрачунате камате на потраживања за електричну енергију из ранијих година, која су у потпуности исправљена.

Позитивне курсне разлике (према трећим лицима) исказане у износу од 988 хиљаде динара, се највећим делом, у износу од 592 хиљаде, односи на обрачунате курсне разлике на потраживање од „Тоза Марковић“, д.о.о., Кикинда пре конверзије датог потраживања у капитал.

Остали финансијски приходи, исказани у износу од 5.107 хиљада динара, највећим делом се односе на приходе од пенала (уговорних казни), које су проистекле из одредби уговора закључених у поступцима јавних набавки.

3.4.13. Финансијски расходи

Друштво је исказало финансијске расходе у укупном износу од 150.756 хиљада динара, са следећом структуром:

Табела број 72: Преглед финансијских расхода по износима за 2018. и 2019. годину

-у хиљадама динара-

Финансијски расходи	2019. година	2018. година
Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	27.142	39.583
Расходи камата (према трећим лицима)	120.071	84.080
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	1.019	923
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)	131	1.018
Остали финансијски расходи	2.393	1.931
Укупно	150.756	127.535

У оквиру финансијских расхода из односа са матичним и зависним правним лицима, у износу од 27.142 хиљада динара, садржани су трошкови расхода камата у износу од 21.530 хиљада динара, негативних курсних разлика у износу од 3.419 хиљада динара и остали финансијских расхода у износу од 2.193 хиљаде динара, пре свега по основу доспелих

дугорочних обавеза према ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, за префактурисане накнаде које произилазе из отплате кредита (кредитно задужење ЈП „Електропривреда Србије“, Београд за потребе финансирања пројекта Друштва).

Расходи камата (према трећим лицима) за 2019. годину износе 120.071 хиљаде динара, од чега су камате за неблагоприятно плаћање обавеза у износу од 25.181 хиљаду динара, док се износ од 94.890 хиљада динара односи, пре свега на плаћене камате по основу судских пресуда на терет Друштва.

3.4.14. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине у 2019. години, исказани су у износу од 124.177 хиљада динара и односе се на:

Табела број 73 : Приходи од усклађивања вредности остале имовине

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Наплата и умањење исправке вредности потраживања од купца	124.177	171.130
Укупно	124.177	171.130

3.4.15. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине у 2019. години, исказани су у износу од 2.946.343 хиљада динара и односе се на:

Табела број 74: Расходи од усклађивања вредности остале имовине

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Расходи по основу обезвређења:		
- потраживања од купаца	2.878.061	2.638.425
- осталих потраживања	65.953	81.201
- дугорочних финансијских пласмана	2.329	684
Укупно	2.946.343	2.720.310

Расходи по основу обезвређења потраживања од купаца од 2.878.061 хиљаду динара највећим делом се односе на обезвређење обрачунате камате на потраживања за електричну енергију из ранијих година.

Расходи по основу обезвређење дугорочних финансијских пласмана и других хартија од вредности расположивих за продају исказани су и износу од 2.329 хиљада динара и највећим делом се односе се обезвређење дугорочних финансијских пласмана Друштва у капиталу правног лица „Футура Плус“ а.д, Београд.

3.4.16. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 536.611 хиљаде динара и приказани су у следећој табели:

Табела број 75: Структура осталих прихода

-у хиљадама динара-

Остали приходи	2019. година	2018. година
Добици од продаје материјала, учешћа у капиталу, нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	6.525	16.548
Приходи од укидања дугорочних резервисања по основу бенефиција запослених	13.074	32.453
Приходи од наплаћених отписаних потраживања и укидања исправке вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	45.953	472.351

Остали приходи	2019. година	2018. година
Приходи од укидања дугорочних резервисања по основу судских спорова	11.751	7.615
Приходи од смањења обавеза		9.388
Накнадно одобрени попусти	378.282	193.960
Приходи од уговорене заштите од ризика	44	29
Вишкови	531	10
Приходи од усклађивања вредности залиха	78.249	212.680
Остали приходи	2.202	17.386
Укупно	536.611	962.420

3.4.17. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 511.565 хиљада динара и приказани су у следећој табели:

Табела број 76: Структура осталих расхода

-у хиљадама динара-

Остали расходи	2019. година	2018. година
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	178.783	119.293
Губици од продаје материјала	11.116	4.572
Мањкови	785	7.260
Расходи по основу директних отписа потраживања	19.966	14.025
Расходи по основу расходовања залиха материјала, инвентара и заштитне опреме	143.689	26.684
Обезвређење залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара и заштитне опреме	139.671	159.059
Трошкови донаторства	13.611	12.628
Трошкови стручног усавршавања	3.669	3.278
Расходи који се не признају у пореском билансу	255	5.042
Остали непоменути расходи	20	291
Укупно	511.565	352.132

Губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме исказани у износу од 178.783 хиљаде динара односе се највећим делом, у износу од 87.429 хиљада динара, на губитке услед престанка права коришћења неизграђеног грађевинског земљишта, пољопривредног земљишта, шума и шумског земљишта, и уписа јавне својине над истим, а у складу са Закључцима Владе Републике Србије (Напомена 3.3.2.2. Земљиште).

Преостали износ се односи на евидентиране губитке по основу расходоване имовине по попису из 2019. године.

Расходи по основу расходовања залиха у износу од 143.689 хиљада динара углавном се односе на расходоване залихе по Одлуци о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд са стањем на дан 31.12.2019. године од 28. јануара 2020. године и Одлуци о усвајању Допуне извештаја о попису имовине и обавеза Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд са стањем на дан 31.12.2019. године од 28. фебруара 2020. године као и по одлукама о расходовању залиха донетим од стране надлежних органа Друштва током 2019. године.

Расходи по основу обезвређења залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара и заштитне опреме у износу од 139.671 хиљада динара су настали по основу Одлуке о исправци вредности некурентних залиха од 12. маја 2020. године, донете од стране в.д. директора Друштва. (Напомена 3.3.5 Залихе).

3.4.18. Нето губитак

Нето губитак за 2019. годину исказан је у износу од 5.755.464 хиљада динара.

Табела број 77: Нето добитак

Назив	-у хиљадама динара-	
	2019. година	2018. година
Губитак пре опорезивања	(6.511.072)	(2.438.712)
Порески расходи периода	(491.204)	(1.076.104)
Одложени порески приходи периода	1.246.812	1.064.589
Укупно	(5.755.464)	(2.450.227)

3.5. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2 Закона о рачуноводству и Одељком 7 МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

3.6. Извештај о променама на капиталу

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2019. годину утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Друштва, да је састављен у складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110 и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Друштва које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

3.7. Извештај о токовима готовине

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Друштва као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7 - Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Друштва у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

3.8. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, параграф 112, и чланом 2 Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Друштво дужно да обелодани.

Напомене уз финансијске извештаје Друштва састављене су у складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и чланом 2 Закона о рачуноводству.

3.8.1. Трансакције са повезаним правним лицима

Друштво је током 2019. године имало трансакције са повезаним правним лицем и то са матичним предузећем ЈП „Електропривреда Србије“, Београд. Оператор дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд је 100% у власништву Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, Београд.

Табела број 78: Преглед потраживања и обавеза произашла из трансакција са повезаним правним лицем ЈП Електропривреда Србије, Београд

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања по основу продаје	21.731.045	22.423.631
Потраживања по основу камата	4.056	4.056
Остала краткорочна потраживања	13.570	493.795
Активна временска разграничења	827.531	20.151
Укупно потраживања	22.576.202	22.941.633
Дугорочне обавезе	2.538.612	2.443.135
Краткорочне финансијске обавезе	171.183	169.659
Примљени аванси	4.574	2.231
Обавезе из пословања	8.069.385	7.763.969
Остале краткорочне обавезе	1.274.778	1.529.864
Укупно обавезе	12.058.532	11.908.858
Потраживања/обавезе -нето	10.517.670	11.032.775

Табела број 79: Преглед прихода и расхода остварених из трансакција са повезаним правним лицем ЈП Електропривреда Србије, Београд

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од продаје	76.767.625	76.904.670
Други пословни приходи	494.721	506.729
Финансијски приходи	5.765	
Укупно приходи	77.268.111	77.411.399
Трошкови по основу набављене електричне енергије	26.979.911	22.855.824
Нематеријални трошкови	4.843.814	4.997.632
Трошкови производних услуга	10.490.516	10.622.677
Финансијски расходи	27.142	39.583
Расходи по основу усклађивања вредности остале имовине	4.056	
Остали расходи	10.082	10.830
Укупно расходи	42.355.521	38.566.546
Приходи/Расходи -нето	34.912.590	38.844.853

3.8.2. Корекције почетног стања

Друштво је у 2019. години извршило корекције одговарајућих упоредних података за 2018. и 2017. годину. Ефекти корекције на биланс стања на дан 31. децембар 2018. године као и на дан 31. децембар 2017. године и на биланс успеха у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2018. године приказане су у наредним табелама:

Табела број 80 –Ефекти корекције на биланс стања

-у хиљадама динара-

Назив	1. јануар 2019. године пре корекција	Корекција	1. јануар 2019. године после корекција	1. јануар 2018. године пре корекција	Корекција	1. јануар 2018. године након корекција
Стална имовина	260.396.349		260.396.349	259.774.031		259.774.031
Залихе	7.809.341		7.809.341	7.116.486		7.116.486
Потраживања по основу продаје	23.168.619	(15.086)	23.153.533	30.562.562		30.562.562
Потраживања из специфичних послова				329.612		329.612
Друга потраживања	1.715.594	(7.797)	1.707.797	1.449.513	1	1.449.514
Краткорочни финансијски пласмани	14.009	(11.400)	2.609	14.719		14.719
Готовински еквиваленти и готовина	14.676.988		14.676.988	15.581.271		15.581.271
Порез на додату вредност	2.639.358	(7.989)	2.631.369	1.770.076	(7.989)	1.762.087
Активна временска разграничења	1.014.208	(49.191)	965.017	575.005	(49.191)	525.814
Обртна имовина	51.038.117	(91.463)	50.946.654	57.399.244	(57.179)	57.342.065
Укупна актива	311.434.466	(91.463)	311.343.003	317.173.275	(57.179)	317.116.096
Основни капитал	77.928.955		77.928.955	77.928.955		77.928.955
Ревалоризационе резерве	176.143.688		176.143.688	176.479.883		176.479.883
Нереализовани губици/добити по основу ХоВ	(41.691)	(146.301)	(187.992)	(44.020)	(111.030)	(155.050)
Нераспоређени добитак/губитак	(11.098.638)	(513.070)	(11.611.708)	(7.245.439)	(329.571)	(7.575.010)
Капитал	242.932.314	(659.371)	242.272.943	247.119.379	(440.601)	246.678.778
Дугорочна резервисања	3.116.601	264.572	3.381.173	2.273.330	216.439	2.489.769
Дугорочне обавезе	2.443.751		2.443.751	1.222.697		1.222.697
Дугорочне обавезе и резервисања	5.560.352	264.572	5.824.924	3.496.027	216.439	3.712.466
Одложене пореске обавезе	23.513.640		23.513.640	24.578.228		24.578.228
Краткорочне финансијске обавезе	169.699		169.699	166.477		166.477

Назив	1. јануар 2019. године пре корекција	Корекција	1. јануар 2019. године после корекција	1. јануар 2018. године пре корекција	Корекција	1. јануар 2018. године након корекција
Примљени аванси	4.247.674		4.247.674	3.292.106		3.292.106
Обавезе из пословања	12.357.988	(22.577)	12.335.411	14.170.669	(47.935)	14.122.734
Остале краткорочне обавезе	3.450.341	250.629	3.700.970	8.426.886	216.457	8.643.343
Обавезе по основу пореза на додату вредност	2.537.084		2.537.084	1.535.208		1.535.208
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	563.203	75.284	638.487	243.681	(1.539)	242.142
Пасивна временска разграничења	16.102.171		16.102.171	14.144.614		14.144.614
Краткорочне обавезе	39.428.160	303.336	39.731.496	41.979.641	166.983	42.146.624
Укупна пасива	311.434.466	(91.463)	311.343.003	317.173.276	(57.179)	317.116.096

Табела број 81 – Ефекти корекција на биланс успеха

-у хиљадама динара-

Назив	За годину која се завршава 31. децембра 2018. године пре корекције	Корекције	За годину која се завршава 31. децембра 2018. године после корекције
Пословни приходи	81.395.671		81.395.671
Приходи од активирања учинака и робе	2.792.823		2.792.823
Трошкови материјала	(2.718.163)		(2.718.163)
Трошкови горива и енергије	(35.819.637)	(1.586.330)	(37.405.967)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(7.762.810)	188.415	(7.574.395)
Трошкови производних услуга	(14.628.712)		(14.628.712)
Трошкови амортизације	(14.871.776)		(14.871.776)
Трошкови дугорочних резервисања	(1.346.830)	(12.862)	(1.359.692)
Нематеријални трошкови	(10.269.489)	1.560.972	(8.708.517)
Пословни расходи	(84.624.594)	150.195	(84.474.399)
Пословни губитак	(3.228.923)	150.195	(3.078.728)
Финансијски приходи	2.706.443		2.706.443
Финансијски расходи	(127.535)		(127.535)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	171.130		171.130
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(2.686.026)	(34.284)	(2.720.310)
Остали приходи	962.420		962.420
Остали расходи	(352.132)		(352.132)

Назив	За годину која се завршава 31. децембра 2018. године пре корекције	Корекције	За годину која се завршава 31. децембра 2018. године после корекције
Губитак пре опорезивања	(2.554.623)	115.911	(2.438.712)
Порески расход периода	(999.281)	(76.823)	(1.076.104)
Одложени порески приход периода	1.064.589		1.064.589
Нето губитак	(2.489.315)	39.088	(2.450.227)

Табела број 82 – Ефекти корекције на почетном стању акумулираног губитка

-у хиљадама динара-

Назив	1. јануар 2019. године	1. јануар 2018. године
Стање акумулираног губитка – пре корекција	(11.098.638)	(7.245.439)
Обрачун бенефиција запослених:	146.301	111.030
-признавање актуарских губитака на основу актуарских претпоставки које се засноване на релевантним проценама за примања запослених у складу са МРС 19	(264.572)	(216.439)
-признавање дугорочних резервисања за примања запослених у складу са МРС 19		
Признавање обавеза по основу примања запослених који су остварили право на додатни допринос за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем	(244.118)	(220.433)
	(76.823)	
	(73.858)	(3.729)
Стање акумулираног губитка – након корекција	(11.611.708)	(7.575.010)

4. Потенцијалне обавезе

Друштво је у Напоменама уз финансијске извештаје за 2019. годину, обелоданило да се на дан 31. децембра 2019. године против Друштва воде судски спорови чија процењена вредност износи 2.008.662 хиљада динара. На основу процене руководства, Друштво је на дан 31. децембар 2019. године формирало резервисање за потенцијалне губитке који могу проистећи из судских спорова у износу од 1.644.294 хиљада динара. У преосталим судским споровима процењене вредности од 364.368 хиљада динара, процена руководства је да не могу настати материјално значајни губици, те није извршено резервисање по овом основу.

5. Накнадни догађаји настали између датума финансијских извештаја и датума извештаја ревизора

Друштво је у Напоменама уз Финансијске извештаје за 2019. годину обелоданило следеће догађаје након извештајног периода:

– Да се последице које настају као резултат COVID-19 кризе третирају као значајан некорективни догађај након биланса стања за потребе израде финансијских извештаја за 2019. годину. Да је дистрибутивни електроенергетски систем у току ванредног стања функционисао стабилно, у циљу одржавања квалитетне и поуздане испоруке електричне енергије и да с обзиром да се Друштво бави регулисаном делатношћу, новонастала ситуација, увођење ванредног стања и последице пандемије неће имати материјално значајне ефекте на пословање Друштва током 2020. године, јер је цена приступа и коришћења дистрибутивног система регулисана. Наведено је и да током ванредног стања није дошло до значајног смањења степена наплате потраживања Друштва, а да је током ванредног стања било отежано реализовање планираних инвестиционих активности и активности на одржавању постојећих капацитета за дистрибуцију електричне енергије, из ког разлога су поједине планиране активности одложене и да ће исте бити обављене накнадно у краћем временском року и, евентуално, у смањеном обиму

– Друштво је на основу Одлуке Скупштине друштва број: 05.000-08.01-109114/3 од 24. априла 2020. године, донете у циљу реализацији Закључка Владе Републике Србије 05 Број 023-2590/2020 од 19. марта 2020. године, Друштво је пренело на Републику Србију без накнаде 3.273.381 акције ХИП Петрохемија“ ад, Панчево, номиналне вредности 830,00 динара по акцији.

6. Друга питања у поступку ревизије

Иако циљ ове ревизије није био давање мишљења о усклађености пословања, вршењем ревизије финансијских извештаја утврдили смо следеће неправилности:

1) Друштво непосредно примењује Посебан колективни уговор за Електропривреду Србије 05 Број 023-02-00079/2017-04 од 30.5.2018. године који је потписан од стране Синдиката радника Електропривреде Србије и Министарства рударства и енергетике. Колективни уговор код послодавца према члану 3 Закона о раду¹⁸, није закључен.

2) Одлука о оснивању Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ д.о.о. Београд (пречишћен текст) од 9. децембра 2015. године није усаглашена са Законом о јавним предузећима.

3) Друштво је применило следећа акта:

- Споразум председника самосталног синдиката радника Електропривреде Србије и директора о обрачуну и исплати дела зараде по основу доприноса запослених пословном успеху ЕПС групе број 12.01.12671/2-16 од 8. фебруара 2016. године, којим је утврђено да запосленом припада 210 динара у бруто износу за сваких остварених пуних осам часова рада у месецу у којем се врши исплата по основу остварених редовних часова рада у месецу. Друштво је наведени Споразум применило на обрачун и исплату зарада у 2019. години.

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018

- Споразум председника самосталног синдиката радника Електропривреде Србије и в.д. директора о висини и надокнади трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора запослених у Оператору дистрибутивног система ЕПС Дистрибуција д.о.о., Београд број 05.000-08.01-355644/1 од 5. децембра 2018. године, којим је повећан нето износ накнада за топли оброк са 200,00 динара на 300,00 динара дневно и регрес за коришћење годишњег одмора са 36.298,00 динара на 50.000,00 динара у бруто износу. Чланом 3. Споразума прописано је да запослени остварује право на наведене надокнаде почев од 1. септембра 2018. године. Друштво је наведени Споразум применило на обрачун и исплату зарада у 2019. години.

Друштво је донело и применило акта којима су повећани износ надокнада трошкова за исхрану у току рада, регреса за коришћење годишњег одмора запослених и дела зараде по основу доприноса запослених пословном успеху ЕПС групе иако је чланом 4 Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава¹⁹ прописано да су ништаве одредбе општег или појединачног акта (осим појединачног акта којим се плата повећава по основу напредовања) којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи, на основу којих се повећава износ плата и другог сталног примања код субјеката, донет за време примене овог закона.

¹⁹ „Службени гласник РС“, бр. 116/2014 и 95/2018

ПРИЛОГ III

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ ДОО, БЕОГРАД ЗА 2019. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

---

1. БИЛАНС СТАЊА	117
2. БИЛАНС УСПЕХА	122
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	125
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	127
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	129

Образац 1

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)		260.759.333	260.396.349	259.774.031
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)		471.752	368.000	293.056
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права		66.490	119.700	169.230
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина		20.685	29.443	39.125
5. Нематеријална имовина у припреми		384.577	218.857	84.701
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)		259.896.927	259.741.448	259.282.486
1. Земљиште		9.057.541	9.296.873	9.219.527
2. Грађевински објекти		64.394.162	64.574.485	66.017.936
3. Постројења и опрема		158.805.038	161.405.684	163.885.412
4. Инвестиционе некретнине				
5. Остале некретнине, постројења и опрема		14.105	16.469	18.776
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми		26.999.708	24.066.246	19.701.348
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми		965	979	993
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему		625.408	380.712	438.494
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)		0	0	0
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)		183.211	215.975	124.054
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за		183.211	215.975	124.054

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
продају				
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани				
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)		207.443	70.926	74.435
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања		207.443	70.926	74.435
V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)		47.491.889	50.946.654	57.342.065
I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)		7.640.968	7.809.341	7.116.486
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		7.016.542	6.992.864	6.256.671
2. Неовршена производња и неовршене услуге				
3. Готови производи				
4. Роба		58	78	322
5. Стална средства намењена продаји		1.825	1.825	1.825
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		622.543	814.574	857.668
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)		22.703.247	23.153.533	30.562.562
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица		21.731.045	22.423.631	29.672.833
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица				

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
5. Купци у земљи		971.201	728.875	880.298
6. Купци у иностранству		31		
7. Остала потраживања по основу продаје		970	1.027	9.431
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				329.612
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА		970.352	1.707.797	1.449.513
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)		84.614	2.609	14.719
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		721	721	932
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		83.893	1.888	13.787
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА		11.532.666	14.676.988	15.581.271
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		2.066.297	2.631.369	1.762.087
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА		2.493.745	965.017	525.814
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)		308.251.222	311.343.003	317.116.096
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА		6.906.566	6.112.746	5.668.436
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) > 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)		233.751.723	242.272.943	246.678.778
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)		77.928.955	77.928.955	77.928.955
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу		77.798.214	77.798.214	77.798.214
3. Улози				
4. Државни капитал				
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал		130.741	130.741	130.741
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ				

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ		175.423.090	176.143.688	176.479.883
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)		308.956	187.992	155.050
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)		13.358.230	15.560.379	17.326.986
1. Нераспоређени добитак ранијих година		13.358.230	15.560.379	14.924.958
2. Нераспоређени добитак текуће године				2.402.028
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК (0422 + 0423)		32.649.596	27.172.087	24.901.996
1. Губитак ранијих година		26.894.132	24.682.771	24.901.996
2. Губитак текуће године		5.755.464	2.489.316	
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)		6.464.627	5.824.924	3.712.466
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)		3.925.423	3.381.173	2.489.769
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених		2.281.129	1.852.812	1.262.454
5. Резервисања за трошкове судских спорова		1.644.294	1.528.361	1.227.315
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)		2.539.204	2.443.751	1.222.697
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал		43	43	43
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима		2.538.612	2.443.135	1.222.071
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи				
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга				10
8. Остале дугорочне обавезе		549	573	573

Позиција	Напомена	Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2018.	Почетно стање 1.1.2018.
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ		22.266.828	23.513.640	24.578.228
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)		45.768.044	39.731.496	42.146.624
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)		171.391	169.699	166.477
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		171.391	169.699	166.477
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		4.696.851	4.247.674	3.292.106
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)		14.587.045	12.335.411	14.122.734
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи		8.069.385	7.763.969	9.819.251
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи		66.794	43.599	48.418
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		6.121.560	4.212.457	3.933.970
6. Добављачи у иностранству		1		
7. Остале обавезе из пословања		329.305	315.386	321.095
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		3.130.586	3.700.970	8.643.343
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		2.324.381	2.537.084	1.535.208
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ		434.995	638.487	242.142
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА		20.422.795	16.102.171	14.144.614
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) > 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) > 0		0	0	0
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) > 0		308.251.222	311.343.003	317.116.096
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА		6.906.566	6.112.746	5.668.436

Образац 2

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Напомена	И з н о с	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)		82.540.223	81.395.671
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)			
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)		79.237.985	79.089.032
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту		76.767.625	76.904.670
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту		2.470.302	2.184.362
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту		58	
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.		1.589.194	1.296.268
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		1.713.044	1.010.371
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) > 0		88.681.367	84.474.399
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ		3.405.185	2.792.823
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			

Позиција	Напомена	Износ	
		Текућа година	Претходна година
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА		3.136.184	2.718.163
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ		41.479.317	37.405.967
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ		7.590.759	7.574.395
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА		15.252.652	14.628.712
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ		15.331.623	14.871.776
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА		1.143.706	1.359.692
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ		8.152.311	8.708.517
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) > 0			
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) > 0		6.141.144	3.078.728
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)		2.577.948	2.706.443
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)		10.872	57.940
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		5.765	
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи		5.107	57.940
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		2.565.964	2.644.620
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.112	3.883
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)		150.756	127.535
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)		29.535	41.514
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима		27.142	39.583
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи		2.393	1.931
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		120.071	84.080
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.150	1.941
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)		2.427.192	2.578.908
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)			

Позиција	Напомена	Износ	
		Текућа година	Претходна година
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		124.177	171.130
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		2.946.343	2.720.310
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ		536.611	962.420
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ		511.565	352.132
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)			
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)		6.511.072	2.438.712
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)			
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)		6.511.072	2.438.712
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		491.204	1.076.104
ІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			
ІІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		1.246.812	1.064.589
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062)			
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062)		5.755.464	2.450.227
І. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІІ. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
ІІІ. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

Образац 3

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	И з н о с	
	Текућа година	Претходна година
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)		
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	5.755.464	2.450.227
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме		
а) повећање ревалоризационих резерви	16.416	74.865.947
б) смањење ревалоризационих резерви		336.195
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања		
а) добици		
б) губици	278.999	146.301
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава		
а) добици		
б) губици		
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима		
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања		
а) добици		
б) губици		
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање		
а) добици		
б) губици		
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока		
а) добици		
б) губици		
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		
а) добици	147.669	

Позиција	И з н о с	
	Текућа година	Претходна година
б) губици		14.424
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) > 0		74.369.027
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) > 0	114.914	
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА		10.720.687
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) > 0		63.648.340
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) > 0	114.914	
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) > 0		61.198.113
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) > 0	5.870.378	
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 > 0 или АОП 2025 > 0		
1. Приписан већинским власницима капитала		
2. Приписан власницима који немају контролу		

Образац 4

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

-у хиљадама динара-

Позиција	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	62.495.683	85.756.579
1. Продаја и примљени аванси	61.231.385	85.392.392
2. Примљене камате из пословних активности	222.735	19.453
3. Остали приливи из редовног пословања	1.041.563	344.734
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	53.308.648	70.722.045
1. Исплате добављачима и дати аванси	39.878.528	55.109.567
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	7.962.654	7.925.796
3. Плаћене камате	72.647	9.952
4. Порез на добитак	370.427	1.285.151
5. Одливи по основу осталих јаваних прихода	5.024.392	6.391.579
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	9.187.035	15.034.534
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	67.114	783.792
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	35.708	465.281
4. Примљене камате из активности инвестирања	31.406	318.511
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 од 3)	10.020.242	10.245.000
1. Куповина акција и дивиденди		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	10.020.242	10.245.000
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)		
IV. Нето одливи готовине из активности инвестирања (II-I)	9.953.128	9.461.208
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)		
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	2.377.381	6.477.239
1. Откуп сопствених акција и удела		

Позиција	Текућа година	Претходна година
2. Дугорочни кредити (одливи)	173.702	
3. Краткорочни кредити (одливи)		
4. Остале обавезе (одливи)	299	269
5. Финансијски лизинг		
6. Исплаћене дивиденде	2.203.380	6.476.960
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	2.377.381	6.477.239
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (401+413+425)	62.562.797	86.540.371
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (405+419+431)	65.706.271	87.444.284
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (440-441)		
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (441-440)	3.143.474	903.913
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	14.676.988	15.581.272
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	158	512
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	1.006	883
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (442-443+444+445-446)	11.532.666	14.676.988

Образац 5

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата			Укупан капитал
	Основни капитал	Губитак	Нераспоређени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици/губици	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.							
а) дуговни салдо рачуна		24.572.425				44.020	247.119.379
б) потражни салдо рачуна	77.928.955		17.326.986	176.479.883			
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна		329.571			111.030		440.601
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање на дан 01.01.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна		24.901.996			111.030	44.020	246.678.778
б) кориговани потражни салдо рачуна	77.928.955		17.326.986	176.479.883			
Промене у _____ претходној години							
а) промет на дуговој страни рачуна		1.979.608	1.544.020	336.195	111.030		3.746.646
б) промет на потражној страни рачуна						2.323	
Стање на крају претходне године 31.12.							
а) дуговни салдо рачуна		26.881.604				41.691	242.932.314
б) потражни салдо рачуна	77.928.955		15.782.966	176.143.688			
Исправка материјално значајних грешака и промена							

рачуноводствених политика							
а) исправке на дуговних страна рачуна		290.483	222.587		146.301		659.371
б) исправке на потражној страни рачуна							
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____							
а) кориговани дуговни салдо рачуна		27.172.087			146.301	41.691	242.272.943
б) кориговани потражни салдо рачуна	77.928.955		15.560.379	176.143.688			
Промене у _____ текућој години							
а) промет на дуговној страни рачуна		5.477.509	2.202.149	720.598	132.698		8.521.220
б) промет на потражној страни рачуна						11.734	
Стање на крају текуће године 31.12._____							
а) дуговни салдо рачуна		32.649.596			278.999	29.957	233.751.723
б) потражни салдо рачуна	77.928.955		13.358.230	175.423.090			